Διάπειρος Αμμοχωστιανών

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
FAMAGUSTA MUNICIPALITY

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΔΗΜΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ | ΤΕΥΧΟΣ 3 | ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021 | ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΧΑΡΗΣ Κ.
Οικία Γαλήνη 16, Αιγιν. 5 ..... 86 74 98
ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
• Κεντρικά Δημοτικά Γραφεία, Ανεξαρτησίας & Μ. Συγκλητικής 87 21 56
• Οικία Δημοτικού Γραμματέως, Πεντελης 4 ..... 86 25 47
• Δημοτική Βιβλιοθήκη, 16ης Ιουνίου.. 86 23 54
• Δημοτικός Παιδοκομικός Σταθμός, Λεωφ. Ελευθερίας 86 33 05
• Δημοτικό Στάδιο 86 20 81
• Δημοτικά Λουτρά, Λεωφ. Ελευθερίας 86 35 95
• Δημοτικά Πάρκο, Έναντι Α' Γυμνασίου 86 49 49
• Δημοτικά Γκαράζ, Δρ. Αμμοχώστου-Λάρνακος 86 22 84
• Δημοτικά Σφαγεία, Λεωφ. Λαρνακος 50..... 86 25 46
• Δημοτική Αγορά Χανδρικής Πωλήσεως, Πλατ. Δημ. Αγοράς 86 27 34
• Γραφεία Ζυγιστών, Λιμήν Αμμοχώστου 86 23 67
• Τμήμα Οδοκαθαριστών, Κίμωνος 86 27 50
ΔΗΜΟΣ ΘΕΝΟΥΣ ΑΙΓΕΛΟΣ
Αισχύλου 42 ..... 86 41 26

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
FAMAGUSTA MUNICIPALITY

Περιοδικό Δήμου Αμμοχώστου

Τεύχος Αρ.3

Δεκέμβριος 2021

Διανέμεται ΔΩΡΕΑΝ

ISSN: 2547-8834

Πνευματικά Δικαιώματα
ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Κατά Νόμο Υπεύθυνος
ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Διεύθυνση:
Ανεξαρτησίας & Μ. Συγκλιτικής,
Αμμόχωστος, τηλ: 03872156

Προσωρινή Διεύθυνση:
Λεωφόρος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ΙΙΙ, αρ.138
3021 Λεμεσός

Ταχυδρομική Διεύθυνση:
Τ.Θ. 51682, 3507
Λεμεσός

Τηλέφωνο Επικοινωνίας
25339757
Τηλεομοιότυπο: 25386969

Ηλεκτρονική Διεύθυνση:
ammochostos.famagusta.municipality@cytanet.com.cy
info@famagusta.org.cy

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Συντακτική Ομάδα:
Μιχάλης Βασιλείου, Δημοτικός Σύμβουλος
Ανδρέας Βασιλείου, Δημοτικός Σύμβουλος
Ανδρέας Καζαμίας, Δημοτικός Σύμβουλος
Μαριλένα Μανώλη, Δημοτική Γραμματέας
Πέτρος Κέκκος, Υπεύθυνος Ιστορικού Αρχείου Δήμου Αμμοχώστου
Αννίτα Μπέρου, Βοηθός Γραμματειακός Λειτουργός

Αρχισυνταξία:
Ανδρέας Βασιλείου
Μιχάλης Βασιλείου
Μαριλένα Μανώλη

Διορθώσεις:
Ανδρέας Καζαμίας

Επιμέλεια έκδοσης:
Μιχάλης Βασιλείου
Ανδρέας Βασιλείου
Ανδρέας Καζαμίας

Φωτογραφικό υλικό από:
Αρχείο του Δήμου Αμμοχώστου
Πέτρο Φιάκκα
Chris Αναστασίου
Αλεξία Χριστοφορίδου
Κωστή Κωνσταντίνου
Παύλο Ιακώβου

Εκτύπωση:
NBF GRAPHIC SOLUTIONS LTD

Φωτογραφία Εξωφύλλου:
Αλεξία Χριστοφορίδου

Φωτογραφία οπισθόφυλλου:
Αννίτα Μπέρου

Θερμές ευχαριστίες προς όλους όσοι συνέβαλαν στη συγγραφή κειμένων, επιμέλεια και έκδοση του περιοδικού.

Περιεχόμενα

1. Χαιρετισμός Δημάρχου....3
2. Οι δημοδάσκαλοι της παλιάς Εποχής....4
3. Οδοιπορικό στην περίκλειστη πόλη....7
4. Μετάβαση Δημοτικού Συμβουλίου στην Αμμόχωστο....9
5. Σχολική Εφορεία Αμμοχώστου....10
6. Αφιέρωμα στον μ. Πρόδρομο Παπαβασιλείου....11
7. Αφιέρωμα στον επίτιμο Δημότη Μίκη Θεοδωράκη....14
8. Ιστορικό αρχείο Δήμου Αμμοχώστου/ Φωτογραφίες και Ντοκουμέντα....15
9. Αποχαιρετισμός στον πρώην Δήμαρχο Γιαννάκη Σκορδή....17
10. Ανδρέας Σιοπαχάς....19
11. Η παράγκα του Ευάγγελου Λουϊζου....20
12. Δημοτική Πινακοθήκη Αμμοχώστου....22

Αθλητική Αμμόχωστος:
13. ΓΣΕ....23
14. Ακαδημίες πετόσφαιρας Ανόρθωσης....26
15. Ακαδημίες πετόσφαιρας Νέα Σαλαμίνα....27

Μεσαιωνική Αμμόχωστος:
16. 450 Χρόνια από την Άλωση της Αμμοχώστου από τους Οθωμανούς....28
17. «Ο Πύργος του Οθέλλου»....31
18. «Πες τα στο λιονταράκι»....32

Εκδηλώσεις Δήμου Αμμοχώστου 2020 – 2021:
19. Εκστρατεία Διαφώτισης (Νοέμβριος 2020- Μάιος 2021)....33
20. Συμπόσιο....36
21. Εκδήλωση διαμαρτυρίας....38
22. Ορατόριο «Πόλις Εν Καμίνω Ες Γην Εναλίαν Κύπρον»....39
23. Αντικατοχική Εκδήλωση....40
24. «Επιτροπή Ακίνητης Περιουσίας στα Κατεχόμενα»....41
25. Συναντήσεις με Σωματεία και Οργανώσεις....43
26. Ενορίες Αμμοχώστου: Χάρτης , διοικητικές ενορίες, κτηματολογικές ενορίες....45
27. Πολυκατοικίες Σταυρού από τον Ανδρέα Βασιλείου Μανέ....46

Εικαστική Αμμόχωστος:
28. 1. Βαλεντίνος Χαραλάμπους....48
29. 2. Ξανθούλα Τελεβάντου Περδίκη,....50
30. 3. Πολ Γεωργίου....51

Λογοτεχνική Αμμόχωστος:
31. Μυρτώ Αζίνα - Χρονίδη....53

Ιστορίες Δημοτών:
32. 1. Λούλα Λόρδου Ιωνίδου....55
33. 2. Νίκος Νικολάου-Χατζημιχαήλ....57
34. 3. Μενέλαος Αβραάμ....59
35. 4 .Ανδρέας Κάκκουρας....60
36. Αφιέρωμα στον Υποστράτηγο Τάσο Μάρκου....61
37. Πεσόντες και Αγνοούμενοι της Αμμοχώστου....62

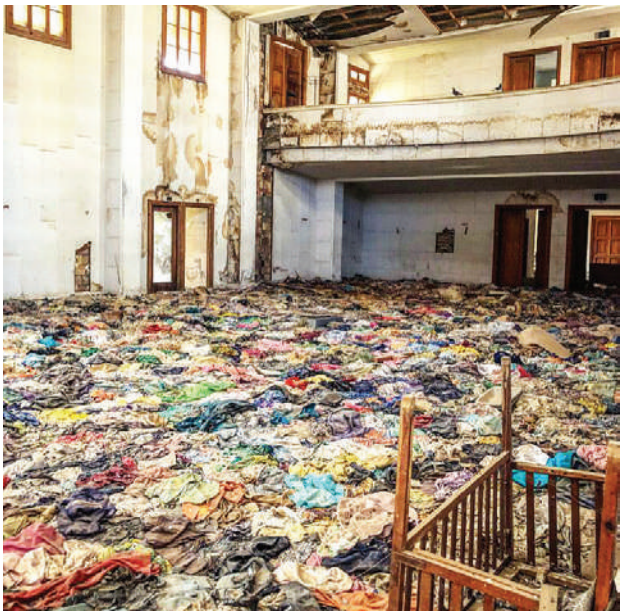
Συγκροτήματα στην Αμμόχωστο:
«Οι Επιπόλαιοι»....65

Συνταξιούχοι του Δήμου:
38. Δημητράκης Αναστασιάδης....66
39. Ελένη (Λένια) Φλουρέντζου....67

40. Χορωδία Δήμου Αμμοχώστου....68
41. Πολιτιστικό κέντρο Δήμου Αμμοχώστου....70
42. Ονομαστικός Κατάλογος των Σωματείων και Οργανώσεων Αμμοχώστου....73
43. Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αμμοχώστου....74
44. Συνεργασίες Δήμου Αμμοχώστου....76
45. Ρετρό φωτογραφίες Δήμου Αμμοχώστου....78
46. Σταυρόλεξο....80

Κωστής Κωνσταντίνου

Κωστής Κωνσταντίνου

Χαιρετισμός Δημάρχου Αμμοχώστου

Είναι με ιδιαίτερη χαρά που χαιρετίζω και φέτος την έκδοση του ετήσιου τεύχους του περιοδικού του Δήμου μας με τίτλο «Διά χειρός Αμμοχωστιανών», η οποία έχει ως στόχο να διατηρήσει ζωντανή τη μνήμη και τη δίψα για επιστροφή στην αγαπημένη μας πόλη Αμμόχωστο, που εδώ και 48 χρόνια μας καρτερεί υπομονετικά.

Το περιοδικό αυτό είναι η συνέχεια της εκδοτικής προσπάθειας του Δήμου μας και αποτελεί ένα πολυσήμαντο εργαλείο για μελέτη. Επίσης, υποβοηθεί σε μεγάλο βαθμό στη γνώση της ιστορίας της Αμμοχώστου, καθώς και στον αδιάλειπτο αγώνα μας για διατήρηση άσβεστης της μνήμης της πολυαγαπημένης μας πόλης.

Είμαι απόλυτα βέβαιος ότι οι Αμμοχωστιανοί αναγνώστες - αλλά και οι υπόλοιποι συμπατριώτες μας - θα ζήσουν νοερά, μέσα από τις σελίδες του περιοδικού αυτού, την ιστορική πορεία της πόλης του Ευαγόρα, της γλυκύτατης μας πολιτείας, της Αμμοχώστου μας.

Παρακολουθούμε όλοι εμβρόντητοι τις πρόσφατες εξελίξεις προσπάθειας εποικισμού της Αμμοχώστου με αποτέλεσμα, δυστυχώς, η πόλη μας να βρίσκεται συνεχώς στην επικαιρότητα τους τελευταίους μήνες ένεκα των ενεργειών που έχουν δρομολογηθεί από την Τουρκία και την ψευδοκυβέρνηση στα κατεχόμενα. Πρόκειται για μια μεθόδευση που αποτελεί κυριολεκτικά μαχαιριά στις καρδιές των χιλιάδων Αμμοχωστιανών που ζουν σήμερα πρόσφυγες σε όλες τις γωνιές της ελεύθερης Κύπρου. Αυτή η ενέργεια υπονομεύει την ίδια την προοπτική της συνολικής λύσης του Κυπριακού.

Ο λαός της Αμμοχώστου είναι σίγουρα απογοητευμένος και αγανακτισμένος. Χρειάζεται, όμως, πάνω απ' όλα ομοψυχία όλων των Αμμοχωστιανών, μακριά από κομματικές και άλλες σκοπιμότητες, για την αποτροπή των μηχανορραφιών της Άγκυρας με τους εδώ εγκάθετούς της. Προς αυτή την κατεύθυνση πορευόμαστε ως Δημοτικό Συμβούλιο και σας θέλουμε όλους συμπαραστάτες μας.

Ο Δήμος Αμμοχώστου μπροστάρης στο δίκαιο αγώνα για επιστροφή στη Βασιλεύουσα Αμμόχωστο διοργανώνει ποικίλες πολιτιστικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες και έχει αναλάβει παγκόσμια εκστρατεία διαφώτισης.

Ο αγώνας για επιστροφή στη δική μας Ιθάκη, στην Αμμόχωστο μας, δίνει αξία και νόημα στη ζωή μας.

Γι' αυτό, πλέον, ζούμε. Για να γίνει το όνειρό μας πραγματικότητα. Για να δούμε ελεύθερη την Αμμόχωστό μας.

Αυτή η ξεχωριστή πρωτοβουλία για προβολή της αγαπημένης μας πόλης, της πόλης των ονείρων μας, ας γεφυρώσει τις διαφορές και τις ανησυχίες όλων μας και ας παραμείνει μια στερεή γέφυρα επικοινωνίας και αμφίδρομης πληροφόρησης, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό!

Όλοι μας, λοιπόν, ας πορευθούμε ενωμένοι και αποφασιστικοί, επιτελώντας το καθήκον μας με απώτερο σκοπό την επιστροφή μας στη γη που μας γέννησε. Εκεί θα συνεχιστεί η δράση μας. Εκεί θα κτίσουμε μια νέα Αμμόχωστο για τα παιδιά μας.

Εύχομαι ολόψυχα ο αγώνας μας για επιστροφή σύντομα να ευοδωθεί και η Πόλη, να μας δεχθεί ελεύθερους στις μεγάλες της αγκάλες ως μια μάνα, πνευματική τροφός, που θα συνεχίσουν να υμνολογούν οι ποιητές της.

Δρ. Σίμος Ιωάννου
Δήμαρχος Αμμοχώστου

Οι δημοδάσκαλοι της παλιάς εποχής

Θα ήταν στο 1953. Τότε με το κοντοπαντέλονο. Μα δίχως χαρτζιλίκι. Λέξη άγνωστη στους περισσότερους μας. 45 - 50 μαθητές/μαθήτριες σε μια τάξη. Σε θρανία με 4 - 5 παιδιά. Με μια δασκάλα. Πράγμα αδιανόητο σήμερα. 68 χρόνια πέρασαν. Και όμως θυμούμαστε με σεβασμό όλους τους δασκάλους μας. Γιατί ήταν πραγματικοί δάσκαλοι. Έκαναν τη δουλειά τους με πολλή αγάπη. Έδιναν όλο το χρόνο και όλον τον εαυτό τους στα παιδιά. Και εμείς, νιώθοντας το και ζώντας το καθημερινά, τους το ανταποδίδαμε με σεβασμό και προσπαθούσαμε να μάθουμε όσο περισσότερα μπορούσαμε. Να γίνουμε Άνθρωποι στη κοινωνία. Να κτίσουμε ένα καλύτερο μέλλον. Να ξεφύγουμε από τη φτώχεια.

Χριστόδουλος Χωματάς, Νέαρχος Ιερείδης, Πολυξένη Νικόλα Αντωνίου, Πρόδρομος Ακύλας (Διευθυντής) και Μιχάλης Πουργουρίδης.

Ποιοι ήταν αυτοί οι Άνθρωποι, οι οποίοι μας δίδασκαν, μας ενέπνεαν και μας οδηγούσαν στο σωστό δρόμο; Τότε ξέραμε πως ήταν απλά οι δάσκαλοι μας. Σήμερα, όμως, ρωτήσαμε, διαβάσαμε και μάθαμε για αυτούς.

Χριστόδουλος Χωματάς

Αγωνιστής στα Οκτωβριανά του 1931. Τότε που ο λαός ξεσηκώθηκε και απαιτούσε ένωση με την Ελλάδα. Ήταν ένας από τους ηγέτες της εξέγερσης στη Γιαλούσα. Συνελήφθην και εκρατείτο στον αστυνομικό σταθμό στο Βαρώσι. Χρόνια μετά ο Ονούφριος Παπαμιχαήλ πήγε στον αστυνομικό σταθμό Αμμοχώστου όπου κρατούσαν το φίλο του το Χωματά. Ζήτησε από τον αστυνόμο Τύλληρο να επιτρέψει επίσκεψη και όντως κάλεσε το Χωματά να συναντήσει το φίλο του. Μόλις τον είδε τον αποπήρε γιατί ήταν μικρόσωμος και ο Χωματάς του απάντησε ότι δεν είχε σημασία το ύψος του σώματος, αλλά το ύψος του φρονήματος. Κι ο Τύλληρος διέταξε να μεταφερθεί αμέσως στο κελί του.

«Η απάντηση του Χωματά απέδιδε το πνεύμα του επαναστατικού αναβρασμού των Οκτωβριανών του ’31. Το πνεύμα των Οκτωβριανών που αποτελεί ιστορικό τεκμήριο του φιλότιμου μιας εποχής, ενός πάμφτωχου και καταπιεσμένου λαού που διεκδικούσε την τιμή του ανθρώπου και τη λευτεριά της πατρίδας του». (από άρθρο του Γιάννη Σπανού)

Αποτέλεσμα αυτής της δράσης ήταν ο Χωματάς να μένει… απροβίβαστος επαγγελματικά. Δηλαδή του στερούσαν προαγωγές! Μετά την ανεξαρτησία φυσικά και με τα χρόνια υπηρεσίας έγινε Διευθυντής. Σίγουρα, όμως, δεν απαίτησε να διοριστεί… Υπουργός Παιδείας! Του ήταν αρκετό να διδάσκει τα μικρά παιδιά που αγαπούσε.

Νέαρχος Ιερείδης

Ο νεαρός, τότε, και πολύ δραστήριος Νέαρχος Ιερείδης ήταν από τους πρώτους, αν όχι ο πρώτος, που οργάνωσε μαντολινάτα από μαθητές της 4ης, 5ης και 6ης τάξης του δημοτικού σχολείου στον Λάξιν Αμμοχώστου. Και έδιναν συναυλίες τόσο στη πόλη μας όσο και στη Λευκωσία και αλλού. Νοείται, ότι δούλευε εκτός ωραρίου. Δωρεάν. Ούτε και για τη βενζίνη του δεν πήρε ποτέ… επίδομα. Και όχι μόνο αυτό. Όπου δούλεψε είχε ομάδα γυμναστικής που έκανε κάθε χρόνο εντυπωσιακές επιδείξεις. Η αγάπη του

Α’ τάξη του Β’ Δημοτικού (Μαντζούριου) Σχολείου Αγίας Ζώνης Αμμοχώστου

Β’ τάξη του Β’ Δημοτικού (Μαντζούριου) Σχολείου Αγίας Ζώνης Αμμοχώστου

Παρέλαση μαθητών του Δημοτικού σχολείου Αγίου Ιωάννη κατά τους εορτασμούς της 28ης Οκτωβρίου

για τους νέους ήταν τόσο μεγάλη, που πολλές φορές μετέφερε τους μαθητές του με το αυτοκίνητο του στα μαθήματα μουσικής ή στη μαντολινάτα. Μιλούμε φυσικά αρκετά χρόνια μετά από εμάς. Είχε σαν αρχή του το ρητό «Νους υγιής εν σώματι υγιεί!» Σήμερα στο 90ο έτος της ηλικίας του ζει στη ενορία Σταυρού, στο Στρόβολο, όπως τότε, στην αγαπημένη του Αμμόχωστο. Θυμάται πολύ καλά τους μαθητές, τους συναδέλφους και τη ζωή στην προδομένη πόλη μας. Καλό θα ήταν αν κάποιος επαγγελματίας δημοσιογράφος μιλούσε μαζί του για εκείνα τα δύσκολα, μα και πολύ ενδιαφέροντα χρόνια.

Πολυξένη Αντωνίου

Η δασκάλα μας Πολυξένη Ν. Αντωνίου μια γλυκιά γυναίκα ιδιαίτερα αγαπητή, με πολλή υπομονή. Ευγενική, καλοσυνάτη και κάποτε αυστηρή. Ποτέ δεν ήταν εύκολο να δουλεύεις όλη μέρα με 45 - 50 παιδιά, που κάποια από αυτά δεν είχαν να φάνε ή κρύωναν το χειμώνα. Αγαπούσε πολύ τη δουλειά της και τα παιδιά. Γέννημα και θρέμμα της Αμμοχώστου πρωτοδιορίστηκε στο Ριζοκάρπασο γύρω στο 1932, στην Περιστερωνοπηγή και ακολούθως στο Μαντζούρειο, όπου δίδασκε πολλά χρόνια. Κάπου εκεί κοντά ήταν το σπίτι της. Θυμούμαι, γιατί ο γιός της Αιμίλιος ήταν συμμαθητής μου και κάποτε πήγαινα εκεί. Δυστυχώς, τον έχασε σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα κοντά στις Κλαψίδες. Της στοίχισε πάρα πολύ. Βρήκε διέξοδο στο κέντημα με σταυροβελονιά κάτι που τη απασχολούσε μέχρι το τέλος της ζωής της στα 94 χρόνια της.

Εκτός από τη διδασκαλία η Πολυξένη είχε συμμετοχή σε πάρα πολλές εκδηλώσεις της πόλης μας. Ανθεστήρια, Γιορτή του πορτοκαλιού, Χριστουγεννιάτικες γιορτές στα σχολεία. Πάντα πρωτοπόρα. Ήταν ενεργό μέλος της Φιλοπτώχου και του Λυκείου Ελληνίδων. Θήτευσε στο Λονδίνο και δίδαξε στο σχολείο της παροικίας μας. Είχε ένα μοναδικό τρόπο να συμπαραστέκεται και να λύει τα οποιαδήποτε προβλήματα αντιμετώπιζαν οι μαθητές της ή ο απλός κόσμος.

Πρόδρομος Ακύλας

Ο Διευθυντής μας, ο αυστηρός μα δίκαιος Πρόδρομος Ακύλας. Σχεδόν πάντα κυκλοφορούσε με ένα χάρακα στα χέρια. Αν άκουε φασαρία στη τάξη ερχόταν μέσα και τιμωρούσε τους άτακτους. Άνοιγες την παλάμη και έπαιρνες αναλόγως. Φυσικά πονούσες. Όμως δεν το ξανάκανες. Γιατί ήξερες πως η τιμωρία θα ήταν χειρότερη. Και κανένας δεν διαμαρτυρόταν. Ούτε βέβαια και οι γονείς τολμούσαν να εμφανιστούν στο σχολείο για να ζητήσουν τον λόγο. Ούτε και τολ-

Το προαύλιο του Δημοτικού Αγίας Ζώνης

μούσε κανένας μαθητής να πάρει το κινητό τηλέφωνο ή το τάμπλετ του στο σχολείο!

Μετά από χρόνια έμαθα, πως τότε, που δεν υπήρχαν πολλά αυτοκίνητα ή καθόλου λεωφορεία, όλοι σχεδόν, μικροί και μεγάλοι περπατούσαμε. Όταν περνούσε από εκεί ο Ακύλας όλοι σηκώνονταν και στέκονταν σε στάση προσοχής ή κάποιοι έκαναν υπόκλιση. Κυρίως από σεβασμό. Ίσως κάποιοι από φόβο.

Μιχάλης Πουργουρίδης

Ο Μιχάλης Πουργουρίδης εκτός των άλλων μας δίδασκε και μουσική. Ήταν ψάλτης και καλός ζωγράφος. Δούλεψε σε όλα σχεδόν τα Κοκκινοχώρια. Ήσυχος άνθρωπος χαμηλών τόνων. Πατέρας 4 παιδιών, εκ των οποίων 3 καθηγητές. Πέθανε στη Λεμεσό σε ηλικία 78 ετών.

Στο Γυμνάσιο - Λύκειο η κατάσταση ήταν περίπου η ίδια. Ομοιόμορφη στολή και πηλήκιο με το σήμα Β.Γ.Α. Το φορούσαμε με καμάρι. Εδώ φυσικά δεν υπήρχε η σωματική τιμωρία. Είχαμε όμως τους παιδονόμους. Είχαμε μέρες και ώρες που μπορούσαμε να πάμε σινεμά. Οι παιδονόμοι κυκλοφορούσαν στην πόλη και μας αστυνόμευαν. Αν έβρισκαν κάποιον να παρανομεί, να μην φορά πηλήκιο ή να καπνίζει ή… τότε έκανε αναφορά και ο παραβάτης εισέπραττε την ανάλογη ποινή.

Αυτοί ήταν οι Δημοδάσκαλοι της τότε εποχής. Σεβάσμιοι και κυρίως αγαπητοί. Σήμερα με λύπη παρακολουθούμε τα όσα θλιβερά συμβαίνουν στη Παιδεία μας. Από πάνω μέχρι κάτω… Από τους πολιτικούς μέχρι τους εκπαιδευτικούς… Ας μην αναφερθούμε και στη μεγάλη αδιαφορία τους προς τους Ανθρώπους των γραμμάτων και του Πολιτισμού.

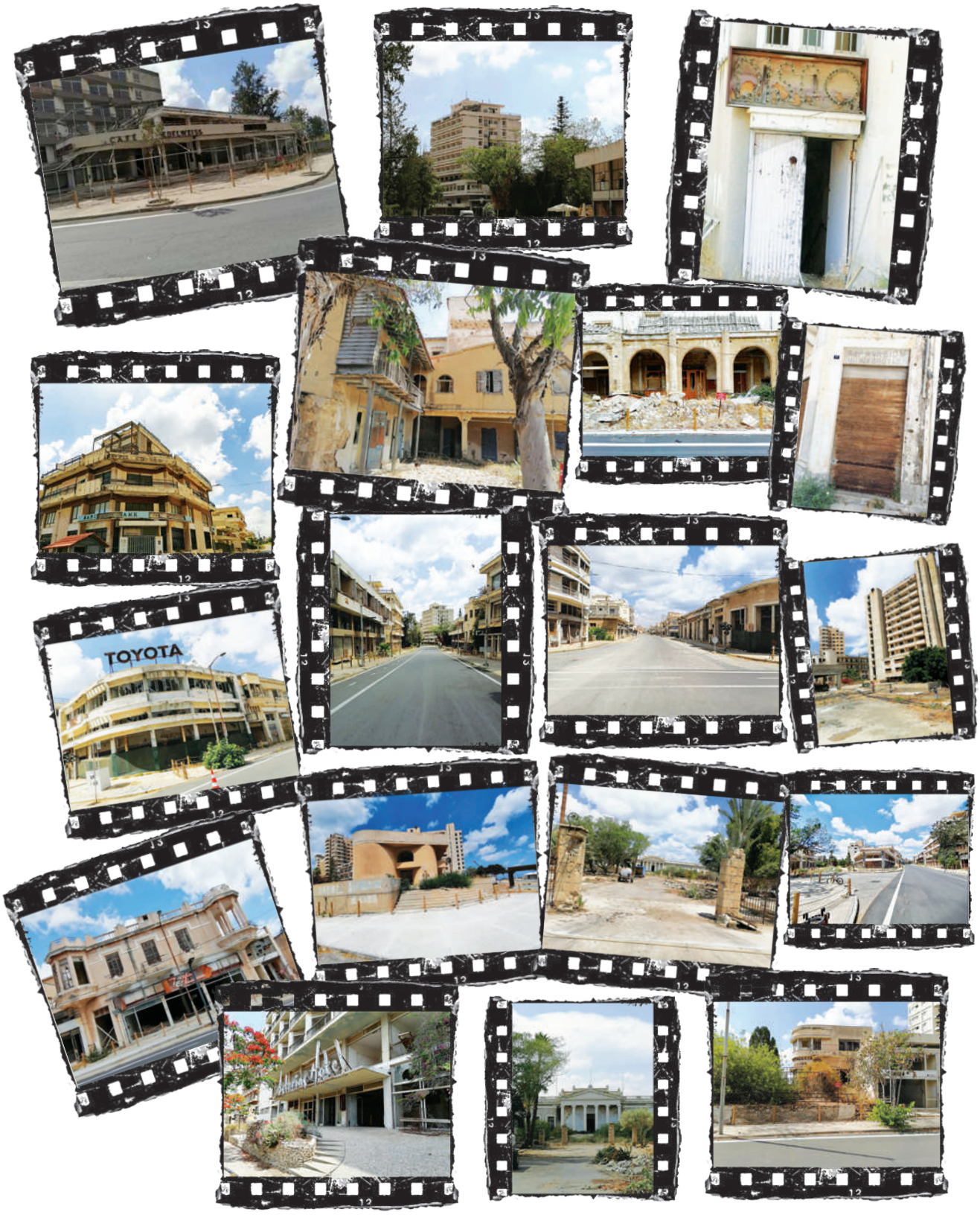
Για να μην παρεξηγηθώ, αναγνωρίζω ότι υπάρχουν πολλοί δάσκαλοι κυρίως, μα και καθηγητές που είναι αφοσιωμένοι στο καθήκον τους. Δουλεύουν με ενθουσιασμό και προσφέρουν πάρα πολλά στα παιδιά. Υπάρχει, ωστόσο, και η άλλη πλευρά…

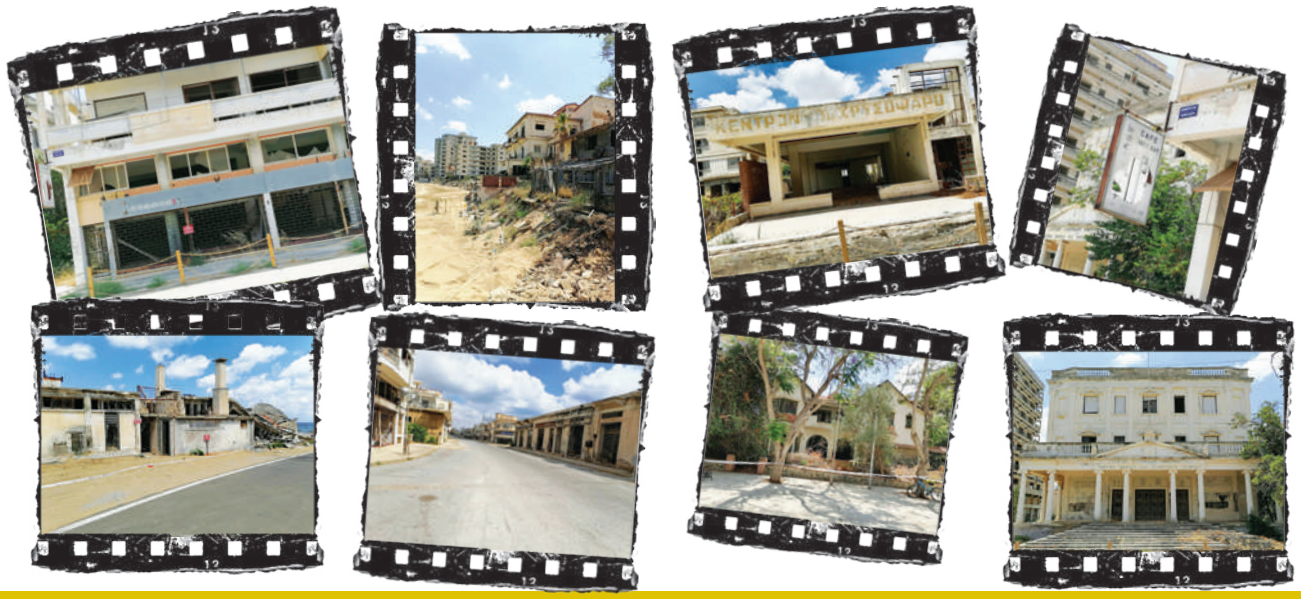
Για αυτό τελειώνω με κάτι που έγραψε στα ΜΚΔ η αγαπητή, βραβευμένη και σεβαστή δασκάλα Αγγέλα Καϊμακλιώτη: «Οι υπουργοί και οι πολιτικοί έρχονται, φεύγουν και ξεχνιούνται. Δεν ανήκουν στην εκπαιδευτική οικογένεια. Τα σχολεία όμως, οι μαθητές και οι μαθήτριες, η διδασκαλία τους, είναι η δικιά μας δουλειά, η δικιά μας ευθύνη, η δικιά μας οικογένεια. Τα σχολεία ήταν και είναι εκπαιδευτικά ιδρύματα. Άλλαξαν οι συνθήκες, όμως η αγάπη ανάμεσα σε δασκάλους και μαθητές δεν θα αλλάξει ποτέ. Στην πραγματικότητα αυτή η αγάπη όταν υπάρχει μπορεί να αλλάξει ριζικά τη ζωή ενός παιδιού, αλλά και ενός εκπαιδευτικού. Το παιδί είναι ο καθρέφτης μας!».

Αυτή ήταν η γνήσια Κύπρος που είχαμε τη τύχη να ζήσουμε σαν παιδιά. Και που, δυστυχώς, λόγω ανίκανων ηγεσιών και των πολλών κομματικών παρεμβάσεων καταστρέφεται σιγά - σιγά. Ζητείται ελπίς!

Μιχαλάκης Τσαππαρίλας
6.01.2021

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΚΛΕΙΣΤΗ ΠΟΛΗ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΠΑΛΙΑ

Καφέ EDELWEISS

Κέντρο Χρυσόψαρο

Ελληνικό Γυμνάσιο

ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΗΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟ

23.10.21

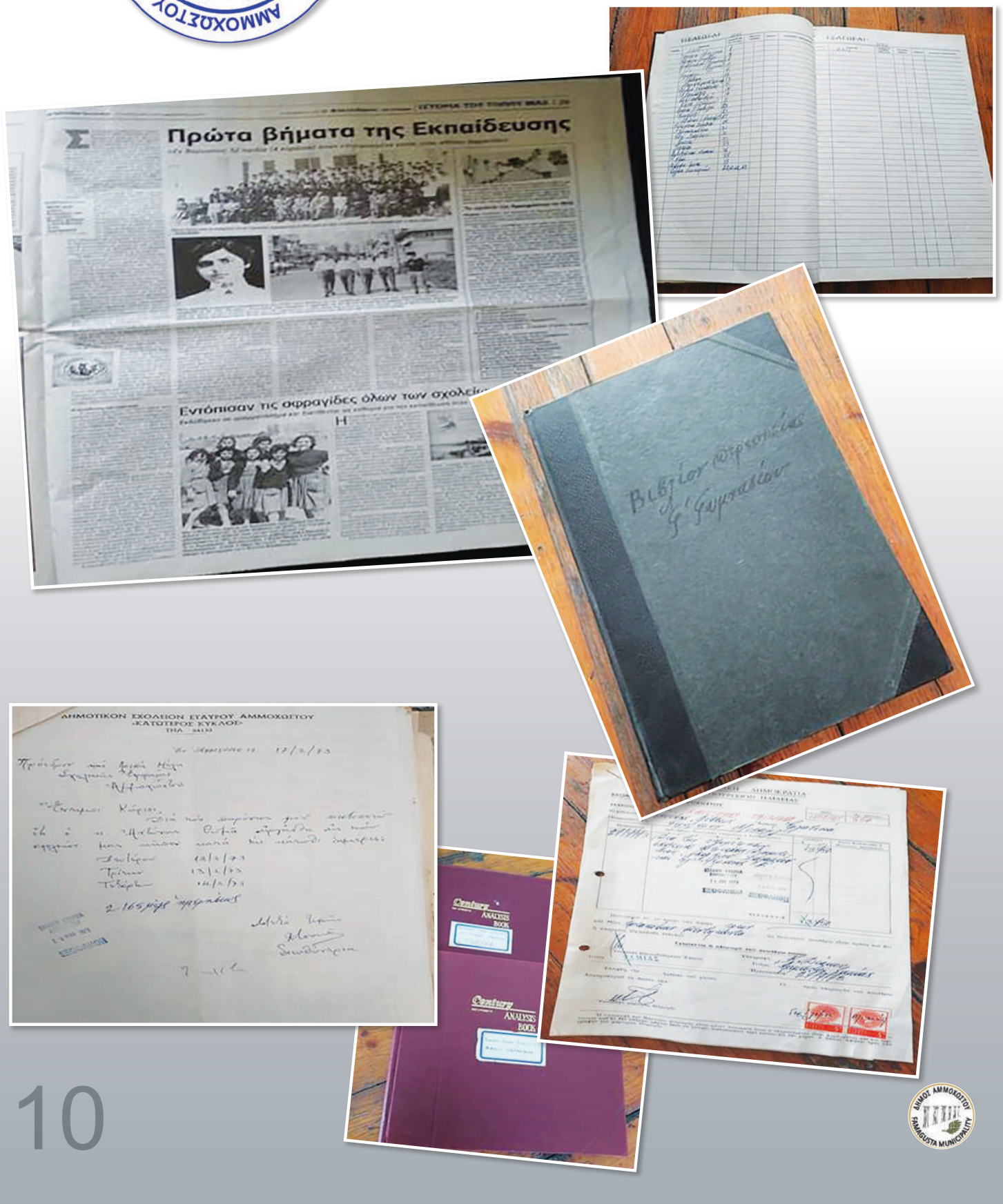

Σχολική Εφορεία Αμμοχώστου

Πρόδρομος Παπαβασιλείου
(1919-1993)

Γεννήθηκε στις 12 Μαΐου 1919 στο χωριό Λιμνιά της Επαρχίας Αμμοχώστου, 6 χιλιόμετρα από την Αμμόχωστο, από γονιούς γεωργούς.

Μετά τη συμπλήρωση της Δημοτικής του Εκπαίδευσης φοίτησε στο Εμπορικό Λύκειο Αμμοχώστου από το οποίο αποφοίτησε τον Ιούνιο του 1937.

Στο εμπορικό Λύκειο πρωτοστάτησε στη δημιουργία «Μαθητικής Κοινότητας» και υπηρέτησε ως ο Πρώτος Γραμματέας της Επιτροπής της. Η «Μαθητική Κοινότητα» δημιούργησε Σχολική Βιβλιοθήκη και εξέδιδε Σχολικό Περιοδικό, τη «Μαθητική Φωνή», ένα από τα πρώτα μαθητικά περιοδικά στην Κύπρο.

Μετά την αποφοίτηση του προσελήφθη τον Οκτώβρη του 1937 από τον Εμπορικό Οίκο Αδελφοί Γαλανού στον οποίο υπηρέτησε μέχρι τον Ιούνιο του 1943. Κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του στα Γραφεία του Οίκου Αδελφοί Γαλανού μελέτησε Οικονομικά δι' αλληλογραφίας με το Ινστιτούτο Pelman του Λονδίνου.

Υπήρξε ιδρυτικό μέλος του Κυπριακού Συντεχνιακού Κινήματος από το 1937 και υπηρέτησε ως ο πρώτος Γραμματέας της Συντεχνίας Εμπορικών Υπαλλήλων Αμμοχώστου. Αργότερα το 1938 εκλέγηκε και υπηρέτησε ως ο πρώτος Γραμματέας της Επιτροπής όλων των Συντεχνιών Αμμοχώστου και Μέλος της πενταμελούς Γραμματείας της Παγκύπριας Συντεχνιακής Επιτροπής (Π.Σ.Ε). Βέβαια, όπως και όλοι οι αξιωματούχοι τότε των Συντεχνιών, πρόσφερε τις υπηρεσίες του εθελοντικά χωρίς μισθό.

Κατά τη διάρκεια των πρώτων χρόνων του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου (1940-1943) υπηρέτησε ως μέλος του Κεντρικού Συμβουλίου Καθορισμού Τιμών στην Κύπρο αντιπροσωπεύοντας το Συντεχνιακό Κίνημα.

Από τον Απρίλιο του 1941 μέχρι τον Αύγουστο του 1948, οπότε υπέβαλε την παραίτησή του, ήταν μέλος του ΑΚΕΛ, και μέλος τόσο της Επαρχιακής Επιτροπής ΑΚΕΛ Αμμοχώστου, όσο και μέλος της Κεντρικής του Επιτροπής.

Τον Δεκέμβριο του 1942 ο Κυβερνήτης της Κύπρου Sir Charles Woolley του πρότεινε τη θέση του μέλους του Συμβουλευτικού του Συμβουλίου την οποία δεν αποδέχθηκε και εισηγήθηκε στον Κυβερνήτη, γραπτώς, να προκηρύξει εκλογές για το Σώμα αυτό ώστε οι απόψεις που εξέφραζαν τα μέλη να αντιπροσωπεύουν τις απόψεις του Λαού.

Εκλέγηκε για πρώτη φορά Δημοτικός Σύμβουλος Αμμοχώστου με το συνδυασμό του ΑΚΕΛ με Δήμαρχο τον Αδάμ Αδάμαντος τον Απρίλιο του 1943 και για δεύτερη φορά τον Μάιο του 1946 πάλι με το συνδυασμό του ΑΚΕΛ και υποψήφιο Δήμαρχο τον Αδάμ Αδάμαντος (αμέσως μετά την αποστράτευσή του).

Το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου του 1943 κατατάγηκε στο Κυπριακό Σύνταγμα ως ένα από τα 11 μέλη της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ για υπηρεσία στο Εξωτερικό με τις Βρετανικές Δυνάμεις.

Μεταθανάτια τίμηση

Πρόδρομου Παπαβασιλείου

Στις 19 Μαρτίου 2014 στο Πολιτιστικό Κέντρο «Πάνος Σολομωνίδης» στη Λεμεσό, ο Δήμος Αμμοχώστου, σε μια σεμνή και καθόλα άφωγη εκδήλωση, απέδωσε μεταθανάτια τιμή στο διατελέσαντά επί σειρά ετών Δημαρχεύοντα Αμμοχώστου Πρόδρομο Παπαβασιλείου.

Στην εκδήλωση απηύθυναν χαιρετισμούς ο πρέσβης του Ισραήλ στην Κύπρο κ. Michael Harari, ο πρώην Πρέσβης του Ισραήλ στη Κύπρο κ. Aharon Lopez και ο κ. Ανδρεστίνος Παπαδόπουλος, πρέσβης επί τιμή. Οι ομιλητές εκθείασαν την μεγάλη αυτή προσωπικότητα της Αμμοχώστου και της Κύπρου.

Ο Δήμαρχος Αμμοχώστου κ. Αλέξης Γαλανός στη δική του ομιλία έδωσε έμφαση στο τεράστιο έργο που επιτέλεσε ο Πρόδρομος Παπαβασιλείου στην πόλη της Αμμοχώστου πριν από το 1974 και τόνισε ιδιαίτερα τον αγώνα του για δικαίωση και επιστροφή στην αγαπημένη πόλη.

Το πρόγραμμα διανθίστηκε με προβολή ταινίας για τον Πρόδρομο Παπαβασιλείου αλλά και με καλλιτεχνικό πρόγραμμα από την σοπράνο κ. Καίτη Οικονομίδου.

Στην εκδήλωση παρέστησαν αρκετοί επίσημοι όπως ο Πρέσβης της Γαλλίας στην Κύπρο κ. Jean-Luc Florent, ο τέως Δήμαρχος Λεμεσού κ. Ανδρέας Χρίστου και πλήθος εκτιμητών του έργου και της προσφοράς του αείμνηστου Πρόδρομου Παπαβασιλείου.

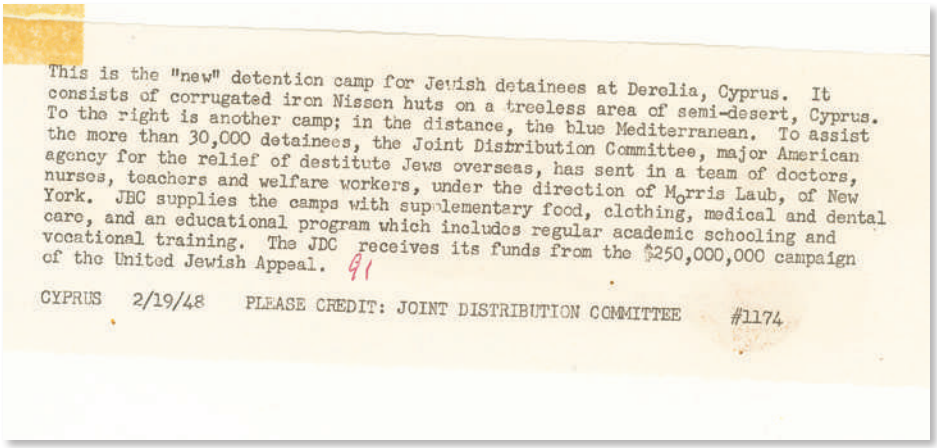
Βιογραφικό Σημείωμα του τιμώμενου από τον Πολύδωρο Παπαϊακώβου όπως αυτό διαβάστηκε κατά τη εκδήλωση

«Κι μικρή Λίνα, με μια φλόγα φερμένη, απ' τη θυμέλη της Σαλαμίνας, φερμένη, απ' τα δικά μας έρημα απίτια, ήρθε, να μας φωτίσει τη μνήμη, για να μιλήσουμε, για τον δικό της Προπάππο.»

Τον άνθρωπο που το 1937 υπήρξε ιδρυτικό μέλος του «Κυπριακού Συντεχνιακού Κινήματος» και ο Πρώτος Γραμματέας της «Συντεχνίας Εμπορικών Υπαλλήλων Αμμοχώστου».

Το 1938 εκλέγεται ως ο πρώτος γραμματέας της επιτροπής όλων των Συντεχνιών Αμμοχώστου και μέλος της Παγκύπριας Συντεχνιακής Επιτροπής.

This is the "new" detention camp for Jewish detainees at Dherelia, Cyprus. It consists of corrugated iron Nissen huts on a treeless area of semi-desert, Cyprus. To the right is another camp; in the distance, the blue Mediterranean. To assist the more than 30,000 detainees, the Joint Distribution Committee, major American agency for the relief of destitute Jews overseas, has sent in a team of doctors, nurses, teachers and welfare workers, under the direction of Morris Laub, of New York. JDC supplies the camps with supplementary food, clothing, medical and dental care, and an educational program which includes regular academic schooling and vocational training. The JDC receives its funds from the $250,000,000 campaign of the United Jewish Appeal. 91

CYPRUS 2/19/48 PLEASE CREDIT: JOINT DISTRIBUTION COMMITTEE #1174

Αποσπάσθηκε στην No. 1 Ramped Cargo Lighter Company Royal Enginners, η οποία υπηρέτησε στην Αίγυπτο, τη Βόρεια Αφρική (Λιβύη), την Ιορδανία (Άκαπα) και την Ελλάδα. Προήχθη σε Λοχία Διοίκησης της Μονάδας του (Orderly Room Sergeant).

Κατά τη διάρκεια της Υπηρεσίας του στην Αίγυπτο συνάντησε πολλούς Εβραίους στρατιώτες που υπηρετούσαν στο Royal Army Service Corps και στο Royal Army Ordinance Corps με τους οποίους ανάπτυξε στενή φιλία. Συζητούσαν πάντα το μέλλον των Εβραίων σε μια ελεύθερη πατρίδα και το μέλλον των Κυπρίων σε μια Ανεξάρτητη Κύπρο.

Αποστρατεύτηκε στις 6 Μαΐου 1946 και στις 31 Μαΐου 1946 δημιούργησε με 2 φίλους του από την Αμμόχωστο τον Οίκο «Γενικό Πρακτορείο Αμμοχώστου» για ενασχόληση με ναυτιλιακές εργασίες, εκτελωνίσεις, φορτώσεις και τον τουρισμό.

Οι σχέσεις του με Εβραίους και Εβραϊκές Οργανώσεις άρχισαν τον Αύγουστο του 1946. Στις 6 Αυγούστου 1946 δέχτηκε την επίσκεψη του Charles Passman, τότε Γενικού Διευθυντή της American Jewish Joint Distribution Committee στα Βαλκάνια που τον πληροφόρησε ότι ζήτησε να τον δει για συμβουλές και βοήθεια με τη σύσταση των Αποστράτων Εβραίων φίλων του.

Σύμφωνα με όσα ανέφερε ο Passman οι Βρετανοί αποφάσισαν να δημιουργήσουν στην Κύπρο στρατόπεδα προσφύγων για να μεταφέρουν χιλιάδες Εβραίους πρόσφυγες που επέζησαν του ολοκαυτώματος και άλλους Εβραίους θύματα του πολέμου που έφθαναν στην Παλαιστίνη με πλοία για μόνιμη εγκατάσταση στην Αγία Γη.

Έθεσε τις υπηρεσίες του στη διάθεση του Passman και οργάνωσε, ύστερα από πολλές δυσκολίες και τριήμερη αναμονή, τις επαφές του με τον Κυβερνήτη της Κύπρου Sir Charles Woolley.

Η εγγραφή της American Jewish Joint Distribution Committee ως φιλανθρωπικού ιδρύματος για την εξασφάλιση, χωρίς δασμό, όλων των εισαγωγών τροφίμων, ειδών ρουχισμού και οτιδήποτε άλλο είχε σχέση με τα Στρατόπεδα Εβραίων Προσφύγων όπως επίσης αποβαθρικών, μεταφορικών κ.λπ. ήταν δική του εισήγηση.

Επικοινώνησε με τον Δήμαρχο Αδάμαντος, τις Συντεχνιακές και Αγροτικές Οργανώσεις και σχηματίστηκε ένα κοινό μέτωπο που απαίτησε από την Κυβέρνηση το κλείσιμο των στρατοπέδων και την εγκατάσταση των Εβραίων Προσφύγων στη γη των ονείρων τους.

Οι διαμαρτυρίες του Δήμου Αμμοχώστου, όλων των Οργανώσεων της Αμμοχώστου και όλης της Κύπρου, άσχετα από ιδεολογικό προσανατολισμό, ήταν καθημερινό φαινόμενο, χωρίς, όμως, αποτέλεσμα.

Η αλληλεγγύη των Εβραϊκών Οργανώσεων από όλες τις χώρες του κόσμου στους Εβραίους πρόσφυγες των στρατοπέδων της Κύπρου ήταν κάτι το αξιοθαύμαστο. Οι επισκέψεις Εβραίων αξιωματούχων για παράδειγμα της Γκόλντα Μέιρ, υψηλών προσωπικοτήτων, ανθρώπων των γραμμάτων, ποιητών ήταν καθημερινό φαινόμενο. Όλοι ήθελαν να βοηθήσουν και να εμψυχώσουν τους πρόσφυγες.

Πριν την άφιξη των πρώτων 1,400 προσφύγων στο Λιμάνι της Αμμοχώστου στις 13 Αυγούστου 1946 η American Jewish Joint Distribution Committee με Διευθυντή τον Μόρις Λάουπ και τους βοηθούς του έφθασαν στην Αμμόχωστο με ομάδες από γιατρούς, νοσοκόμους, δασκάλους και διοικητικό προσωπικό.

Το Jewish Agency έστειλε για αντιπρόσωπό του, ένα πολύ δυναμικό Ραβίνο, τον Rabbi Shreibaum που αργότερα τον αντικατέστησε ένας άλλος εξαίρετος άνθρωπος, ο Avraham Silberberg.

Η μικρή Εβραϊκή κοινότητα της Κύπρου με επικεφαλής την Πρόεδρο της Ίτα Πέρσιτζ, τον Γραμματέα και Ταμία Γκάπυ Μπέρτυ και Φέλιξ Γιεσιουρούν πρόσφεραν μεγάλη βοήθεια.

Ο κυπριακός λαός γενικά και ειδικά ο λαός της Αμμοχώστου αντέδρασαν έντονα στη δημιουργία στρατοπέδων για τους Εβραίους πρόσφυγες και με υπομνήματα και διαμαρτυρίες απαιτούσαν συνεχώς να αφεθούν ελεύθεροι και να κλείσουν τα στρατόπεδα.

Η πείρα που κέρδισε ο Πρόδρομος Παπαβασιλείου ήταν τεράστια και οι φιλικές σχέσεις που δημιουργήθηκαν τόσο με την American Jewish Joint Distribution Committee όσο και με το Jewish Agency ήταν πολύ βαθιές και αγκαλιάζουν μέχρι σήμερα τους δυο λαούς.

Ο Πρόδρομος Παπαβασιλείου νυμφεύθηκε τον Ιανουάριο του 1949 τη Λέλλα το γένος Γεωργίου Σαββίδη από την Αμμόχωστο και απέκτησε 2 παιδιά, τον Χριστάκη και την Λίνα και 5 εγγόνια. Τον Μάιο του 1951 δημιούργησε με συνεργάτες του την εταιρεία Shoham (Cyprus) Ltd., που ανέλαβε την αντιπροσώπευση στην Κύπρο της Ναυτιλιακής Εταιρείας ZIM Israel Navigation Co. Ltd που εξυπηρετεί έκτοτε παγκόσμια τις εισαγωγές και εξαγωγές της Κύπρου.

Το Σεπτέμβριο του 1972 δημιούργησε με Συνεργάτες του την εταιρεία Kyprotours Ltd., που ανάλαβε το 1976 την αντιπροσώπευση αεροπορικής εταιρείας EL AL που εξυπηρετεί την αεροπορική κίνηση από και προς την Κύπρο.

Ο Παπαβασιλείου υπηρέτησε τον Δήμο Αμμοχώστου 9 χρόνια ως Δημοτικός Σύμβουλος, 11 χρόνια ως Αντιδήμαρχος και 9 χρόνια ως Δημαρχεύων. Ένα σύνολο 29 χρόνων. Αποσύρθηκε λόγω ηλικίας το 1987. Κατά τη διάρκεια της περιόδου 1937 ως 1974 η Αμμόχωστος αναπτύχθηκε από μια μικρή πόλη των 7,000 κατοίκων σε μια πολύ προοδευτική πόλη των 50,000 κατοίκων με το λιμάνι της να είναι το κύριο λιμάνι της Κύπρου, διακινώντας γύρω στο 70% των εισαγωγών και εξαγωγών της Κύπρου και τα ξενοδοχεία της και τουριστικά της διαμερίσματα να ελέγχουν γύρω στο 80% του τουρισμού της Κύπρου, μέχρι τις καταραμένες μέρες της τούρκικης εισβολής και κατοχής.

Υπηρέτησε 9 χρόνια (1978-1987) ως Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής της Ένωσης Δήμων Κύπρου, για περίπου 25 χρόνια στο Συμβούλιο του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού, για 27 χρόνια στην Εκτελεστική Επιτροπή της Ομοσπονδίας Εμπόρων και Βιομηχάνων Κύπρου Ο.Ε.Β., 3 χρόνια στο Συμβούλιο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου και 3 χρόνια στο Συμβούλιο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Υπηρέτησε ως Πρόεδρος του Ροταριανού Ομίλου Αμμοχώστου, του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων, του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (3 χρόνια), και του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (8 χρόνια).

Στις 20 Ιουλίου 1974, την πρώτη μέρα της πρώτης τουρκικής εισβολής στην Κύπρο βρισκόταν στην Αγγλία με τη γυναίκα του για να παρακολουθήσουν την τελετή αποφοίτησης του υιου του Χριστάκη από το Πανεπιστήμιο York. Οι συγκοινωνίες, αεροπορικές και ατμοπλοϊκές, από και προς την Κύπρο διακόπηκαν. Με εισήγηση του Γενικού Διευθυντή της Ισραηλίτικης Ναυτιλιακής Εταιρείας ZIM Yehuda Rothem πήγε με τη γυναίκα του στο Ισραήλ. Η Ναυτική Σχολή της Χάιφα διέθεσε δωρεάν το μικρό εκπαιδευτικό σκάφος «Galim» με πλήρωμα 5 εθελοντές φίλους τόσο του κ. Rothem όσο και του ιδίου που τους μετάφεραν στη Λάρνακα την 31/7/1974 (το λιμάνι της Αμμοχώστου ήταν κλειστό).

Μετά τη δεύτερη τούρκικη εισβολή και την κατάληψη της Αμμοχώστου από τα τουρκικά στρατεύματα εγκαταστάθηκε με την οικογένειά του στη Λεμεσό όπου η εταιρεία του είχε υποκατάστημα αποβλέποντας πάντοτε στην επιστροφή του και όλων των προσφύγων στα σπίτια και τις περιουσίες τους, τα χωριά και τις πόλεις τους.

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΥΠΟΥ

Την Τετάρτη 19 Μαρτίου 2014 πραγματοποιήθηκε στο Πολιτιστικό Κέντρο «Πάνος Σολομωνίδης» στη Λεμεσό, μια μοναδική εκδήλωση προς τιμήν του αείμνηστου Πρόδρομου Παπαβασιλείου. Ο Πρόδρομος Παπαβασιλείου ως αντιδήμαρχος και δημαρχεύων Αμμοχώστου έκανε το όνομα του συνώνυμο με την ανάπτυξη και την πρόοδο της πόλης της Αμμοχώστου κατά τα χρυσά χρόνια της ευημερίας της πόλης. Στην εκδήλωση απηύθυναν χαιρετισμούς ο νυν Πρέσβης του Ισραήλ στην Κύπρο κ. Michael Harari, ο Πρώην Πρέσβης του Ισραήλ στη Κύπρο κ. Aharon Lopez και ο κ. Ανδρεστίνος Παπαδόπουλος, Πρέσβης επί τιμή, που εκθείασαν την μεγάλη αυτή προσωπικότητα της Αμμοχώστου και της Κύπρου. Ο Δήμαρχος Αμμοχώστου κ. Αλέξης Γαλανός, στη δική του ομιλία έδωσε έμφαση στο τεράστιο έργο που επιτέλεσε ο Πρόδρομος Παπαβασιλείου στην πόλη της Αμμοχώστου πριν

από το 1974 και τόνισε ιδιαίτερα τον αγώνα του για δικαίωση και επιστροφή στην αγαπημένη πόλη. Το πρόγραμμα διανθίστηκε με προβολή ταινίας για τον Πρόδρομο Παπαβασιλείου και με καλλιτεχνικό πρόγραμμα από την σοπράνο Καίτη Οικονομίδου.

Στην εκδήλωση παρέστησαν αρκετοί επίσημοι όπως ο Πρέσβης της Γαλλίας στην Κύπρο κ. Jean-Luc Florent, ο Δήμαρχος Λεμεσού κ. Ανδρέας Χρίστου και πλήθος εκτιμητών του έργου και της προσφοράς του αείμνηστου Πρόδρομου Βασιλείου.

Μίκης Θεοδωράκης

Ο Μίκης Θεοδωράκης (29/7/1925 - 3/9/1921) ήταν Έλληνας συνθέτης, μικρασιατικής και κρητικής καταγωγής. Ήταν ένας από τους σημαντικότερους σύγχρονους Έλληνες μουσικοσυνθέτες. Παράλληλα υπήρξε πολιτικός, πρώην υπουργός, 4 φορές βουλευτής του ελληνικού κοινοβουλίου (με το Κ.Κ.Ε και τη Ν.Δ.) και ακτιβιστής τιμημένος με το Βραβείο Ειρήνης Λένιν (1983). Είχε ασχοληθεί με όλα τα είδη της μουσικής, ενώ είχε συνθέσει τον ίσως πιο αναγνωρίσιμο ελληνικό ρυθμό διεθνώς, το συρτάκι "Ζορμπάς" (1964), βασισμένο σε παραδοσιακή κρητική μουσική. Επίσης, είχε ασχοληθεί με την κλασική μουσική γράφοντας συμφωνίες, ορατόρια, μπαλέτα, όπερες και μουσική δωματίου. Συνθέσεις του έχουν ερμηνευτεί από καλλιτέχνες παγκοσμίου φήμης, όπως οι Beatles, η Σίρλεϊ Μπάσεϊ, η Τζόαν Μπαέζ και η Εντίθ Πιάφ, ενώ είχε γράψει μουσική για γνωστές ταινίες όπως: Φαίδρα (1962), Αλέξης Ζορμπάς (1964), Ζ (1969) και Σέρπικο (1973). Για την μουσική στη ταινία Ζ μάλιστα του απονεμήθηκε το βραβείο BAFTA για πρωτότυπη μουσική για ταινία το 1970, ενώ ήταν υποψήφιος στην ίδια κατηγορία του 1974, για την ταινία State of Siege, και το 1975, για την ταινία Serpico. Επίσης ήταν υποψήφιος για Grammy το 1966 και το 1975 για το μουσικό θέμα των ταινιών Ζορμπάς και Serpico αντίστοιχα.

Ο ήλιος ήσουν κι η αυγή
τις νύχτας μου φεγγάρι
της μάννας μου ησουν η ευχή
της Παναγιάς μου ήσουν η ευχή
Εφυγες και κλαίει ο άνεμος το κύμα
κλαίνε τ' άστρα κι η νυχτια
κλαίει η μάνα μου στο μνήμα,
κλαίει, κλαίει κι η Παναγιά
κλαίει η μάνα μου στο μνήμα
κλαίει, κλαίει κι η Παναγιά

Κλαίει ο Πολιτισμός στο μνήμα σου τεράστιε Μίκη Θεοδωράκη, επίτιμε Δημότη Αμμοχώστου. Έφυγε ο αγωνιστής, το σύμβολο, το μετουσιωμένο ιδανικό. Πλήρης ημερών μεν, δύσκολος ο αποχωρισμός δε.

Με το Ζορμπά σε αποχαιρετούμε, με τις συμφωνίες, τα ορατόρια, τα μπαλέτα, τις όπερες και τη μουσική δωματίου. Τελευταία μένει η μελοποιημένη ποίηση του Ρίτσου, του Σεφέρη, του Ελύτη, του Νερούδα.

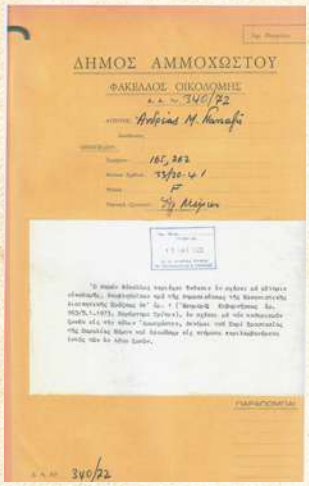
Κλαίει ο Πολιτισμός στο μνήμα σου. Σε αποχαιρετούμε Μίκη Θεοδωράκη με τη βεβαιότητα ότι η παρακαταθήκη σου θα είναι πολύτιμη στους αιώνες των αιώνων.

Αιωνία η μνήμη σου. Το χώμα που σε σκέπασε είναι ελαφρύ.

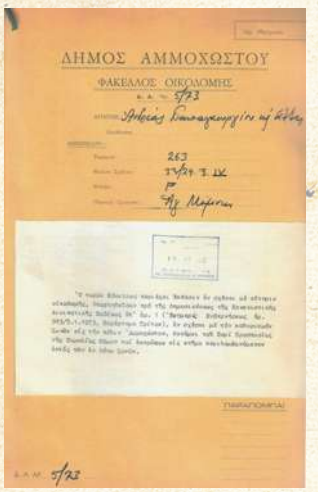
ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ

ΥΛΙΚΟ ΑΠΟ ΑΡΧΕΙΟ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ

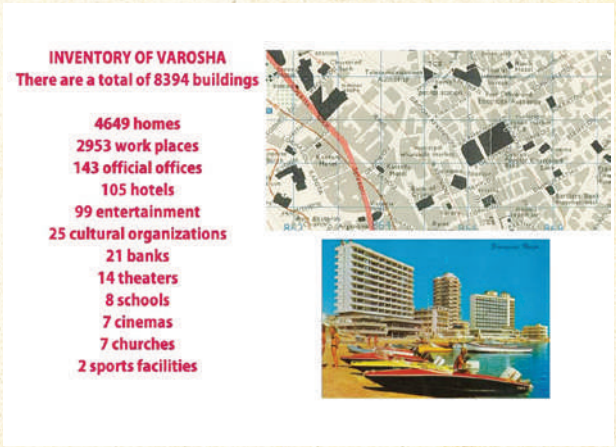

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
ΦΑΚΕΛΟΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ
340/72
340/72

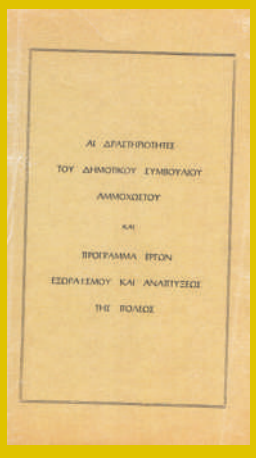

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
ΦΑΚΕΛΟΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ
5/73
5/73

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
ΦΑΚΕΛΟΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ
440/72
440/72

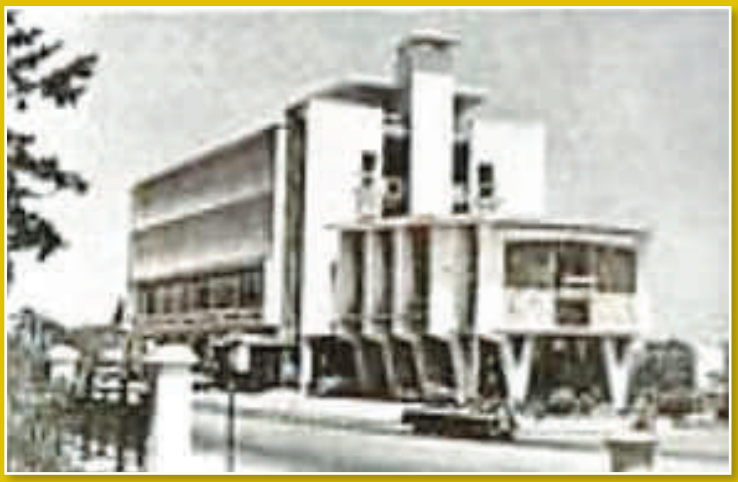

ΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
ΚΑΙ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΩΝ
ΕΞΩΡΑΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ
ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΩΝ ΕΞΩΡΑΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ
- ΑΠΟ Α. ΠΟΥΓΙΟΥΡΟ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ 1957-1959 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ Ο ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΤΟΥΜΑΖΗΣ

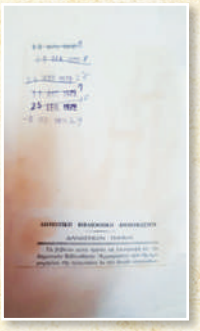

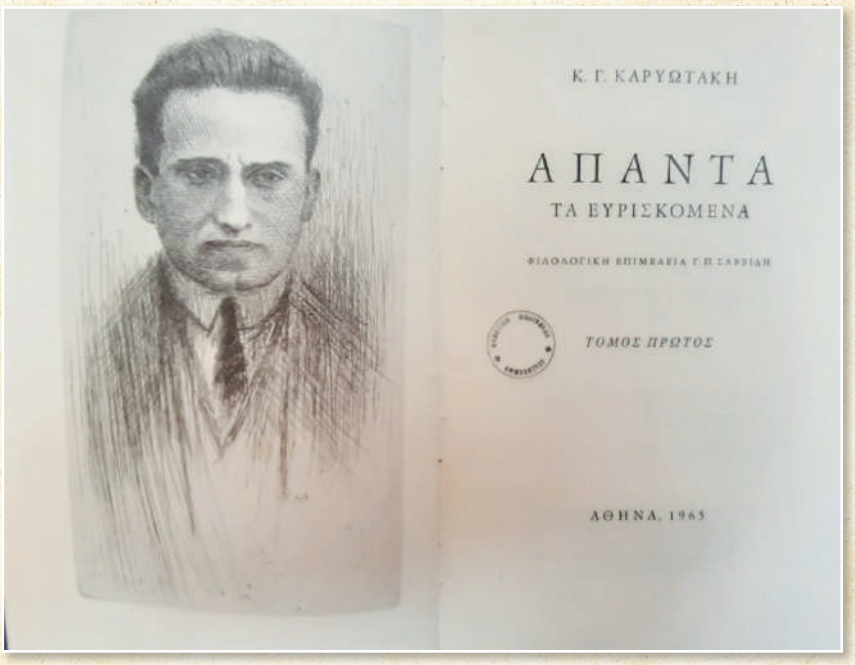

ΒΙΒΛΙΟ ΑΠΟ ΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΔΑΝΕΙΣΜΕΝΟ
ΣΕ ΔΗΜΟΤΗ ΜΑΣ ΠΡΙΝ ΤΟ 1974

Αποχαιρετισμός στον Πρώην Δήμαρχο ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΣΚΟΡΔΗ

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΔΡ. ΣΙΜΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Είναι με μεγάλη θλίψη που βρίσκομαι σήμερα εδώ, ενώπιων φίλων και γνωστών, για να απευθύνω τον αποχαιρετιστήριο λόγο σ' έναν σπουδαίο άνθρωπο. Έναν άνθρωπο, που ταύτισε την πορεία της ζωής του με τις δυο μεγάλες του αγάπες, την οικογένεια του και την αγάπη του για την αγαπημένη του πόλη Αμμόχωστο.

Ο Γιαννάκης Σκορδής, παιδί πολύ φτωχής οικογένειας, γεννήθηκε στην οδό Μυρτίλου στο Κάτω Βαρώσι της Αμμοχώστου στις 2/1/1949, όπου έζησε για κάποιο χρονικό διάστημα. Για άλλο μικρό διάστημα έζησε στην περιοχή «Λάξης», κοντά στον δρόμο Λάρνακας. Από τριών ετών και για κάποια χρόνια, έζησε με την οικογένεια των γονιών του στην περιοχή των Εβραϊκών πορτοκαλεώνων στην Κάτω Δερύνεια Αμμοχώστου. Αργότερα και κατά τη διάρκεια των σπουδών του στη Βουλγαρία, μόνιμος τόπος διαμονής του έγινε ξανά το Κάτω Βαρώσι, όπου κατοικούσε και η υπόλοιπη οικογένεια.

Γονείς του ο Προκόπης και η Λαζαρού Σκορδή, άνθρωποι με ενεργό ανάμειξη στα κοινά και τους εργατικούς αγώνες του Κυπριακού Λαού.

Μετά από τρία χρόνια φοίτησης στο Β' Γυμνάσιο Αμμοχώστου συνέχισε τη μάθηση στο Πρακτικό Τμήμα του Α' Γυμνασίου Αμμοχώστου. Μετά από την αποφοίτηση του υπηρέτησε τη στρατιωτική του θητεία στην Εθνική Φρουρά.

Το 1968 αναχώρησε για τη Σόφια Βουλγαρίας, όπου σπούδασε και πήρε τον τίτλο MSc στην Αρχιτεκτονική. Αποφοίτησε λίγες μέρες μετά την εισβολή, τον Ιούλιο του 1974 και συνέχισε με μεταπτυχιακές σπουδές ειδίκευσης στον κλάδο Αναστύλωσης και Συντήρησης Αρχαιολογικών Μνημείων της Αρχιτεκτονικής, μέχρι το τέλος του 1975. Η συμμετοχή του στις πολιτιστικές και άλλες δραστηριότητες προβολής του προβλήματος της εισβολής και κατοχής, στα πλαίσια της φοιτητικής κοινότητας στον τόπο σπουδών του ήταν συνεχής.

Το 1975, όταν επέστρεψε από τις σπουδές του, βρήκε την πατρική οικογένεια στην προσφυγιά. Κατά τη διάρκεια των φοιτητικών του χρόνων, είχε ήδη παντρευτεί με τη Γιαννούλα Σκορδή (πατρικό Χρυσοστόμου) από τη Λεμεσό. Η Γιαννούλα διετέλεσε Λειτουργός στο Γραφείο Ευημερίας. Εχουν δύο παιδιά, την Αγγέλα που είναι Αρχιτέκτονας και τον Προκόπη που είναι Μουσικός. Και τα δύο παιδιά είναι παντρεμένα.

Από το 1975 κατοικεί στη Λεμεσό όπου μετά από εργασία σαν υπάλληλος για ενάμισι περίπου χρόνο, από το 1977 διατηρεί δικό του Αρχιτεκτονικό Γραφείο.

Από τα πρώτα χρόνια της καθόδου του στην Κύπρο, αναμείχθηκε στις δραστηριότητες των Οργανώσεων των Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών. Για σειρά ετών έχει διατελέσει μέλος του Συμβουλίου της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελευθέρων Επαγγελματιών Μελετητών Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (ΠΟΕΕΜ)

διετέλεσε δε και μέλος του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κύπρου (ΣΑΚ). Η οργάνωση, όμως, της οποίας πέρασε από όλα τα σκαλοπάτια ιεραρχίας, είναι ο Σύνδεσμος Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Κύπρου (ΣΠΜΑΚ), της οποίας μέχρι την εκλογή του στη θέση του Δημάρχου Αμμοχώστου ήταν Πρόεδρος.

Διετέλεσε για τρία χρόνια μέλος και για άλλα τρία Αντιπρόεδρος του Πολεοδομικού Συμβουλίου. Διετέλεσε επίσης, μέλος του Γενικού Συμβουλίου του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ) στον κλάδο της Αρχιτεκτονικής για μια θητεία.

Από τον Απρίλιο του 2003 μέχρι το 2006 διετέλεσε Δήμαρχος Αμμοχώστου. Επιλέγηκε από το ΑΚΕΛ του οποίου είναι στέλεχος και υπέβαλε υποψηφιότητα για την υπόλοιπη θητεία του υπουργοποιηθέντος, μέχρι τότε Δημάρχου Κίκη Καζαμία. Για την εκλογή του στη θέση αυτή υποστηρίχθηκε και από όλα σχεδόν τα υπόλοιπα κόμματα του τόπου.

Σαν αποτέλεσμα της στήριξης αυτής απεσύρθη και η μοναδική μία ανθυποψηφιότητα που υπήρχε, οπόταν εξελέγη χωρίς ανθυποψήφιο.

Ο Γιαννάκης Σκορδής ήταν μια ξεχωριστή προσωπικότητα, ένας χαρισματικός άνθρωπος με τεράστια προσφορά για την Αμμόχωστο αλλά και για την Κύπρο. Ήταν άξιος συνεχιστής του προκατόχου του στην Δημαρχία του Δήμου μας παραδίδοντας την σκυτάλη στον αείμνηστο Αλέξη Γαλανό. Ήταν άνθρωπος οραματιστής, διορατικός, ήρεμη δύναμη. Ήταν συναινετικός, φιλάνθρωπος, γεμάτος αγάπη για το συνάνθρωπό του.

Η αγάπη του και η εκτίμηση του για τους νέους ήταν απεριόριστη. Με έντονο το καλλιτεχνικό αλλά και το λογοτεχνικό του στοιχείο το οποίο φαινόταν μέσα από τα δημιουργήματα του, τις αντιλήψεις αλλά και την συμμετοχή του στα κοινά. Έντονος ήταν και ο διαχρονικός του αγώνας με Τουρκοκυπριακά κινήματα τόσο για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος και την επιστροφή στην Αμμόχωστο όσο και τις διάφορες πρωτοβουλίες στις οποίες πρωτοστάτησε για την κοινή πολιτιστική προβολή του τόπου μας.

Δυστυχώς, μας εγκατέλειψε κι αυτός πρόωρα με το μεγάλο του όραμα για επιστροφή στην Αμμόχωστο, την πόλη των ονείρων μας, να μην πραγματοποιείται, φεύγοντας έτσι με την πικρία του ξεριζωμού και με την εικόνα της βουβής πολιτείας, της κραυγής απελπισίας για το άδικο που διαιωνίζεται από ένα βάρβαρο και αδυσώπητο κατακτητή.

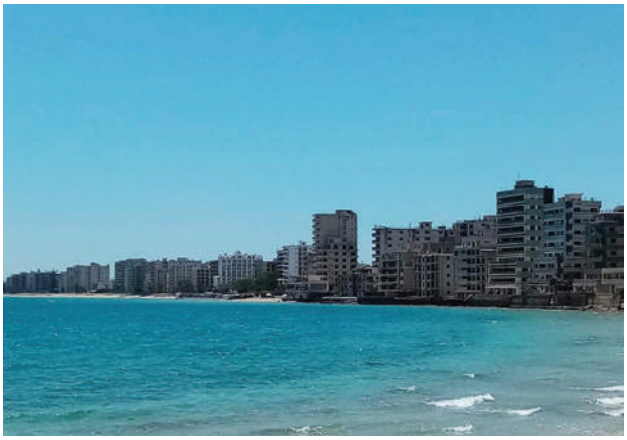
Εμείς, έχουμε να δώσουμε στον Γιαννάκη Σκορδή μια υπόσχεση την οποία θα τηρήσουμε ευλαβικά. Θα συνεχίσουμε τον αγώνα του για επιστροφή στην πόλη μας και θα παραδώσουμε στα παιδιά μας μια νέα πόλη, με ζωή και προοπτικές ανάπτυξης. Θα αγωνιστούμε για να ανατραπούν τα ζοφερά δεδομένα και να πετύχουμε την απαλλαγή της Αμμοχώστου αλλά και της υπόλοιπης Κύπρου από το μίασμα της τουρκικής κατοχής.

Σε μια εποχή τρομερής κρίσης θεσμών και ηθών, κρίσης πολιτικής και οικονομικής, αλλά και κρίσης εμπιστοσύνης στις ρίζες μας και στον εαυτό μας θα προσπαθήσουμε να ανοίξουμε ένα δρόμο ελπίδας και ενωμένοι να υλοποιήσουμε το όραμα ενός μεγάλου Δημάρχου της πόλης μας, όπως ο ίδιος ήθελε, πίστευε και επαναλάμβανε στις επιστολές του προς τους δυνατούς της γης και στα άρθρα του.

Αγαπητέ Γιαννάκη, θα ζεις μέσα από την ανιδιοτελή προσφορά σου και το πολυσχιδές έργο που επιτέλεσες για την Αμμόχωστο. Η μεγάλη σου ρομαντική και καλλιτεχνική ψυχή θα μας καθοδηγεί παντοτινά μαζί με τους άλλους Αμμοχωστιανούς συνοδοιπόρους που χάσαμε, στον δρόμο που χαράξατε και θα μας οδηγεί προς μιαν ελεύθερη Αμμόχωστο.

Εκ μέρους του Δημοτικού Συμβουλίου Αμμοχώστου εκφράζω τα βαθύτατα μου συλλυπητήρια στην αγαπημένη σου Γιαννούλα, τον άνθρωπο της ζωής σου, το μεγάλο στήριγμά σου, καθώς επίσης και στα δυο σου παιδιά το γιο σου Προκόπη τη θυγατέρα σου Αγγέλα εκφράζω, επίσης, από καρδιάς τα βαθύτατά μας συλλυπητήρια.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που θα σε σκεπάζει Γιαννάκη της Αμμοχώστου!

Ύστατο Χαίρε στον Αντρέα Σιοπαχά

Με μεγάλη θλίψη αποχαιρετούμε σήμερα έναν σπουδαίο άνθρωπο. Έναν άνθρωπο, που ταύτισε την πορεία της ζωής του με την Αμμόχωστο.

Πολυαγαπημένε φίλε και συνεργάτη Ανδρέα,

Μέσα από το αίσθημα της ανάγκης να αποχαιρετήσουμε ένα γνήσιο φίλο και συνεργάτη, εκ μέρους του Δήμου Αμμοχώστου, σου απευθύνω το σύντομό ύστατο αντίο.

Είναι με σπαραγμό ψυχής και με θλίψη στην καρδιά που βρισκόμαστε σήμερα εδώ για να σε ξεπροβοδίσουμε στο ουράνιο σου στερνό ταξίδι.

Το σκληρό μαντάτο του αναπάτεχνου χαμού σου αγαπημένε φίλε και συνεργάτη, ράγισε τις καρδιές ολωνών μας. Βουίζει στα αυτιά μας ακόμη το άγγελμα της αστραπιαίας φυγής σου και είπαμε “είναι ψέμα, δεν είναι αλήθεια”. Κι όμως, δυστυχώς, η αλήθεια είναι πικρή γεμάτη με δάκρυα ψυχής και πόνου.

Το νήμα της ζωής σου, φίλε Ανδρέα, κόπηκε στο σημείο που τώρα θα μπορούσες να απολαύσεις τους καρπούς της ανθρώπινης καταξίωσης σου, μαζί με τους δικούς σου αγαπημένους, την πολυαγαπημένη σου σύζυγο Ελένη, τους δύο λεβέντες γιους σου Κωνσταντίνο και Παναγιώτη και τα τρία λατρευτά σου εγγονάκια Ανδρέα, Έλια και Βασιλική, καθώς και όλους όσους σε γνώρισαν, σε φίλεψαν, συνεργάστηκαν και σε έζησαν στις χαρές και στις λύπες της ζωής σου.

Σε τέτοιες ώρες είναι αδύνατο να βρεθούν οι λέξεις εκείνες που θα παρηγορήσουν τη σύζυγο, τα παιδιά, τα αδέλφια, τους συγγενείς, τους φίλους, τους συνεργάτες, μέσα από τα καλά λόγια, τις πράξεις σου και την προσφορά σου, όχι μόνο για την αγαπημένη μας πόλη την οποία εγκατέλειψες τόσο απρόσμενα μια μέρα του Αυγούστου το ‘74 αλλά και την πόλη που σε φιλοξένησε εδώ και 47 χρόνια την πόλη της Λάρνακας.

Μέσα από την πολύχρονη προσφορά των 25 και πλέον χρόνων σου από τα αξιώματα του Δημοτικού Συμβούλου και Αντιδημάρχου Αμμοχώστου πρόλαβες να δείξεις πως ήσουν υπόδειγμα άριστου και τίμιου ανθρώπου, φιλόπατρις, αγνός, πράος, αγαπητός και δραστήριος για την αγαπημένη σου πόλη. Μέσα από τις συμμετοχές σου, ως βασικό στέλεχος του Δημοκρατικού Κόμματος, και τις διάφορες τιμητικές θέσεις που κατείχες σε διάφορα θεσμικά αξιώματα, κέρδισες την αγάπη και την εκτίμηση όλων όσων σε γνώρισαν και συνεργάστηκαν μαζί σου.

Φίλε Ανδρέα,

Είχα την τύχη να σε γνωρίσω αρχικά μέσα από το κοινό μας αγώνα για επιστροφή στην αγαπημένη μας πόλη, μέσα από τον κοινό αγώνα – όραμα για μία ποιοτική και βιώσιμη λύση για την Κύπρο μας και επιστροφή στις πατρογονικές μας εστίες.

Την σφραγίδα σου, τη συμβολή σου κυρίως σε ότι αφορούσε θέματα διαφώτισης για το θέμα της Αμμοχώστου τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό ήσουν πάντοτε πρωτεργάτης. Κανένας δεν θα μπορέσει κανείς ποτέ να σβήσει από την μνήμη του την ευγένεια, την φιλοξενία σου και το πάθος με το οποίο μιλούσες σε ξένες αντιπροσωπείες για την πόλη μας. Στο άκουσμα του χαμού σου πολλοί φίλοι σου από το εξωτερικό έσπευσαν να συλλυπηθούν τον Δήμο και την οικογένεια και να εκθειάσουν το πλούσιο έργο σου. Η όλη σου δράση θα παραμείνει αιωνίως στην μνήμη όλων.

Αγαπημένε και αξέχαστε φίλε Ανδρέα,

Σε αποχαιρετούμε και προσευχόμαστε στον Θεό να σε αναπαύσει κοντά του. Είμαστε σίγουροι πως ο Πανάγαθος θα σε κατατάξει μεταξύ των δικαίων και θα προσφέρει παρηγοριά, δύναμη και κουράγιο στην οικογένειά σου.

Ήσουν ένας αξιαγάπητος άνθρωπος γεμάτος καλοσύνη και ανθρωπιά και ο χαμός σου αφήνει ένα δυσαναπλήρωτο κενό. Όλοι μας, νέοι και παλαιότεροι θα σε θυμούμαστε για πάντα σαν ένα άνθρωπο που σ’ όλη του τη ζωή από το πρόσωπο σου εκπέμπετο η καλοσύνη, η μαχητικότητα και η απέραντη αγάπη σου για την αγαπημένη μας πόλη και πατρίδα.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που θα σε σκεπάσει.

Αιωνία ας είναι η μνήμη σου.

Επικήδειος Δημάρχου Αμμοχώστου

5 Μαρτίου 2021

Η παράγκα του Ευάγγελου Λοΐζου, 1973

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΟΥΣΑ
(wordpress.com)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΞΑΝΘΟΥΛΑ ΤΕΛΕΒΑΝΤΟΥ

Ο Ευάγγελος Λουίζος (1913-1993) είναι ο τελευταίος γόνος, ίσως της πιο εύπορης και παλιάς οικογένειας της Αμμοχώστου, με αριστοκρατική καταγωγή από τους Αγγελάτους της Κεφαλληνίας. Γεννήθηκε το 1913. Παππούς του ήταν ο Χατζηβαγγέλης Λοΐζου (1840-1909), Δήμαρχος 1879-1882, εισήγαγε τη μανταρινιά το 1870, εκ των ιδρυτών το 1900 και πρώτος διευθυντής του Ταμιευτηρίου Σαλαμίς. Πατέρας του ο Λούης Ε. Λουίζου (1877-1941). Ο Λούης άλλαξε το όνομα από Λοΐζου σε Λουίζου, ενώ αργότερα ο Ευάγγελος το μετέτρεψε σε Λουίζος. Μητέρα του η Κλειώ Δ. Δημητρίου από γνωστή οικογένεια της Λάρνακας, η οποία πέθανε 40 μέρες μετά τον τοκετό στη Λευκωσία, σε ηλικία γύρω στα 27, και έτσι ο Ευάγγελος δεν γνώρισε μητέρα.

Αρχές της δεκαετίας του 1930 ο Ευάγγελος σπούδασε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και συνέχισε τις σπουδές του στο Λονδίνο, αλλά ουδέποτε άσκησε το δικηγορικό επάγγελμα, παρόλο που διατήρησε το γραφείο του πατέρα του στην περιοχή των Δικαστηρίων. Ο Ευάγγελος ήταν μεγαλοκτηματίας και επίσης ασχολείτο με την αγελαδοτροφία και την παραγωγή γάλακτος.

Εφημερίδα του Νοεμβρίου 1936 μας πληροφορεί: «Ο πλήρης μέλλοντος νέος δικηγόρος κ. Ευάγγελος Λ. Λοΐζου και η αβρά Δνις Αλίκη Δ. Σολωμονίδου έδωσαν αμοιβαίαν υπόσχεσιν γάμου». Ο αρραβώνας διαλύθηκε ύστερα από μερικά χρόνια. 25 περίπου χρόνια αργότερα, το 1962, ο Ευάγγελος παντρεύτηκε την κατά πολύ νεότερή του Γερμανίδα ζωγράφο Astrid Nehrig, όμως ο γάμος δεν κράτησε πολλά χρόνια.

Το 1937 φοίτησε με τον Οδυσσέα Ελύτη στη Σχολή Εφέδρων Αξιωματικών της Κέρκυρας. Το 1940 κατετάγη στον ελληνικό στρατό και πολέμησε στο αλβανικό και μακεδονικό μέτωπο. Μετά τη γερμανική κατοχή, υπηρέτησε ως εθελοντής στον αγγλικό στρατό, στη Μέση Ανατολή και στη Βόρειο Αφρική, και εκτελούσε καθήκοντα συνδέσμου μεταξύ του ελληνικού και του αγγλικού στρατού.

Ο ευπατρίδης, κοσμοπολίτης, μαικήνας Ευάγγελος Λουίζος έγινε γνωστός τόσο στην πόλη του όσο και ανά το παγκύπριο για την εκκεντρικότητα, τις ιδιορρυθμίες, την αριστοκρατική ιδιοσυγκρασία, αλλά και για την αξιόλογη προσφορά του στον πολιτισμό και την ανάπτυξη της Αμμοχώστου.

Υπήρξε μέλος της Ανόρθωσης για πολλές δεκαετίες. Το 1957 ιδρύεται η Εταιρεία Φίλων και Ερευνητών της Αμμοχώστου με πρωτοβουλία των Ανδρέα Πούγιουρου, Γιάννη Αναγνωστοπούλου, Ευάγγελου Λουίζου, Μήτσιου Μαραγκού, Κώστα Κύρρη, Παναγιώτη Κυδωνοπούλου, Γιώργου Φιλίππου-Πιερίδη και άλλων, με σκοπό την προαγωγή της ιστορικής έρευνας και γενικότερα την προβολή του πολιτισμού της Αμμοχώστου. Ο Ευάγγελος ήταν πρόεδρος του Οργανισμού Αναπτύξεως και Προόδου Πόλεως και Επαρχίας Αμμοχώστου, όπως μας θυμίζει ο Αντώνης Ηλιάκης: «και έμμισθος γραμματεύς ήμουν εγώ, με ηγεμονικό μηνιάτικο δέκα λιρών – σοβαρό ποσό τότε [δεκαετία 1950], αφού πλήρωνα τρεις λίρες μηνιαίως για δικό μου δωμάτιο». Άλλα μέλη της επιτροπής ήταν ο Μήτσος Μαραγκός, ο Μιχαήλ Μοντάνιος, ο Πόπας Κλεόπας, ο Πρόδρομος Παπαβασιλείου, ο Χαρίλαος Παντελίδης, ο Τάκης Γεωργίου κ.ά.

Ασχολήθηκε με ιστορικές έρευνες και ίδρυσε το 1966, με προτροπή του Σεφέρη, τον εκδοτικό οίκο Les editions L' Oiseau με αξιόλογες εκδόσεις, όπως Το Μονόγραμμα του Οδυσσέα Ελύτη, που τυπώθηκε για πρώτη φορά στις Βρυξέλλες το 1971, απευθείας από φωτοτυπημένο χειρόγραφο, με την υπογραφή του ποιητή και με επιμέ-

λεια του Jos Adam. Ο οίκος εξέδιδε κυπρολογικά κυρίως βιβλία, πολλά από τα οποία δώριζε σε ευρωπαϊκές βιβλιοθήκες. Επανέκδωσε το μεσαιωνικό Χρονικό του Λεοντίου Μαχαιρά, τον Etienne de Lusignan, Description de toute l'ile de Cypre, τον Camille Enlart, L'art gothique et la Renaissance en Chypre κ.ά. Το τελευταίο μεγάλο έργο που είχε αναλάβει πριν την εισβολή ήταν οι 12 τόμοι του έργου του de Mas Latrie που αφορά την ιστορία της μεσαιωνικής Κύπρου. Πολλά από τα πολύτιμα αυτά βιβλία έμειναν στο λιμάνι της Αμμοχώστου κατά την εισβολή του 1974 και άλλα στο Βέλγιο όπου γινόταν η εκτύπωση.

Ο ίδιος συνέγραψε συλλογή ποιημάτων, αρχικά πολυγραφημένη με τίτλο Ραψωδίες – Δύο ή Τα Ποιήματα του Σολωμού Χατζηστυλλή (ψευδώνυμο), που το 2016 εκδόθηκε με τον τίτλο Σχέδιο για έξι Ραψωδίες, με πρωτοβουλία της Κλειώς Γ. Χατζηκώστα (εξαδέλφης του Ευάγγελου) και επιμέλεια του Πολύβιου Νικολάου. Έγραψε και επιστημονικές μελέτες: Ανέκδοτοι Επιστολαί του δραγομάνου της Κύπρου Χατζηγεωργάκη Κορνεσίου, ΚΕΕ, Επετηρίς IV 1970-1971, και Ανέκδοτα Γράμματα (1779-1793) του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσάνθου, 1972.

Ήταν υπερήφανος για την επτανησιακή καταγωγή του και κατέβαλε πολλές προσπάθειες να εντοπίσει και καταγράψει λεπτομέρειες. Οι έρευνες που διεξήγαγε στο Κρατικό Αρχείο Βενετίας και στα αρχεία της Κέρκυρας έφεραν στο φως πολλά ενδιαφέροντα στοιχεία. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η αλληλογραφία του προγόνου του, Παναγή Αγγελάτου από την Άσσο της Κεφαλληνίας, Προξένου της Επτανήσου Πολιτείας και γιατρού στη Λάρνακα, με τον πρόεδρο της Γερουσίας της Επτανήσου Πολιτείας κόμη Αντώνιο Κομούτο το 1806 και με τον Γραμματέα της Επτανήσου Πολιτείας (από το 1803) και αργότερα Κυβερνήτη της Ελλάδας (1828-1831) κόμη Ιωάννη Καποδίστρια (με καταγωγή από την Κύπρο από πλευράς της μητέρας του Αδαμαντίνας Γονέμη).

Ο Ευάγγελος Λουίζος αναφέρεται στα έργα πολλών Ελλήνων λογοτεχνών, σε μερικά μάλιστα πρωταγωνιστεί ή είναι ο ήρωας. Γράφει ο Ευριπίδης Κλεόπας: «Ο Ανδρέας Καραντώνης τον αποκαλεί «Κύπριο πατριώτη, συνειδητό Έλληνα». Ο Αριστείδης Κουδουνάρης λέει ότι ο Ευάγγελος Λουίζος είναι ο ηγέτης της Κύπρου, χωρίς να έχει κανένα αξίωμα για να το κάνει αυτό. Στο ημιτελές μυθιστόρημα του Γ. Σεφέρη «Βαρνάβας Καλοστέφανος», πρωταγωνιστής είναι ο Ευάγγελος Λουίζος. Αναφέρεται επίσης στα «Τετράδια Ημερολογίου» του Γιώργου Θεοτοκά, ενώ πρωταγωνιστεί και στην «Ιερά Οδό» του Θεοτοκά, καθώς ο άνθρωπος με το ταξί που πάει για να καταταγεί στο μέτωπο, δεν είναι άλλος από τον Ευάγγελο Λουίζο. Στο ποίημα του Γ. Σεφέρη «Έγκωμη», είχε άμεση συμμετοχή, όπως άλλωστε γίνεται φανερό από την αλληλογραφία τους. Ανέκδοτα ποιήματα του Οδυσσέα Ελύτη, αφιερωμένα στον Ευάγγελο. «Προς τον Ευάγγελον Λουίζον ευρισκόμενον εν Αμμοχώστω»… Για να μην αναφερθώ στο έργο νεότερων συγγραφέων όπως η Νίκη Μαραγκού. [Είναι ο πάνθηρας ζωντανός;]. Κατά τον Γιώργο Ευστρατιάδη, ο Ευάγγελος Λουίζος, είναι ο ευγενής ευπατρίδης και ελληνολάτρης, που δεν υπήρξε ούτε ποιητής, ούτε συγγραφέας ούτε καν ερευνητής. Ήταν ο αρχοντάνθρωπος του πνεύματος, ο αριστοκράτης της διανόησης».

Ανέπτυξε στενή φιλία με τους Ελύτη και Σεφέρη, τους οποίους φιλοξένησε αρκετές φορές στο περίφημο αρχοντικό του στην οδό Ηρακλέους 14 και στην Παράγκα (ή Bungalow), το εξοχικό στην ωραία παραλία της πόλης. Ήταν, επίσης, φίλος και συνδεδεμένος με τον Κατσίμπαλη, τον Θεοτοκά και πολλούς άλλους Έλληνες και ξένους κορυφαίους πνευματικούς ανθρώπους.

Μετά την εισβολή, βρέθηκε πρόσφυγας στη Λευκωσία και για μια δεκαετία (1974-1984) εργάστηκε ως Πολιτιστικός Ακόλουθος στην Ελληνική Πρεσβεία, θέση στην οποία υπηρέτησαν και αξιόλογες μορφές των ελληνικών γραμμάτων. Το τελευταίο διάστημα της πολυκύμαντης και πολυσήμαντης ζωής του, ο Ευάγγελος ζούσε σε κακή κατάσταση υγείας, περιορισμένος στο διαμέρισμα της οδού Σπύρου Λάμπρου 1 και λεωφόρου Δημοσθένη Σεβέρη.

Στις 17.3.1993, ο άρχοντας αυτός της Αμμοχώστου, αλλά και πρωτεργάτης των γραμμάτων και των τεχνών, άφησε την τελευταία του πνοή, μακριά από την αγαπημένη του Αμμόχωστο, όπου εκείνος και οι πρόγονοί του έζησαν εποχές ευμάρειας και δόξας, ενώ παράλληλα πρόσφεραν πολλά και σημαντικά στην πόλη τους. Τάφηκε στο κοιμητήριο του χωριού Φικάρδου, αντί στον εντυπωσιακά ωραίο, μαρμάρινο τάφο-μνημείο της οικογένειας στην Αμμόχωστο.

Δημοτική Πινακοθήκη Αμμοχώστου

Ο Δήμος Αμμοχώστου παρέλαβε από την Τεχνική Επιτροπή Πολιτισμού τους πίνακες οι οποίοι ανήκουν στη Πινακοθήκη του Δήμου Αμμοχώστου. Οι πίνακες με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Αμμοχώστου θα εκτίθενται στο Μουσείο «Θάλασσα» στην Αγία Νάπα μέχρι και την επιστροφή μας στην αγαπημένη μας Αμμόχωστο. Ο Δήμος Αγίας Νάπας, στον οποίο ανήκει το Μουσείο Θάλασσα, θα διαμορφώσει ειδική αίθουσα όπου θα εκτίθενται τα έργα.

Υπενθυμίζουμε ότι η Τεχνική Επιτροπή για τον Πολιτισμό ανακοίνωσε στις 4 Μαρτίου 2019 ότι, στο πλαίσιο των μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης, η τουρκοκυπριακή πλευρά θα επιστρέψει στους Ελληνοκύπριους ιδιοκτήτες τους 218 έργα ζωγραφικής. Σύμφωνα με τον Τ/κ συμπρόεδρο της Επιτροπής, Κανί Κανόλ, τα έργα των Ε/κ ζωγράφων βρίσκονται εδώ και πολλά χρόνια στις αποθήκες του πολιτιστικού κέντρου Ατατούρκ. Το μοναδικό έγγραφο, ανέφερε, που βρήκαν σχετικά με τα έργα αυτά ήταν μια απόφαση του “υπουργικού συμβουλίου” του 1981 με την οποία τα έργα τέχνης στις αποθήκες του ΑΚΜ μεταβιβάζονταν ως αρμοδιότητα από το “Υπουργείο Δημοσιονομικών” στο “Υπουργείο Εθνικής Παιδείας, Πολιτισμού και Νεολαίας”. Η Δικοινοτική Επιτροπή για τον Πολιτισμό παρουσίασε σε έκθεση στο Λήδρα Πάλας στις 3 και 4 Φεβρουαρίου 2020 129 έργα, ανακοινώνοντας ότι όλα τα έργα θα εκτεθούν σε επόμενο στάδιο. Όπως ανακοινώθηκε, τα πλείστα έργα προέρχονται από τη Δημοτική Πινακοθήκη Αμμοχώστου, σύνολο 140. Τα 44 από τα 219 ανήκουν στον Αμμοχωστιανό ζωγράφο Γεώργιο Πολ Γεωργίου και προέρχονται από το σπίτι και στούντιο του ζωγράφου, στην οδό Ερμού 136 στο Βαρώσι. Τη μεγάλη έρευνα για την ταυτοποίηση των έργων διενήργησε ο Γιάννης Τουμαζής, Διευθυντής του Κέντρου Τεχνών Λευκωσίας και μέλος της Τεχνικής Επιτροπής για τον πολιτισμό, σε συνεργασία με τη Ρουζέν Ατακάν, Τουρκοκύπρια καλλιτέχνη και, επίσης, μέλος της Επιτροπής.

Άποψη του κτηρίου της Δημοτικής Βιβλιοθήκης και Δημοτικής Πινακοθήκης Αμμοχώστου από το κινηματοθέατρο ΗΡΑΙΟΝ

Η συλλογή περιλαμβάνει έργα των Γεώργιου Πολ Γεωργίου, Τηλέμαχου Κάνθου, Αδαμάντιου Διαμαντή, Χριστόφορου Σάββα, Στας Παράσκου, Ιωάννη Κισσονέργη, Νίκου Νικολαΐδη και πολλών άλλων Ελληνοκύπριων ζωγράφων, αλλά και των Τσαρούχη, Χατζηκυριάκου Γκίκα, Μόραλη, Σπυρόπουλου,Βότση, Φώτη Κόντογλου και άλλων Ελλήνων καλλιτεχνών.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Ο Γ.Σ.Ε. απτόητος στις επάλξεις και στα χρόνια του Β' Παγκοσμίου πολέμου

Η ανοδική πορεία του Γυμναστικού Συλλόγου «Ευαγόρας» Αμμοχώστου (Γ.Σ.Ε.), ανακόπηκε απότομα, ενώ είχε καταστεί ήδη αντάξιος αντίπαλος των υπόλοιπων Γυμναστικών Συλλόγων της Κύπρου τη δεκαετία του 1930. Τότε ατένιζε με αισιοδοξία το μέλλον. Έκανε σχέδια για την ανάπτυξη του αθλητισμού και οραματιζόταν την εθνική αποκατάσταση της Κύπρου. Τα επόμενα χρόνια θα ήταν, όμως, ακόμη πιο δύσκολα με την έκρηξη του Β' Παγκοσμίου πολέμου. Πολλοί αθλητές του Συλλόγου αντί να προπονούνται, να αθλούνται και να συναγωνίζονται στους στίβους, θα βρίσκονταν σε πεδία μαχών.

Ο λαός της Κύπρου παρακολουθούσε εκ του μακρόθεν τις εξελίξεις στο πολεμικό μέτωπο στη Βόρεια Ήπειρο, όπου οι Έλληνες στρατιώτες έδιναν αιματηρές μάχες εναντίον των ιταλικών φασιστικών στρατευμάτων του Μουσολίνι από τις 28 Οκτωβρίου 1940. Αντιστέκονταν με σθένος και αυτοθυσία.

Οι κάτοικοι της Αμμοχώστου άκουγαν από τα λιγοστά ραδιόφωνα και διάβαζαν στις εφημερίδες τις ειδήσεις, αγωνιώντας για την τύχη και των δικών τους παιδιών. Πολλοί Κύπριοι, ανάμεσά τους και Αμμοχωστιανοί, αθλητές, παράγοντες, μέλη και φίλοι του Γ.Σ.Ε., καθώς, επίσης, της «Ανόρθωσης» και άλλων σωματείων, είχαν καταταχθεί ως εθελοντές στον ελληνικό στρατό για να υπερασπιστούν τα χώματα της Ελλάδας.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση των αδελφών Λιασίδη, του Λιάσου και του Λουκή, οι οποίοι ήταν από τους πρώτους που έσπευσαν να καταταχθούν στον ελληνικό στρατό. Και οι δύο φοιτούσαν εκείνη την περίοδο στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ο Λιάσος Λιασίδης μάλιστα ήταν αθλητής τόσο του Γ.Σ.Ε., όσο και του «Πανελληνίου» Γυμναστικού Συλλόγου στην Αθήνα. Ήταν και τμηματάρχης του 15ου τομέα Αθηνών της Εθνικής Οργάνωσης Νεολαίας.

Από τα Ιωάννινα, όπου υπηρετούσε με τον αδελφό του Λουκή, ο Λιάσος Λιασίδης έστειλε επιστολή προς τους γονείς τους, με ημερομηνία 3 Απριλίου 1941, στην οποία έδινε όρκο πίστης στον αγώνα για την ελευθερία της Ελλάδας. Ήταν και οι δύο αποφασισμένοι να τηρήσουν τον όρκο τους. Και το απέδειξαν στην πράξη.

Ο Λουκής Λιασίδης πληγώθηκε σοβαρά σε μάχη στο αλβανικό μέτωπο και τελικά απεβίωσε σε νοσοκομείο στην Αθήνα αργότερα, τον Απρίλιο του 1942, βυθίζοντας στο πένθος την αθλητική οικογένεια του Γ.Σ.Ε. και της «Ανόρθωσης», καθώς και όλη την Αμμόχωστο.

Στο πολεμικό μέτωπο της Ελλάδας σκοτώθηκε και ο Βαρνάβας Ελ. Σιερίφη, που είχε επίσης ανάμειξη στα αθλητικά δρώμενα της Αμμοχώστου. Οι αθλητικοί φορείς της πόλης αποφάσισαν να αποδώσουν τιμές και στους δύο για τη θυσία τους.

Εκκένωση της Αμμοχώστου λόγω των βομβαρδισμών

Τον Απρίλιο του 1941 εισέβαλαν στην Ελλάδα τα ναζιστικά στρατεύματα της Γερμανίας, αφού τα φασιστικά στρατεύματα της Ιταλίας δεν μπορούσαν να κάμψουν την αντίσταση του ελληνικού στρατού. Σύντομα θα άρχιζε για την Ελλάδα η φρικτή περίοδος της γερμανικής κατοχής, αφού ήταν αδύνατο για τον καταπονημένο στρατό της να αναχαιτίσει τις σιδηρόφρακτες στρατιές του Χίτλερ.

Η απειλή ήταν ορατή και για την Κύπρο, αφού τα ναζιστικά και φασιστικά στρατεύματα έστρεφαν τις κατακτητικές τους ορέξεις και προς την Ανατολική Μεσόγειο. Αφού προηγήθηκαν σποραδικοί βομβαρδισμοί από εχθρικά ιταλικά αεροπλάνα, τον Μάιο του 1941 ο Βρετανός κυβερνήτης υπέδειξε στους κατοίκους των πόλεων ότι θα ήταν προτιμότερο να τις εκκενώσουν και να μετακινηθούν σε ασφαλέστερα μέρη.

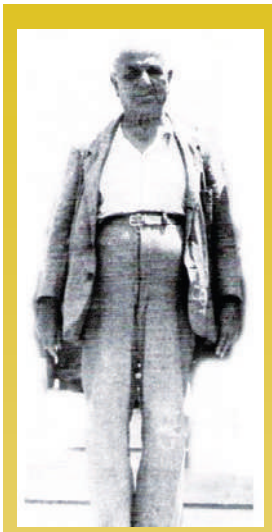
Πολλοί ήταν και οι Αμμοχωστιανοί που αποφάσισαν να φύγουν από τα σπίτια τους και να εγκατασταθούν προσωρινά εκτός της πόλης τους. Τα στελέχη τόσο του Γ.Σ.Ε. κινητοποιήθηκαν για να συμβάλουν στην εκκένωση των άπορων οικογενειών που δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα να εξεύρουν μεταφορικό μέσο, αλλά και χώρο προσωρινής διαμονής.

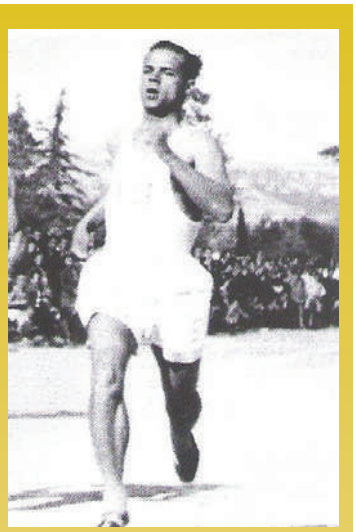
Πράγματι, το καλοκαίρι του 1941, πόλεις της Κύπρου έγιναν στόχος αεροπορικών βομβαρδισμών, από τους οποίους ορισμένοι άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους, κυρίως στο αεροδρόμιο της Λευκωσίας, καθώς και σε άλλα σημεία του νησιού. Στη διάρκεια νυχτερινού βομβαρδισμού στις αρχές Αυγούστου 1941 στην Αμμόχωστο πλήγηκε το ιστορικό κτίσμα «Πύργος του Οθέλλου» στο ενετικό τείχος που περικλείει την παλιά πόλη.

Βομβαρδίστηκε και η περιοχή του σταδίου Γ.Σ.Ε.

Η Αμμόχωστος επρόκειτο, όμως, να υποστεί τον πιο σφοδρό αεροπορικό βομβαρδισμό κατά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο στις 21 Αυγούστου 1941. Ο τραγικός απολογισμός ήταν 12 νεκροί. Την ίδια μέρα ο Βρετανός κυβερνήτης της Κύπρου Ουίλιαμ Μπάτερσιλ ετοιμαζόταν να αναχωρήσει από το λιμάνι της Αμμοχώστου. Στην εφημερίδα «Ελευθερία» στις 22.8.1941 διαβάζουμε περιγραφή των βομβαρδισμών. Από τις βόμβες πλήγηκε η περιοχή του σταδίου Γ.Σ.Ε. και του Ελληνικού Γυμνασίου, όπως έγραφε ανάμεσα σε άλλα η εφημερίδα:

«Μία οικία ανήκουσα εις τον διδάσκαλον Σαβεριάδην, κειμένη έναντι της δημοτικής αγοράς, υπέστη άμεσον πλήγμα και κατέρρευσεν. Επίσης, κατέρρευσεν ετέρα οικία κειμένη πλησίον του Γυμνασίου, ανήκουσα εις τον κ. Λοΐζον Χριστοφίδην. Εκ των εκτιναχθέντων θραυσμάτων υπέστησαν σοβαράς βλάβας έτεραι 15 περίπου οικίαι. Πολλών εξ αυτών αι στέγαι ανετινάχθησαν και αι θύραι και τα παράθυρα υπέστησαν στρέβλωσιν. Οι υαλοπίνακες όλων των οικιών της περιοχής συνετρίβησαν. Θραύσμα οβίδας, διατρήσαν ένα των τοίχων πολλών

Νικόλαος Νικολαΐδης - Πατατράκας

Δημητρέκης Παντελίδης

Αντώνης Γιάλλουρος

Λιάσος Λιασίδης

Τάκης Παπαδόπουλος

Κουμής Κκεσές

Μιχάλης Μέρτακας

οικιών. Εν τη οδώ Αγ. Σπυρίδωνος, αυτοκίνητον ανήκον εις τον κ. Γ. Λόρδον υπέστη βλάβας. Άλλαι βόμβαι έπεσαν επίσης επί αμμώδους περιοχής εις το τέρμα της οδού Αγίου Σπυρίδωνος. Μία εξ αυτών εξερράγη πλησίον χαρακώματος, εις το οποίον είχον προσφύγει γυναίκες. Τμήμα του χαρακώματος υπέστη καθίζησιν, αλλ' ουδέν πρόσωπον εβλάβη».

Το στάδιο του Γ.Σ.Ε. επιτάχθηκε από τους Άγγλους για στρατιωτικούς σκοπούς

Ευτυχώς, το Ελληνικό Γυμνάσιο Βαρωσίων δεν βρισκόταν σε λειτουργία, καθότι ήταν περίοδος θερινών διακοπών. Από τον φόβο των αεροπορικών βομβαρδισμών, το Γυμνάσιο μεταφέρθηκε στο Τρίκωμο, όπου θα λειτουργούσε κατά την επόμενη σχολική χρονιά.

Βέβαια, ούτε και για αθλητικές δραστηριότητες μπορούσε να γίνει λόγος στην Αμμόχωστο. Εξάλλου το στάδιο του Γ.Σ.Ε. είχε επιταχθεί από τους Βρετανούς για στρατιωτικούς και άλλους σκοπούς.

Η προσοχή του Γ.Σ.Ε., των στελεχών του, των αθλητών του, των μελών και των φίλων του στρεφόταν σε άλλους τομείς: στα πολεμικά μέτωπα, στην αεράμυνα, στη συλλογή χρημάτων και ειδών πρώτης ανάγκης για τους πρόσφυγες που έφθαναν από την Ελλάδα μετά την κατάληψή της από τα ναζιστικά στρατεύματα κ.λπ.

Νικόλαος Χ. Νικολαΐδης - Πατατράκας

Στην υπό γερμανική κατοχή Αθήνα των εκτελέσεων, των συλλήψεων και του θανάτου από πείνα βρισκόταν και ο Νικόλαος Χ. Νικολαΐδης - Πατατράκας, ο οποίος ήταν από τους πρωτοστάτες στην ίδρυση του Γ.Σ.Ε., Συμμετείχε στην Αντίσταση, διανέμοντας παράνομα εφημερίδες. Κατά το επόμενο διάστημα μάλιστα ο Νικόλαος Χ. Νικολαΐδης - Πατατράκας θα φρόντιζε να εξασφαλίζει ταυτότητες για πολλούς Κύπριους εθελοντές στρατιώτες, ούτως ώστε να διευκολύνει τη διαφυγή τους στη Μέση Ανατολή. Προσπαθούσε επίσης να βοηθά όσο μπορούσε τους Κύπριους φοιτητές που είχαν αποκλειστεί στην Αθήνα.

Γ' Παγκύπριοι Διασωματειακοί Αγώνες Στίβου

Από τον Φεβρουάριο του 1943, αρχής γενομένης από την ήττα των γερμανικών ναζιστικών στρατευμάτων, στο Στάλινγκραντ, η ροή του Β' Παγκοσμίου πολέμου άρχισε να αναστρέφεται. Η εξέλιξη αυτή ήταν ανάσα ελπίδας, που επέτρεπε την ενασχόληση και με τον αθλητισμό, παρόλο που πολλοί Κύπριοι αθλητές εξακολουθούσαν να υπηρετούν ως εθελοντές σε διάφορα μέτωπα, κυρίως στο Κυπριακό σύνταγμα, που υπαγόταν στον βρετανικό στρατό.

Ο Πεζοπορικός Όμιλος Λάρνακας προκήρυξε και διοργάνωσε στις 1-2 Μαΐου 1943 τους Γ' Παγκυπρίους Διασωματειακούς Αγώνες Στίβου στο στάδιο του Γ.Σ.Ζ. Οι αγώνες αναβαθμίστηκαν με τη συμμετοχή στρατιωτών του Βρετανικού στρατού. Όπως αναφερόταν σε διαφημιστικό φυλλάδιο, επρόκειτο να πάρουν μέρος 616 αθλητές, κάτι πρωτοφανές για την Κύπρο. Στις κερκίδες ανάμεσα στους επίσημους ήταν και ο Βρετανός κυβερνήτης Τσαρλς Γούλεϊ.

Στο αγωνιστικό μέρος συμμετείχαν με τα χρώματα του σωματείου «Ανόρθωσις» Αμμοχώστου δύο σπουδαίοι αθλητές που ανήκαν στις τάξεις του Γ.Σ.Ε. Ο Δημητράκης Παντελίδης ανεδείχθη πρώτος νικητής σε δύο αγωνίσματα δρόμου, των 400 μ. και των 400 μ. μετ' εμποδίων. Επίσης, ο Αντώνης Γιάλλουρος κατέλαβε την πρώτη θέση στο αγώνισμα της ελευθέρας δισκοβολίας και τη δεύτερη θέση στο αγώνισμα της λιθοβολίας.

Ο Γ.Σ.Ε. με δύο αθλητές στους έκτακτους Παγκύπριους αγώνες το 1944

Ο Δημητράκης Παντελίδης και ο Αντώνης Γιάλλουρος θα επαναλάμβαναν τις επιτυχίες τους και στους έκτακτους Παγκύπριους αγώνες, τους οποίους προκήρυξε και διοργάνωσε ο Γ.Σ.Π. τον Απρίλιο του 1944.

Ήταν οι μόνοι αθλητές που δηλώθηκαν από τον Γ.Σ.Ε., καθόσον το στάδιο του Συλλόγου στην Αμμόχωστο βρισκόταν υπό επίταξη και οι αθλητές του δεν είχαν πού να προπονηθούν. Προκειμένου να προετοιμαστούν για τους αγώνες, ο Δημητράκης Παντελίδης και ο Αντώνης Γιάλλουρος πήγαιναν στη Λάρνακα για προπόνηση στο στάδιο του Γ.Σ.Ζ.

1945 – Ο Γ.Σ.Ε. διοργανώνει αθλητική ημερίδα υπέρ του ΣΕΓΑΣ

Με την ευκαιρία της εθνικής επετείου της 25ης Μαρτίου, το 1945, ο Γ.Σ.Ε. διοργάνωσε αθλητική ημερίδα με σκοπό την οικονομική ενίσχυση του ΣΕΓΑΣ. Η Ελλάδα μετρούσε τις δυσαναπλήρωτες απώλειες της σε ανθρώπους, αλλά και σε οικονομικούς πόρους από τον πόλεμο και τη γερμανική κατοχή.

Από τις αξιόλογες επιδόσεις κατά την ημερίδα υπέρ του ΣΕΓΑΣ ήταν οι δύο πρώτες νίκες που πέτυχε ο Κουμής Κκεσές, από το Πραστειό Αμμοχώστου, στη λιθοβολία και το άλμα εις μήκος και ο Μιχάλης Μέρτακκας, αθλητής της «Ανόρθωσης», αλλά και του Γ.Σ.Ε., που κατετάγη πρώτος στο αγώνισμα δρόμου 100 μ., ενώ ο Τάκης Παπαδόπουλος, μαθητής του Ελληνικού Γυμνασίου Βαρωσίων και αθλητής του Γ.Σ.Ε., κατέλαβε την πρώτη θέση στο άλμα εις ύψος.

Αποσπάσματα από το υπό έκδοση Ιστορικό Λεύκωμα του Γ.Σ.Ε., που ετοιμάζεται από το Γυμναστικό Σύλλογο «ΕΥΑΓΟΡΑΣ» - ΓΣΕ Αμμοχώστου, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης, το 2023, 120 χρόνια από την ίδρυση του.

Έρευνα και συγγραφή από το δημοσιογράφο Δρ Χρύσανθο Χρυσάνθου.

Επιλογή και επιμέλεια κειμένων και φωτογραφιών από τον Σοφοκλή Χαραλαμπίδη.

Ακαδημίες Πετόσφαιρας Ανόρθωσης για αγόρια και κορίτσια

Οι ακαδημίες πετόσφαιρας της Ανόρθωσης Αμμοχώστου συνεχίζουν με μεγάλη επιτυχία τη λειτουργία τους στο Θεμιστόκλειο Αθλητικό Κέντρο στη Λεμεσό. Η σωστή οργάνωση και ο επαγγελματισμός που χαρακτηρίζει το πετοσφαιρικό τμήμα της Ανόρθωσης σε όλα τα επίπεδα έχει ωθήσει ένα μεγάλο αριθμό φίλων της πετόσφαιρας στη Λεμεσό να την εμπιστεύονται ανεξαρτήτως σωματειακής προέλευσης.

Ακαδημίες για παιδιά 5-12 ετών

Υπό το βλέμμα των έμπειρων προπονητών της ομάδας, τα παιδιά παίζουν, διασκεδάζουν και ταυτόχρονα μαθαίνουν τα μυστικά της πετόσφαιρας. Τα παιδιά ομαδοποιούνται κατά ηλικία και τους προσφέρεται ποιοτική και εξατομικευμένη βοήθεια σε μικρά γκρουπ χωρίς να υπάρχει ηλικιακό χάσμα σε κάθε ομάδα.

Αγωνιστικά τμήματα αγοριών και κοριτσιών (U14, U16, U18, Ανδρών και Γυναικών)

Όταν φτάσουν στην κατάλληλη ηλικία, τα παιδιά ακολουθούν το δρόμο των αγωνιστικών τμημάτων για αγόρια και κορίτσια σε όλα τα πρωταθλήματα της ΚΟΠΕ (U14, U16, U18, Ανδρών και Γυναικών). Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ανόρθωση πρωταγωνιστεί σε όλες τις ηλικίες αγωνιστικών τμημάτων με πολλά πρωταθλήματα και ψηλές θέσεις στις βαθμολογίες των διαφόρων πρωταθλημάτων, παρόλο που αυτό δεν αποτελεί αυτοσκοπό.

Ομάδα εκμάθησης για παιδιά 12-16 ετών

Όσα παιδιά δεν θέλουν να προχωρήσουν σε αγωνιστικά τμήματα, έχουν την επιλογή να συνεχίσουν τις προπονήσεις 2 φορές τη βδομάδα με άλλα παιδιά της ηλικίας τους, σε ειδικά διαμορφωμένα γκρουπ, ώστε να παραμείνουν κοντά στον αθλητισμό και να συνεχίσουν να μαθαίνουν και να παίζουν το αγαπημένο τους άθλημα.

Η Ανόρθωση Αμμοχώστου μέσα από την αθλητική της δράση συνεχίζει να κρατά άσβεστη τη μνήμη της επιστροφής στην αγαπημένη μας Αμμόχωστο.

Οι μέρες προπόνησης της ακαδημίας πετόσφαιρας της Ανόρθωσης για αγόρια και κορίτσια στη Λεμεσό είναι Τετάρτη και Σάββατο.

Για περισσότερες πληροφορίες: 99550002

Νέα Σαλαμίνα
Η ελπίδα ζωντανή!

Η Ακαδημία Πετόσφαιρας της Νέας Σαλαμίνας Αμμοχώστου πραγματοποίησε τα πρώτα της βήματα στην προσφυγιά στην Λεμεσό στα μέσα της δεκαετίας του ‘80. Πρώτος και κύριος στόχος της δημιουργίας της Ακαδημίας ήταν και είναι η δημιουργία σωστών αθλητών και η ανάδειξη ταλέντων που θα στελεχώσουν τις πρώτες ομάδες του Τμήματος. Πρωτεργάτης της προσπάθειας αυτής δεν θα μπορούσε να ήταν άλλος από τον «δάσκαλο» Νική Γεωργίου, ο οποίος ανέλαβε την δημιουργία των πρώτων ομάδων. Έκτοτε η Ακαδημία Πετόσφαιρας της Νέας Σαλαμίνας Αμμοχώστου έχει καθιερωθεί ως μια από τις μεγαλύτερες ακαδημίες πετόσφαιρας της Κύπρου που συμμετέχουν στα Παγκύπρια Αναπτυξιακά Πρωταθλήματα υπό την αιγίδα της Κυπριακής Ομοσπονδίας Πετόσφαιρας. Στη μέχρι τώρα πορεία της η Ακαδημία έχει να αναδείξει πολυάριθμες επιτυχίες στα Παγκύπρια Αναπτυξιακά Πρωταθλήματα, ενώ αρκετοί πετοσφαιριστές και πετοσφαιρίστριες της έχουν αποτελέσει βασικά στελέχη των Α’ ομάδων μας με αρκετές επιτυχίες και διακρίσεις ενώ ταυτόχρονα έχει προσφέρει και συνεχίζει να προσφέρει αθλητές και αθλήτριες στις εθνικές ομάδες της χώρας μας όλων των ηλικιών.

Τα Αναπτυξιακά μας Τμήματα (Παμπαίδες, Παίδες, Έφηβοι, Παγκορασίδες, Κορασίδες και Νεάνιδες) συμμετέχουν σε περίπου 80 αγώνες το χρόνο. Πέραν των αγωνιστικών τμημάτων η Ακαδημία διαθέτει και τμήμα Μίνι Πετόσφαιρας για αγόρια και κορίτσια 6-12 ετών που ενδιαφέρονται να πραγματοποιήσουν τα πρώτα τους βήματα στο μαγικό κόσμο του βόλεϊ.

Διακρίσεις

Η ομάδα Εφήβων έχει κατακτήσει 10 πρωταθλήματα (πολυνίκης του θεσμού).

Η ομάδα Παίδων έχει κατακτήσει 8 πρωταθλήματα (πολυνίκης του θεσμού).

Η ομάδα Παμπαίδων έχει κατακτήσει 7 πρωταθλήματα.

Η ομάδα Εφήβων έχει κατακτήσει επίσης 6 κύπελλα (πολυνίκης του θεσμού).

Η ομάδα παγκορασίδων, έχει κατακτήσει το πρωτάθλημα 2 φορές.

Εγκαταστάσεις - Λειτουργία

Οι προπονήσεις αλλά και οι εντός έδρας αγώνες όλων των τμημάτων της Ακαδημίας Πετόσφαιρας της Νέας Σαλαμίνας Αμμοχώστου, γίνονται στην αναβαθμισμένη κλειστή αίθουσα αθλοπαιδιών του Γυμνασίου Αγίου Νεοφύτου.

Πρωταρχικός στόχος της Ακαδημίας είναι τα παιδιά να χαίρονται την πετόσφαιρα, αλλά ταυτόχρονα να φτιάξουν χαρακτήρα που να διέπεται από αρχές και αξίες όπως η συνεργασία, η πειθαρχία, η κοινωνικότητα, η ομαδικότητα! Μέσω της εξειδικευμένης αυτής προσέγγισης οι προπονητές μας στοχεύουν στην δημιουργία ενός πολυδιάστατου αθλητή και μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε: 96348856
academy@neasalaminavc.com
https://www.facebook.com/neasalaminavolley/

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

«Αμμόχωστος, η Οδύσσεια μιας Επιστροφής»

450 χρόνια από την Άλωση και την πορεία της Βασιλεύουσας της καρδιάς μας

Η πολιορκία της Αμμοχώστου από τους Τούρκους που κράτησε σχεδόν ένα χρόνο, από τις 16 Σεπτεμβρίου 1570 μέχρι και την 1η Αυγούστου 1571, υπήρξε ένα από τα πιο συγκλονιστικά γεγονότα του 16ου αιώνα. Η επική αντίσταση της πόλης με ελάχιστους υπερασπιστές και τεράστιο πλήθος πολιορκητών συγκλόνισε και ενέπνευσε την Ευρώπη. Η πτώση της Αμμοχώστου σήμαινε και την πλήρη κατάληψη της Κύπρου από τους Οθωμανούς, δεδομένου ότι ολόκληρη η υπόλοιπη Κύπρος είχε ήδη καταληφθεί από τον Ιούλιο-Σεπτέμβριο του 1570.

Όταν ο σουλτάνος Σελίμ Β΄ αποφάσισε να καταλάβει την Κύπρο, έστειλε τελεσίγραφο στις αρχές της Βενετίας, η οποία κατείχε ήδη το νησί από το 1489. Η Βενετία απέκρουσε με οργή το τελεσίγραφο του σουλτάνου κι άρχισε βιαστικά να ενισχύει τις οχυρώσεις και την άμυνα της Κύπρου. Έστειλε εσπευσμένα στο νησί στρατιωτικές ενισχύσεις, καθώς και αρκετούς στρατιωτικούς μηχανικούς προκειμένου να εργαστούν για τη βελτίωση των οχυρώσεων, ιδίως εκείνων της Λευκωσίας και της Αμμοχώστου. Από τις πόλεις της Κύπρου, η Αμμόχωστος ήταν η μόνη που διέθετε αξιόλογες οχυρώσεις. Οι πόλεις της Λάρνακας, Λεμεσού, Κερύνειας και Πάφου διέθεταν μόνο μικρά φρούρια (με ισχυρότερο εκείνο της Κερύνειας). Η Λευκωσία διέθετε οχυρώσεις που ωστόσο δεν είχαν ακόμη τελειώσει (είχαν αρχίσει να κτίζονται στα 1567, αντικαθιστώντας τις οχυρώσεις των Λουζινιανών που είχαν κριθεί ακατάλληλες κι είχαν κατεδαφιστεί).

Τα στρατεύματα του σουλτάνου Σελίμ αποβιβάστηκαν στις Αλυκές (Λάρνακα) στις 3 Ιουλίου του 1570, με αρχιστράτηγο τον Λαλά Μουσταφά πασά (γνωστό και ως Καρά Μουσταφά λόγω της αραβο-συριακής καταγωγής του) και με αρχηγό της συνεργαζόμενης ναυτικής δύναμης τον ναύαρχο Πιαλή πασά. Απ' εκεί έκαμε επιχείρηση στα Λεύκαρα προσπαθώντας να ελκύσει τον πληθυσμό.

Η Λευκωσία άντεξε μια πολιορκία 44 ημερών, που άρχισε στις 27 Ιούλη και τερματίστηκε με την άλωση της πόλης στις 9 Σεπτεμβρίου του 1570. Στην Αμμόχωστο, ο αρχηγός των αμυνόμενων Μαρκαντώνιος Βραγαδίνος, ο υπαρχηγός του στρατηγός Αστόρρε Βαγλιόνε, ο αρχηγός του πυροβολικού Λουδοβίκος Μαρτινέγκο και οι λοιποί, έμαθαν την είδηση της πτώσης της Λευκωσίας στις 11 Σεπτεμβρίου, όταν παρέλαβαν στην Αμμόχωστο, μέσα σε δίσκο, την κομμένη κεφαλή του αντιστράτηγου της Κύπρου Νικολάου Δάνδολο, που συνοδευόταν από επιστολή του Μουσταφά πασά με την οποία ζητούσε να του δοθεί η πόλη της Αμμοχώστου. Παρόμοια επιστολή, μαζί με δυο κομμένες κεφαλές, έστειλε ο Μουσταφά πασάς και στους υπερασπιστές της Κερύνειας, οι οποίοι ζήτησαν εντολές από την Αμμόχωστο για το τι έπρεπε να πράξουν. Η Κερύνεια παρεδόθη στις 14 του Σεπτέμβρη, ενώ την ίδια μέρα έφθασε μπροστά στα τείχη της Αμμοχώστου το τουρκικό ιππικό. Το κύριο σώμα του τουρκικού στρατού έφθασε στην Αμμόχωστο δυο μέρες αργότερα. Από την πόλη βγήκαν Ιταλοί και Έλληνες στρατιώτες, που είχαν με τους Τούρκους την πρώτη τους σύγκρουση. Την επομένη έφθασε στην Αμμόχωστο και ο τουρκικός στόλος που προσορμίσθηκε στους Κήπους (Βαρώσια). Στις 23 Σεπτεμβρίου 1570 οι Τούρκοι έκτισαν πυροβολείο στον βράχο έναντι στον πύργο της Οπλαποθήκης και στις 26-27 άρχισαν τον βομβαρδισμό τα πλοία στο λιμάνι και την Ακρόπολη.

Ενισχύσεις στην Αμμόχωστο συνέχισαν να φθάνουν και μετά την πολιορκία της πόλης. Έτσι, μεταξύ άλλων, στις 6 Οκτωβρίου 1570 μπήκε ο Πέτρος Ρονδάκχης, που αμέσως διορίστηκε αρχηγός του ιππικού και στις 8 Οκτωβρίου 1570 έφθασε ο κρητικός ναύαρχος Φασσιοδόνιος μ' ένα δίκροτο. Στις 10 Ιανουαρίου 1571 εισήλθαν στην Αμμόχωστο, αφού κατέβηκαν από τα βουνά στα οποία είχαν καταφύγει μετά την άλωση της Λευκωσίας, οι στρατηγοί Κάρολος Ραγουνάσκος, Ιωάννης Βαπτιστής και Κέλιος, ενώ την ίδια μέρα έφθασε από την Ιταλία με αρκετούς στρατιώτες ο στρατηγός Ιωάννης Μαρία Κορνάτι. Έφθασε επίσης ο Άγγελος Δαλάκος, αρχηγός των πυροβολητών στη Λευκωσία, καθώς κι ο πυροβολητής Λεονάρδος. Στις 25 Ιανουαρίου 1571 έφθασαν 15 βενετικά καράβια με πολεμεφόδια και ζωοτροφές, ενώ την ίδια μέρα έγινε σφοδρή μάχη έξω από την πόλη της Αμμοχώστου, που κράτησε 10 ώρες και έληξε με άτακτη φυγή των Τούρκων.

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Όμως η μεγάλη βοήθεια που αναμενόταν να φθάσει στην πολιορκημένη πόλη από τη Βενετία, και που θα την έφερνε μεγάλος χριστιανικός στόλος, δεν έφθασε ποτέ.

Οι πολιορκημένοι έκαμαν αρκετές εξόδους από την Αμμόχωστο, και συγκρούστηκαν επανειλημμένα με τους Τούρκους. Τέτοιες έξοδοι έγιναν στις 3 Μαΐου 1571, στις 17 Μαΐου 1571, στις 18 Μαΐου 1571 κ.λπ. Στις αντεπιθέσεις αυτές έπαιρναν μέρος Ιταλοί και Έλληνες υπερασπιστές της Αμμοχώστου. Οι Τούρκοι χτυπούσαν την πόλη με τηλεβόλα, ενώ διεξήγαν και πόλεμο λαγουμιών. Δικά τους φρούρια οι Τούρκοι ύψωσαν σε διάφορα σημεία απέναντι από τα τείχη της Αμμοχώστου.

Οι μεγάλες έφοδοι των Τούρκων ενάντια στην Αμμόχωστο ήταν συνολικά επτά, όπως αφηγείται ο στρατηγός Άγγελος Γάττος που είχε πολεμήσει στην Αμμόχωστο κι είχε συλληφθεί αιχμάλωτος μετά την παράδοση της. Η πρώτη μεγάλη έφοδος έγινε την 21 Ιουνίου 1571 κι απεκρούστηκε, οι δε Τούρκοι είχαν τεράστιες απώλειες. Από τους πολιορκημένους έπεσαν ο κόμης Ιωάννης Φραγκίσκος και οι στρατηγοί Πολύδωρος και Βαρθολομαίος Ραφαέλλι. Οι Τούρκοι έκαμαν, τη μέρα εκείνη, έξι απανωτές επιθέσεις, που κράτησαν πέντε ώρες. Την επομένη 22 Ιουνίου έφθασε στην Αμμόχωστο από την Κρήτη ένα βενετικό καράβι με την είδηση ότι σύντομα θα έφθανε μεγάλος χριστιανικός στόλος από το Καστελλόριζο.

Η δεύτερη έφοδος, που ακολούθησε ανατίναξη λαγουμιού που είχαν σκάψει οι Τούρκοι κάτω από το οχυρό Ραβέλιν στο οποίο προξένησε σοβαρές ζημιές, έγινε στις 29 Ιουνίου 1571. Ο κύριος όγκος των επιτιθεμένων χτύπησε το ισχυρότατο οχυρό Ραβέλιν καθώς και τον πύργο της Οπλαποθήκης. Η μάχη ήταν σκληρότατη και οι υπερασπιστές της πόλης απέκρουαν τους επιτιθεμένους με συγκρούσεις σώμα προς σώμα. Τελικά, και η δεύτερη αυτή μεγάλη έφοδος αποκρούστηκε, με υποχώρηση των Τούρκων που υπέστησαν και πάλι μεγάλες απώλειες. Από τους υπερασπιστές της Αμμοχώστου σκοτώθηκαν οι στρατηγοί Ιάκωβος Καρνεβάλι και Φραγκίσκος Στράκκο, καθώς και αρκετοί αξιωματικοί, Έλληνες και Αλβανοί. Ταυτόχρονα προς την μεγάλη έφοδο του τουρκικού στρατού από τη ξηρά, που έκαμε συνολικά επτά επιθέσεις, εκδηλώθηκε και μεγάλη έφοδος από τη θάλασσα του τουρκικού στόλου, ο οποίος έκαμε έξι επιθέσεις κατά της πόλης κι αποκρούστηκε, κυρίως από τα πυρά των πύργων της Οπλαποθήκης και του Διαμαντή. Τις σοβαρές ζημιές του οχυρού Ραβέλιν επιδιόρθωνε ο φημισμένος μηχανικός Ιερώνυμος Μάγγης Αγγιάρι, που είχε σταλεί στην Κύπρο για να ενισχύσει τις οχυρώσεις το 1570, εργάστηκε για λίγο στη Λευκωσία και τώρα βρισκόταν στην πολιορκημένη Αμμόχωστο. Στην επιδιόρθωση των τειχών εργάζονταν, μαζί με τον Μάγγη, τις νύχτες κυρίως πολλοί στρατιώτες καθώς κι όλος ο πληθυσμός της Αμμοχώστου, από του πρεσβυτέρου μέχρι του νεωτέρου, την δε ημέραν ώφειλον να υπερασπίζωσι ένοπλοι τα της νυκτός έργα, άτινα όμως δυστυχώς επ' ολίγον αντείχον, ένεκα του ότι άμα τη ανατολή του ηλίου οι πρώτοι εχθρικοί πυροβολισμοί κατέστρεφον και ανετίνασσον αυτά... (Α. Γάττος, Διήγησις της τρομερός πολιορκίας και αλώσεως της Αμμοχώστου...).

Η τρίτη μεγάλη έφοδος των Τούρκων κατά της Αμμοχώστου έγινε στις 9 Ιουλίου 1571 και κατά την ημέρα εκείνη έγιναν επτά συνολικά μεγάλες επιθέσεις που αποκρούστηκαν. Οι Τούρκοι, γράφει ο Α. Γάττος, καίπερ απωλέσαντες πολλάς χιλιάδας ανδρών, ουδαμώς εφοβούντο. Όσω δε πλείονες απέθνησκον τοσούτω επολλαπλασιάζοντο και μετά μείζονος δραστηριότητος εφώρμων... Σφοδρή επίθεση δέχθηκε και πάλι το οχυρό Ραβέλιν, στο οποίο κατόρθωσαν ν' αναρριχηθούν πολλοί Τούρκοι, οπότε οι υπερασπιστές του το ανατίναξαν. Ο Α. Γάττος λέει ότι από την ανατίναξη αυτή σκοτώθηκαν 1.500 Τούρκοι και 150 υπερασπιστές της πόλης, μεταξύ των οποίων και ο στρατηγός Ροβέρτος Μαλβέζι από τη Μπολώνια. Οι Τούρκοι κατόρθωσαν επίσης να καταλάβουν τον προμαχώνα Ανδρούτσι, όμως τελικά απωθήθηκαν.

Η τέταρτη μεγάλη έφοδος έγινε στις 14 Ιουλίου 1571 και στρεφόταν ιδιαίτερα κατά του οχυρού Ραβέλιν, που είχε ήδη υποστεί εκτεταμένες ζημιές. Η επίθεση συνεχίστηκε και την επομένη. Οι υπερασπιστές της πόλης ανατίναξαν δικό τους λαγούμι στην αριστερή πλευρά του προμαχώνα, με αποτέλεσμα να σκοτωθούν 700 περίπου Τούρκοι. Στις 19 του μήνα οι Τούρκοι επιτέθηκαν κατά του προμαχώνα Ανδρούτσι, ενώ στις 20 χτύπησαν σφοδρά τον πύργο της Οπλαποθήκης.

Στις 28 Ιουλίου έγινε ανακωχή κι ήλθε στην Αμμόχωστο απεσταλμένος του Μουσταφά πασά με επιστολή του που ζητούσε να του παραδοθεί η πόλη με όρους που οι Χριστιανοί υπερασπιστές της θα έθεταν. Αφού οι αρχηγοί των πολιορκημένων συνεσκέφθησαν, απάντησε εκ μέρους όλων ο γενικός αρχιστράτηγος της Κύπρου Αστόρρε Βαγλιόνε: «...Η πόλη είναι διατεθειμένη ν' αγωνιστεί και υπέρ της τελευταίας σπιθαμής των τειχών τούτων κι αν μας χαιρετίσετε με το πυροβολικό σας, κι εμείς με το πυροβολικό μας θ' απαντήσουμε... Όλοι επιθυμούμε να συνεχίσουμε τον αγώνα και με το δόρυ και με το ξίφος...».

Την επομένη, 29 Ιουλίου, οι Τούρκοι έκαμαν την πέμπτη μεγάλη τους έφοδο, που και πάλι αποκρούστηκε. Όμως ήδη η πόλη υπέφερε τρομερά τόσο από έλλειψη τροφών

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

όσο κι από έλλειψη πολεμοφοδίων. Και οι απώλειες μεταξύ των υπερασπιστών της Αμμοχώστου ήταν μεγάλες, ενώ πολλά σημεία των οχυρώσεων είχαν υποστεί σημαντικές καταστροφές. Η συνέχιση της αντίστασης ήταν πια μοναδικός άθλος.

Ωστόσο η πόλη κατόρθωσε ν' αντέξει και ν' απωθήσει την πιο μεγάλη και πιο σφοδρή επίθεση εναντίον της, που έγινε στις 30 Ιουλίου 1571, και που κράτησε από το πρωί μέχρι το βράδυ. Η γενική αυτή επίθεση από την ξηρά και από τη θάλασσα, που εννέα φορές έφερε τους Τούρκους πάνω στα τείχη, εννέα φορές αποκρούστηκε με δόρατα, ξίφη, πέτρες και ξύλα. Το πυροβολικό των υπερασπιστών της Αμμοχώστου αδρανούσε ήδη εξαιτίας της έλλειψης πολεμοφοδίων.

Η έβδομη έφοδος των Τούρκων έγινε την επόμενη μέρα, 31 Ιουλίου, κατά την οποία έγιναν τρεις επιθέσεις που και πάλι αποκρούστηκαν. Τέτοια ήταν η έλλειψη εφοδίων, ώστε οι αρχηγοί γύριζαν στην πόλη κι εξόρκιζαν τους κατοίκους να φέρουν, στ' όνομα του Χριστού, κάθε εφόδιο, ιδίως πυρίτιδα και τρόφιμα, που δυνατό να κατείχαν. Μετά από μεγάλη έρευνα βρήκαν επτά βαρέλια πυρίτιδας, όμως ούτε ίχνος τροφίμων. Την ίδια μέρα οι Τούρκοι ύψωσαν πάλι σημαία ανακωχής κι άρχισαν διαπραγματεύσεις για την παράδοση της πόλης, η οποία είχε τελικά καμφθεί μετά από 11μηνη σκληρή πολιορκία, όχι από τις υπέρτερες από κάθε άποψη δυνάμεις των Τούρκων, αλλά από την πείνα.

Οι όροι των υπερασπιστών της πόλης, τους οποίους απεδέχθη ανεπιφύλακτα ο Μουσταφά πασάς, ήταν δυο:

1. Οι Ιταλοί που βρίσκονταν στην Αμμόχωστο θα αναχωρούσαν στην Κρήτη, μαζί με τις οικογένειες, τα όπλα και τις αποσκευές τους. Μαζί τους θ' αναχωρούσαν κι όσοι Έλληνες, Αλβανοί και Τούρκοι θα ήθελαν, διαφορετικά θα παρέμεναν ελεύθεροι στην Κύπρο.

2. Οι Έλληνες που θα παρέμεναν θα ήταν ελεύθεροι, θα διαφυλασσόταν η τιμή και η περιουσία τους και θα τους δινόταν προθεσμία 2 χρόνων ν' αποφασίσουν για το μέλλον τους. Εάν αποφάσιζαν να παραμείνουν στην Κύπρο, θα τους παραχωρούσαν τα κτήματα τους. Όσοι αποφάσιζαν να φύγουν, θα μπορούσαν να το κάνουν με ασφάλεια.

Οι όροι της συμφωνίας υπεγράφησαν την 1η Αυγούστου 1571. Την επομένη, τα γυναικόπαιδα άρχισαν να επιβιβάζονται σε τουρκικά καράβια κι ακολούθησε η επιβίβαση των ανδρών. Τελικά όλοι αυτοί, αντί να πλεύσουν ασφαλείς προς την ελευθερία, έπλευσαν σιδηροδέσμιοι προς την αιχμαλωσία και την ατίμωση. Ο Λαλά Μουσταφά πασάς κανένα σημείο της συμφωνίας του δεν τήρησε. Στις 5 Αυγούστου 1571 βράδυ, 300 περίπου υπερασπιστές της Αμμοχώστου μ' επικεφαλής τον Αστόρρε Βαγλιόνε, τον Μαρκαντώνιο Βραγαδίνο, τον φρούραρχο Ανδρέα Βραγαδίνο, τον αρχηγό του πυροβολικού Λουδοβίκο Μαρτινέγκο, τον Ιωάννη Κουϊρίνι, τον διοικητή της Αμμοχώστου ιππότη Δαλλάστι, και τους στρατηγούς Φραγκίσκο Στράκκι, Έκτορα, Λαυρέντιο Τιέπολι και τον Αλβανό στρατηγό Μανώλη Σπηλιώτη, πήγαν στη σκηνή του Μουσταφά πασά για να του παραδώσουν τα κλειδιά της πόλης. Ο Τούρκος αρχηγός ενώ στην αρχή τους δέχθηκε ευγενικά, ύστερα παραμέρισε τις ευγένειες κι απευθύνθηκε στον Μαρκαντώνιο Βραγαδίνο. Του ζήτησε πρώτα ομήρους για τα πλοία που δάνειζε για την αναχώρηση των Χριστιανών, και ο Βραγαδίνος απάντησε ότι αυτό δεν περιεχόταν στην συμφωνία. Έπειτα ο Μουσταφά επέμενε ότι οι Τούρκοι αιχμάλωτοι είχαν σφαγεί και ο Μαρκαντώνιος Βραγαδίνος απάντησε ότι μερικοί ήταν στην πόλη, και οι άλλοι είχαν σταλεί στη Βενετία. Τέλος του είπε έξαλλος: Πες μου, σκύλε, γιατί κρατούσες την πόλη αφού δεν είχες εφόδια; Γιατί δεν παραδόθηκες αλλά μ' έκανες να χάσω 80.000 από τους καλύτερους άντρες μου;

Με το μαχαίρι του έκοψε το δεξιό αυτί του Βραγαδίνου. Αμέσως μετά διέταξε κι έσφαξαν όλους όσους είχαν πάει στο τουρκικό στρατόπεδο σαν συνοδοί των πιο πάνω αρχηγών, που ήσαν περίπου 300. Αποκεφαλίστηκαν επίσης ο Αστόρρε Βαγλιόνε, ο Λουδοβίκος Μαρτινέγκο, ο Ανδρέας Βραγαδίνος, ο Ιωάννης Κουϊρίνι. Την επομένη οδηγήθηκαν με μαστίγια στην πόλη ο Λαυρέντιος Τιέπολι κι ο Μανώλης Σπηλιώτης, όπου κατακρεουργήθηκαν. Το μαρτύριο του Μαρκαντώνιου Βραγαδίνου, ο οποίος αντιμετώπισε κάθε δυνατό εξευτελισμό και κάθε είδους βασανιστήρια, συνεχίστηκε μέχρι και την 17η Αυγούστου, οπότε πέθανε ενώ τον έγδερναν.

Η ίδια η πόλη της Αμμοχώστου λεηλατήθηκε άγρια, ο δε πληθυσμός της κατεσφάγη.

Στο τέλος της πολιορκίας οι επιζήσαντες πολεμιστές δεν φαίνεται να ξεπερνούσαν τις 4.000, σύμφωνα προς συνδυασμό των στοιχείων διαφόρων πηγών.

Οι ακριβείς αριθμοί των Τούρκων πολεμιστών δεν είναι γνωστοί. Και αυτός ο Λαλά Μουσταφάς, όταν επανειλημμένα ρωτήθηκε γι' αυτούς, έδινε διαφορετικούς κάθε φορά αριθμούς. Οπωσδήποτε ανάμεσα στους επιτιθεμένους πρέπει να υπολογισθούν και τα δυσαρίθμητα μπουλούκια πεινάλεων Τούρκων που είχαν σπεύσει στην Κύπρο για να λάβουν μέρος στη λεηλασία, με πρόσκληση του ίδιου του Λαλά Μουσταφά από τη Μικρά Ασία και τη Συρία.

Ενάντια στις οχυρώσεις της Αμμοχώστου οι Τούρκοι κατασκεύασαν 17 «φρούρια», ενώ την χτυπούσαν με 70 τηλεβόλα και 4 βασιλίσκους. Αργότερα ο αριθμός των τηλεβόλων ανήλθε σε 113. Ενάντια στην πόλη ρίφθηκαν συνολικά 163.000 οβίδες (120.000 σιδερένιες και 43.000 λίθινες), ενώ ανοίχθηκαν και πολλά λαγούμια. Κατά τους 11 μήνες της πολιορκίας οι Τούρκοι είχαν 80.000 νεκρούς.

Εκδίκηση για την άλωση της Αμμοχώστου απετέλεσε η ναυμαχία της Ναυπάκτου, που έγινε δυο ακριβώς μήνες αργότερα (7 Οκτωβρίου 1571), κι όπου οι ενωμένες ναυτικές δυνάμεις της Βενετίας, της Ισπανίας και του πάπα κατέστρεψαν ολοκληρωτικά τον τουρκικό στόλο. Μάλιστα κρίνεται ότι η αντίσταση της Αμμοχώστου συνέβαλε σημαντικά στη νίκη των Ευρωπαίων στη Ναύπακτο, αφού μεγάλη δύναμη του στόλου των Τούρκων είχε παραμείνει καθηλωμένη για μεγάλο διάστημα στην Αμμόχωστο.

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Πύργος του Οθέλλου

Η ονομασία Πύργος του Οθέλλου καθιερώθηκε για το φρούριο της Αμμοχώστου, που ήταν γνωστό κατά τις εποχές της λειτουργίας του ως η ακρόπολη της πόλης. Αποτελούσε το φρούριο στο λιμάνι της Αμμοχώστου, στο βορειοανατολικό άκρο των τειχών της πόλης και τμήμα των οχυρώσεων του κάστρου της Αμμοχώστου. Είναι τετράγωνο κτίσμα με τέσσερις πύργους στις γωνίες του και ξεχωριστή τάφρο από το υπόλοιπο κάστρο. Κατά τη φραγκοκρατία εκεί δενόταν η μία άκρη της αλυσίδας που έκλεινε την είσοδο του εσωτερικού λιμένα της πόλης.

Το οχυρό φαίνεται να είχε πρωτοκτιστεί τον 11ο αιώνα από τους Βυζαντινούς που ξανακτίστηκε αργότερα, ισχυρότερο, από τους Λουζινιανούς.

Το φρούριο των Λουζινιανών ήταν διώροφο ορθογώνιο οικοδόμημα με μεγάλη εσωτερική αυλή, ενισχυμένο από τέσσερις τετράγωνους πύργους στις ισάριθμες γωνιές του. Επί Λουζινιανών η είσοδος βρισκόταν στη δυτική πτέρυγα του φρουρίου, αλλά κλείστηκε από τον Φοσκαρίνι που άνοιξε άλλη είσοδο στο ανατολικό άκρο της νότιας πτέρυγας, στη ρίζα του ημικυκλικού πύργου.

Ακόμη πιο ύστερα ενισχύθηκε σημαντικά από τους Ενετούς οι οποίοι αργότερα επεξέτειναν το φρούριο προς τα ανατολικά, την πλευρά της θάλασσας, και προς τα νότια, την πλευρά προς το λιμάνι και την πόλη. Έκτισαν ημικυκλικούς αντί τετράγωνους πύργους-προμαχώνες με κυριότερο, μεγαλύτερο και ισχυρότερο τον προμαχώνα Σανμικέλε στο βόρειο άκρο της ανατολικής πτέρυγας του φρουρίου και πήρε τη μορφή στην οποία σώζεται σήμερα, αν και σήμερα δεν σώζεται ο επάνω όροφός του.

Το φρούριο είναι γνωστό στα νεότερα χρόνια ως Πύργος του Οθέλλου, λόγω της τραγωδίας «Οθέλλος» του Ουίλλιαμ Σαίξπηρ. Ο Σαίξπηρ δεν αναφέρει ονομαστικά την Αμμόχωστο ως τον χώρο της τραγωδίας του που την τοποθετεί «σε ένα λιμάνι στην Κύπρο». Δεδομένου όμως ότι κατά την περίοδο της Ενετοκρατίας, οπότε τοποθετείται χρονικά το έργο, η Αμμόχωστος ήταν το κύριο λιμάνι της Κύπρου και ιδιαίτερα σημαντικός χώρος για τους Ενετούς, δικαιολογημένα θεωρήθηκε ότι ο μεγάλος δραματουργός Ουίλλιαμ Σαίξπηρ θα είχε υπόψιν την Αμμόχωστο.

Αξίζει να αναφερθεί ότι το φρούριο της Αμμοχώστου υπήρξε, φυσικά, στενότατα συνδεδεμένο με τα στρατιωτικοπολιτικά γεγονότα που βίωσε η πόλη.

Ένα από τα πιο συγκλονιστικά γεγονότα του 16ου αιώνα ήταν η αρχή της πολιορκίας της Αμμοχώστου από τους Τούρκους που κράτησε σχεδόν ένα χρόνο, (1570-1571). Η επική αντίσταση της πόλης με ελάχιστους υπερασπιστές και τεράστιο πλήθος πολιορκητών συγκλόνισε και ενέπνευσε την Ευρώπη. Ένας από τους σημαντικότερους υπερασπιστές της πόλης ήταν ο Στρατιωτικός Διοικητής Μαρκαντώνιος Βραγαδίνος, που σφαγιάστηκε από τους Οθωμανούς. Η πτώση της Αμμοχώστου σήμαινε και την πλήρη κατάληψη της Κύπρου από τους Οθωμανούς.

Σήμερα σε καλύτερη κατάσταση σώζεται η μεγάλη μακρόστενη αίθουσα (95x25 πόδια) που καταλαμβάνει τη βόρεια πλευρά του φρουρίου και είναι κτίσμα του 14ου αιώνα. Οι αίθουσες που αποτελούσαν τη δυτική πτέρυγα είναι μισοερειπωμένες, ενώ ό,τι σώζεται από τη νότια πτέρυγα είναι μία μεγάλη στοά. Από στοά αποτελείται και η είσοδος στο φρούριο, η οποία οδηγεί στην εσωτερική αυλή. Στη σημερινή τους μορφή τα τείχη έχουν μήκος 3,5 χιλιόμετρα, πάχος 4 μέτρα και ύψος (μ.ο.) 10 μέτρα.

Την πρωτοβουλία για έναρξη της συντήρησης και αναστήλωσης του πύργου-μνημείου, είχε η Δικοινοτική Τεχνική Επιτροπή για την Πολιτιστική Κληρονομιά και ξεκίνησε το καλοκαίρι του 2014. Οι εργασίες χρηματοδοτήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών [UNDP].

Πηγή: Βικιπαίδια και http://www.polignosi.com

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Λιονταράκι

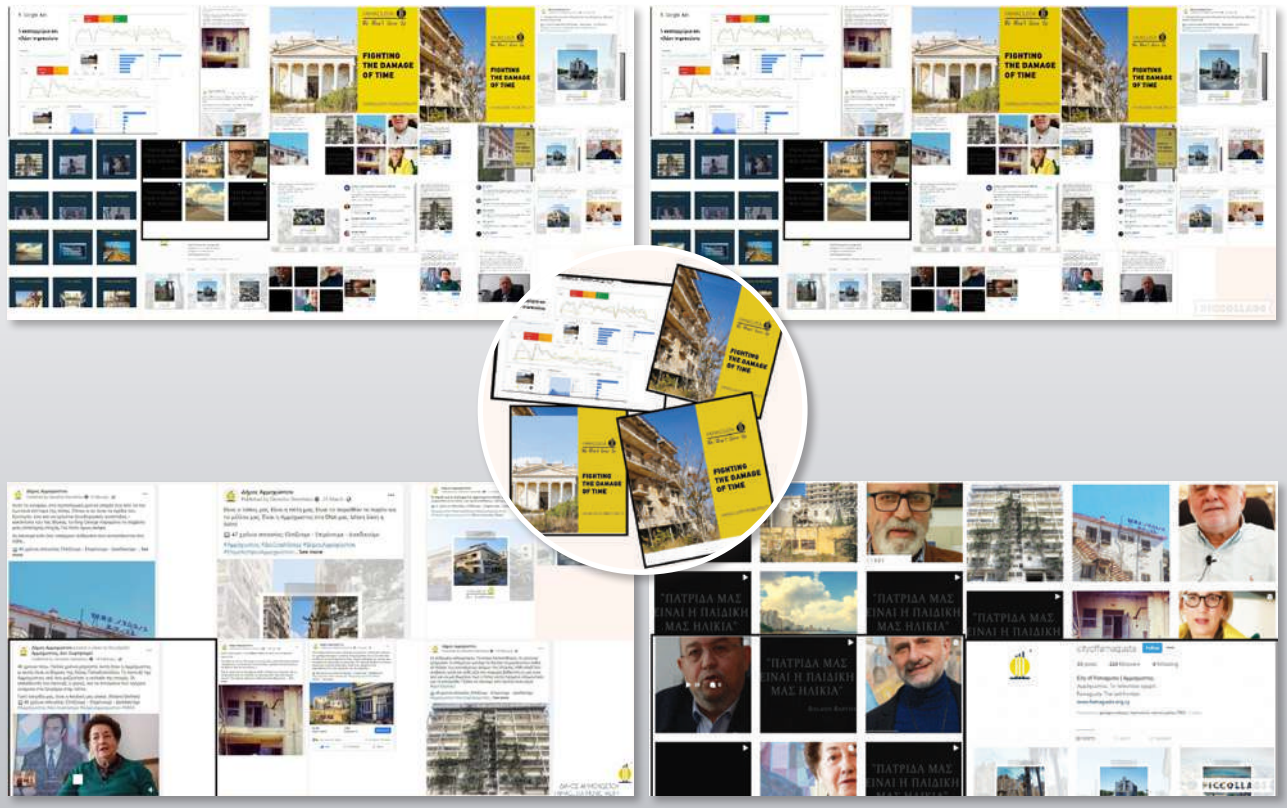
Μέσα στην εντός των τοίχων πόλη της Αμμοχώστου κατασκευάστηκε οχυρωμένη πύλη στην είσοδο του λιμανιού. Ονομάστηκε η θαλάσσια πύλη στην οποία όπου στην ανατολική πλευρά της τοποθετήθηκε ένα μαρμάρινο λιοντάρι. Λέγεται ότι τα μάρμαρα του μεταφέρθηκαν από την αρχαία πόλη της Σαλαμίνας. Η φινέτσα της Βενετσιάνικης τεχνοτροπίας διατηρείται άριστα μέχρι και σήμερα. Το λιοντάρι έγινε σύμβολο της πόλης της Βενετίας και ταυτόχρονα συμβολίζει τον Ευαγγελιστή Μάρκο, πολιούχο και προστάτη της Βενετίας. Η παράδοση λέει ότι ένα βράδυ το λιοντάρι αυτό θα ζωντανέψει. Αυτός που θα βάλει πρώτος το χέρι στο στόμα του θα γίνει κάτοχος αμύθητης περιουσίας. Επίσης, τα χρόνια πριν το 1974 οι Αμμοχωστιανοί έλεγαν χαριτολογώντας ότι εάν κάποιος είχε κάποιο παράπονο, θα μπορούσε να πάει εκεί στο μαρμάρινο λιοντάρι για να πει το παράπονο του, έτσι βγήκε και η φράση «πες τα στο λιονταράκι».

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
ΔΗΜΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
2020-2021

Εκστρατεία Διαφώτισης 2020 - 2021

Ο Δήμος Αμμοχώστου και το ΕΒΕΑ (Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αμμοχώστου) διενήργησε εκστρατεία διαφώτισης μεταξύ 2020-2021 με τίτλο «Δεν Ξοφλήσαμε»…

Η κεντρική ιδέα της διαφώτισης ήταν η ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση του κοινού (απλών πολιτών Αμμοχωστιανών και μη) στην Κύπρο και στο εξωτερικό, αλλά και ξένων αξιωματούχων προσδοκώντας στη δημιουργία μιας δυναμικής η οποία θα ενισχύσει τις προσπάθειες που καταβάλλονται από την πολιτεία, γενικά, για αποτροπή των μεθοδεύσεων της Τουρκίας και την επαναφορά της προτεραιότητας της επιστροφής της Αμμοχώστου που μπορεί να επενεργήσει θετικά στην συνολική επίλυση του Κυπριακού.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ 2020-2021

Σκοπός της καμπάνιας στο εξωτερικό, ήταν η αποτροπή του εποικισμού της περίκλειστης πόλης αλλά και της εφαρμογής των σχετικών ψηφισμάτων που αφορούν την απόδοση της πόλης στους νόμιμους κατοίκους της. Ως προέκταση αυτού, το γεγονός πως η Αμμόχωστος αποτελεί το κλειδί της λύσης του Κυπριακού προβλήματος στην ολότητα του.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ 2020-2021

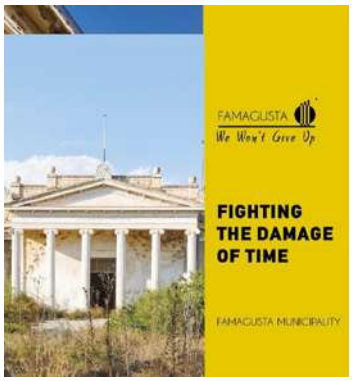

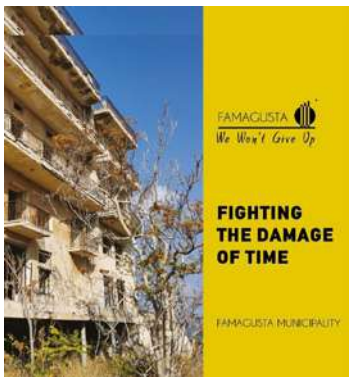

Είχε σαν στόχο την πρόκληση (περισσότερου) ενδιαφέροντος από όλα τα αρμόδια όργανα και φορείς της Ε.Ε., μεγάλων χωρών όπως επίσης και του Ο.Η.Ε. Η προέκταση είναι να προκαλέσει, επίσης, το ενδιαφέρον, την αφύπνιση αλλά και τη βοήθεια που μπορεί να δώσουν οι απόδημοι μας στις διάφορες χώρες που κατοικούν, είτε μέσω των διαφόρων λόμπι ή μέσα από διάφορα οργανωμένα σύνολα ξένων παραγόντων φιλικά προσκείμενων στην Κύπρο ή στις θέσεις μας.

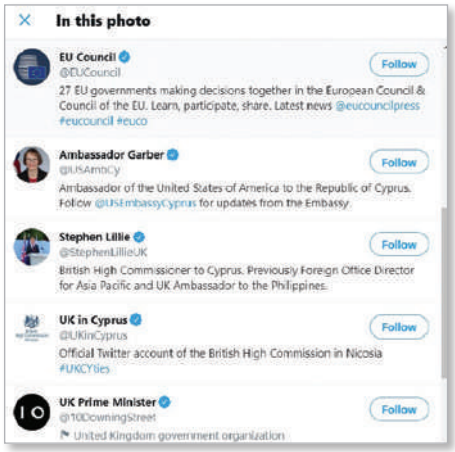
Η εκστρατεία διενεργήθηκε με φιλμάκι, διαφημίσεις σε δρόμους και διανομή διαφημιστικού υλικού π.χ. σε κεντρικά σημεία στις πόλεις, προβολή του branding στις αλληλογραφίες εταιρειών-συμβολή ΕΒΕΑ, διαδραστικός χάρτης κ.ά.

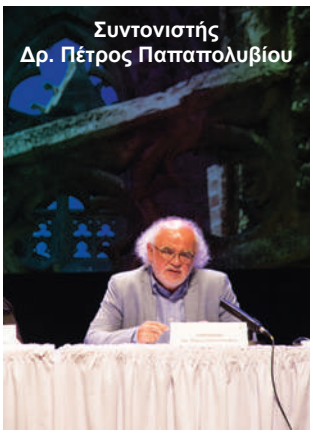
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ 2020-2021

Συμπόσιο

24.06.2021

Ο Δήμος Αμμοχώστου διοργάνωσε Συμπόσιο με τίτλο: «Αμμόχωστος, η Οδύσσεια μιας Επιστροφής» για τα 450 χρόνια από την Άλωση και την πορεία της Βασιλεύουσας της καρδιάς μας την Πέμπτη 24 Ιουνίου 2021 και ώρα 19:30 στο Θέατρο ΡΙΑΛΤΟ στη Λεμεσό.

Η πόλη της Αμμοχώστου έχει ρίζες βαθιές στην αρχαιολογία, την ιστορία και τον πολιτισμό. Από την Έγκωμη, γεννιέται η Σαλαμίνα, το σημαντικότερο βασίλειο της αρχαίας Κύπρου, που μετονομάζεται σε Κωνσταντία. Ακολουθεί η Αρσινόη των Πτολεμαίων και η μεσαιωνική Αμμόχωστος «η Φαμαγκόστα, η πλουσιότερα των πόλεων» που φιλοξενεί τους Ευρωπαίους εμπόρους, ενώ το λιμάνι της γίνεται ο κόμβος του διαμετακομιστικού εμπορίου ανάμεσα σε Δύση και Ανατολή μέχρι την πτώση το 1571 στην Οθωμανική κυριαρχία. Έκτοτε, αρχίζει μια ιστορική περίοδος για τα Βαρώσια και την μετεξέλιξη της πόλης η οποία θα παρουσιάστηκε μέσα από το Συμπόσιο.

Συντονιστής ο Δρ. Πέτρος Παπαπολυβίου, Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Συμμετείχε η Χορωδία του Δήμου Αμμοχώστου υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση του μαέστρου Νίκου Βήχα.

Το συμπόσιο περιλάμβανε διαλέξεις από τους πιο κάτω εισηγητές:

Δρ. Μιχάλης Ολύμπιος

Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου

«Η Αφροδίτη συναντά τον Γοδεφρείδο de Bouillon: Μια (πολύ) σύντομη ιστορία της μεσαιωνικής πόλης της Αμμοχώστου μέσα από τα μνημεία της»

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ 2020-2021

Δρ. Άγγελ Νικολάου - Κονναρή

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου, Πρόεδρος Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου

«Η φημισμένη Αμόχουστος είναι δυναμωμένη, με το σπαθίν δεν γίνεται νά 'ναι αυτή παρμένη»: Η πολιορκία της Αμμοχώστου από τους Οθωμανούς (29 Ιουλίου 1570 - 5 Αυγούστου 1571)

Μίμης Σοφοκλέους

Διευθυντής Ιστορικού Αρχείου Λεμεσού

«Η Αμμόχωστος στον πολιτιστικό χάρτη της Κύπρου: Η Αμμόχωστος δεν είναι μια πόλη φάντασμα αλλά μια πόλη της φαντασίας»

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ 2020-2021

Εκδήλωση Διαμαρτυρίας

19.07.2021

Ο Δήμος Αμμοχώστου διοργάνωσε εκδήλωση διαμαρτυρίας, τη Δευτέρα 19 Ιουλίου 2021, στο Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Αμμοχώστου στη Δερύνεια. Ο Δήμαρχος Αμμοχώστου απηύθυνε σύντομη ομιλία και ακολούθως αντιπροσωπεία του Δήμου επέδωσε ψήφισμα διαμαρτυρίας σε εκπρόσωπο των Ηνωμένων Εθνών.

Πόλις εν Καμίνω
Ες Γην Εναλίαν Κύπρον

24.07.2021

Ο Δήμος Αμμοχώστου παρουσίασε την συναυλία με τίτλο «Πόλις εν Καμίνω- Ες Γην Εναλίαν Κύπρον» του Μιχάλη Χριστοδουλίδη το Σάββατο 24 Ιουλίου 2021 στις 21:00 στο Παττίχειο Αμφιθέατρο στη Λάρνακα. Ερμήνευσαν: Κύρος Πατσαλίδης και Δώρος Δημοσθένους, παρουσία του Φωνητικού Σύνολου «Διάσταση». Συμμετείχε, επίσης, ο Επίτιμος Δημότης Αμμοχώστου Γιώργος Νταλάρας.

Ετήσια Αντικατοχική Εκδήλωση

07.08.2021

Ο Δήμος Αμμοχώστου διοργάνωσε την ετήσια Αντικατοχική Εκδήλωση, το Σάββατο 7 Αυγούστου 2021, στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αμμοχώστου στη Δερύνεια.

Το πρόγραμμα της εκδήλωσης:

α. Καλωσόρισμα από τον Δήμαρχο Δερύνειας Άνδρο Καραγιάννη.
β. Ανάγνωση ψηφίσματος από τον Αντιδήμαρχο Χρύσανθο Ζαννέττου.
γ. Ομιλία Δημάρχου Αμμοχώστου Δρ. Σίμου Ιωάννου.
δ. Ομιλία από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκο Αναστασιάδη.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με καλλιτεχνικό πρόγραμμα από την Κωνσταντίνα και την Χορωδία του Δήμου Αμμοχώστου υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση του μαέστρου Νίκου Βήχα.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ 2020-2021

«Αμμόχωστος-Επιτροπή Ακίνητης Περιουσίας στα Κατεχόμενα»

07.10.2021

Την εκδήλωση διοργάνωσε ο Δήμος Αμμοχώστου την Πέμπτη 7 Οκτωβρίου 2021 και ώρα 19:00 στο Ξενοδοχείο Meditterranean στη Λεμεσό. Το θέμα ανέπτυξαν οι έγκριτοι νομικοί, με μεγάλη εμπειρία σε θέματα της αρμοδιότητας του ΕΔΑΔ, κ. Χρήστος Κληρίδης και Κωνσταντής Καντούνας. Δημότες υπόβαλαν ερωτήσεις στους ομιλητές. Συντονιστής της εκδήλωσης ήταν ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. Αντρέας Βραχίμης.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ 2020-2021

Συναντήσεις με Σωματεία και Οργανώσεις

Ο Δήμαρχος και Αντιπροσωπεία του Δημοτικού Συμβούλιου είχαν συναντήσεις με αντιπροσωπείες οργανωμένων συνόλων της πόλης και επαρχίας Αμμοχώστου στο πλαίσιο του νέου κύκλου επαφών για ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων του Δήμου με συμπολίτες και φίλους της Αμμοχώστου για κοινά θέματα μέσα στα πλαίσια της πανδημίας. Οι συναντήσεις ακολούθησαν την συνάντηση αντιπροσωπείας του Δήμου με τον Υπουργό Εξωτερικών την Πέμπτη 4 Μαρτίου 2021 για κατατόπιση του Δ.Σ. για τις ενέργειες της κυβέρνησης εν όψει της άτυπης πενταμερούς για το Κυπριακό και την Αμμόχωστο.
Ο Δήμος είχε μέχρι εκείνης της στιγμής συναντήσεις με τους κάτωθι:
1. Χρίστο Ζαννέττου, Δήμαρχο Αγίας Νάπας στις 4 Μαρτίου 2021 στο Μουσείο "Θάλασσα" όπου συζητήθηκαν θέματα κοινού ενδιαφέροντος.
2. Αντιπροσωπεία του Ιατρικού Συλλόγου Αμμοχώστου "Γαληνός" στις 4 Μαρτίου 2021 στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αμμοχώστου στη Δερύνεια.
3. Αντιπροσωπεία του Επιμελητηρίου Αμμοχώστου στις 5 Μαρτίου 2021 στα γραφεία τους στη Λεμεσό.
Σε όλες τις συναντήσεις οι Φορείς και Οργανώσεις ενημερώθηκαν για τις ενέργειες του Δήμου στο πλαίσιο της πανδημίας και συμφωνήθηκε με όλους όπως υπάρχει αμφίδρομη επικοινωνία και συνεργασία σε διάφορους τομείς κοινού ενδιαφέροντος με πρώτιστο στόχο την επιστροφή στην πόλη της Αμμοχώστου μέσα στα πλαίσια των ψηφισμάτων του Σ.Α. των Ηνωμένων Εθνών.

Ιατρικός Σύλλογος «Γαληνός»

04.03.2021

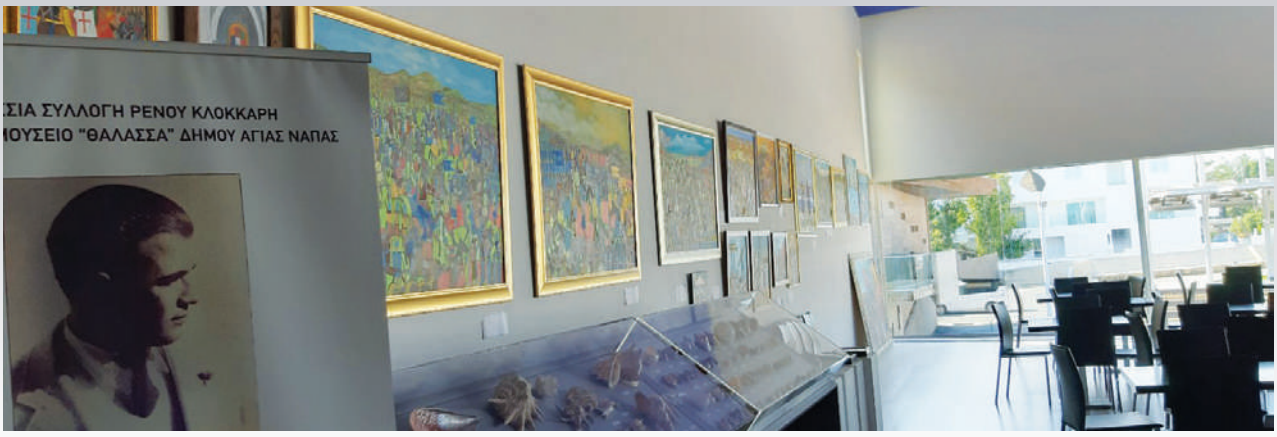

Στις 4 Μαρτίου 2021 αντιπροσωπεία του Συμβουλίου του Ιατρικού Συλλόγου Αμμοχώστου «Γαληνός» συναντήθηκε στο Πολιτιστικό Κέντρο Αμμοχώστου στην ακριτική Δερύνεια, λίγα μέτρα από την κατεχόμενη Αμμόχωστο, με τον Δήμαρχο Αμμοχώστου και αντιπροσωπεία του Δημοτικού Συμβουλίου. Κατά τη συνάντηση, η οποία διεξήκθην σε εγκάρδιο κλίμα, ο Δήμαρχος ενημέρωσε τα μέλη για τις τρέχουσες εξελίξεις στο Κυπριακό σε σχέση με το φλέγον θέμα της κατεχόμενης πόλης μας και υπό το φως της απειλής εποικισμού της. Η ενημέρωση συμπεριλάμβανε όλες τις ενέργειες και συναντήσεις που είχαν γίνει και που έχουν προγραμματισθεί για το μέλλον ώστε να γίνει ευαισθητοποίηση σχετικά με το θέμα. Στη συνέχεια έγινε ενημέρωση για τις εκδηλώσεις που προγραμματίζονται για τη συμπλήρωση 450 χρόνων από την άλωση της Αμμοχώστου αλλά και για την αδελφοποίηση με το Δήμο Βενετίας. Τόσο ο Ιατρικός Σύλλογος Αμμοχώστου, όσο και ο Δήμος Αμμοχώστου επαναβεβαίωσαν την ανάγκη για στενή και αγαστή συνεργασία μεταξύ όλων των φορέων της πόλης μας και ιδίως σε αυτές τις κρίσιμες, για το μέλλον της πόλης, στιγμές. Προς τούτο, δόθηκε η υπόσχεση για τακτική και πολυεπίπεδη επαφή και συνεργασία μεταξύ Ιατρικού Συλλόγου Αμμοχώστου και Δήμου Αμμοχώστου δείγματα της οποίας θα ανακοινωθούν προσεχώς.

04.03.2021

Δήμος Αγίας Νάπας

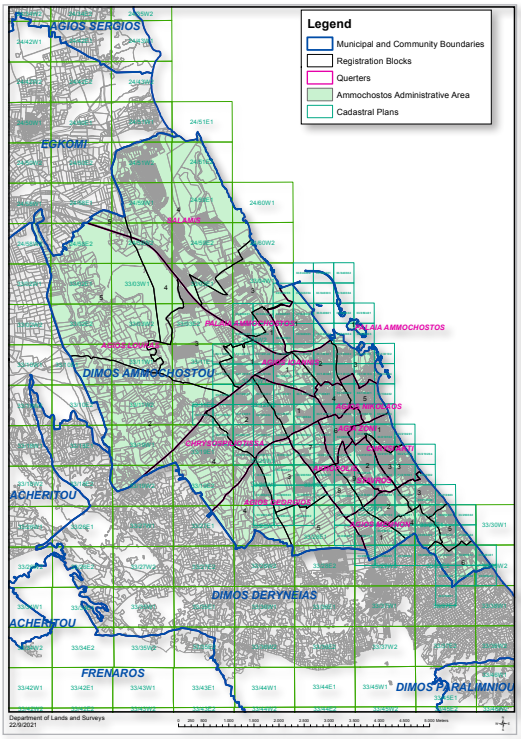
05.03.2021

Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αμμοχώστου

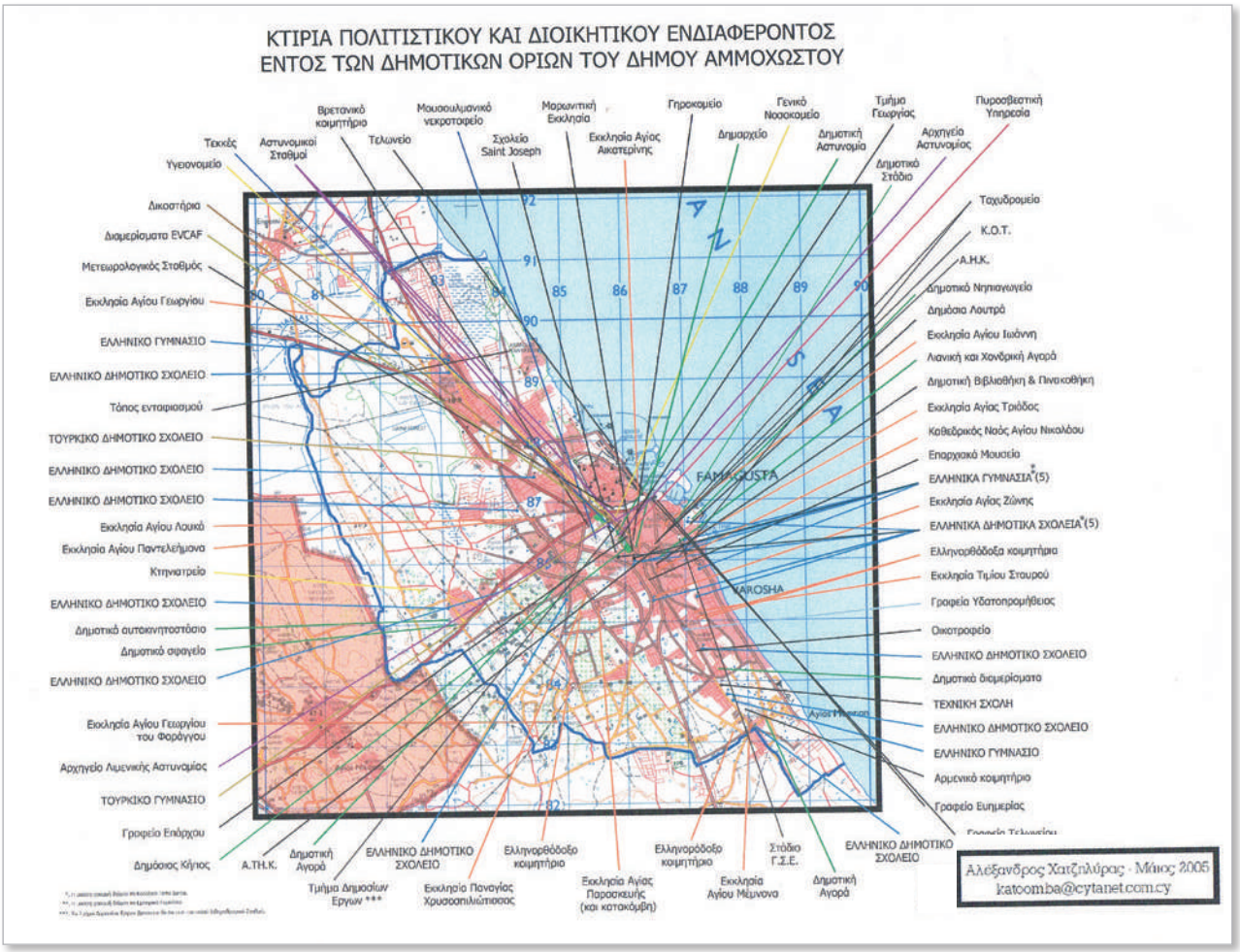

ΕΝΟΡΙΕΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Οι ενορίες του Δήμου Αμμοχώστου όπως είναι καταχωρημένες στα αρχεία του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, είναι οι ακόλουθες:

1. Σταυρός
2. Χρυσή Ακτή
3. Άγιος Ιωάννης
4. Άγιος Λουκάς
5. Άγιος Μέμνων
6. Άγιος Νικόλαος
7. Σαλαμίς
8. Άγιος Γεώργιος
9. Αγία Ζώνη
10. Χρυσοσπηλιώτισσα
11. Παλαιά Αμμόχωστος
12. Ακρόπολις

Ανέγερση των Δημοτικών Εργατικών Κατοικιών (πολυκατοικιών) Σταυρού Αμμοχώστου

Οι πρώτες δημοτικές εργατικές κατοικίες, ολοκληρώθηκαν περί το 1948, επί δημαρχίας του αείμνηστου Αδάμ Αδάμαντος, αφού πρώτα εγκρίθηκε το 1947 το Ρυθμιστικό Σχέδιο Ανάπτυξης Αμμοχώστου, το οποίο είχε ετοιμαστεί από τον αρχιτέκτονα Οικονόμου (τότε Δημοτικό Μηχανικό του Δήμου Αμμοχώστου).

Συνολικά, κατά την περίοδο αυτή (1947 - 1948), στην περιοχή του Σταυρού κτίστηκαν από τον Δήμο Αμμοχώστου 48 εργατικές κατοικίες, κατανεμημένες σε 8 συγκροτήματα (Μπλοκς) και η διαδικασία παράδοσης τους στους ενοίκους τους άρχισε περί τα τέλη του 1948. Κάποιες από τις πρώτες εργατικές κατοικίες ήταν σε μονώροφα συγκροτήματα, ενώ κάποιες άλλες σε διώροφα συγκροτήματα.

Εκ των πρώτων κατοίκων που διέμεναν στις δημοτικές εργατικές κατοικίες (πολυκατοικίες) Σταυρού ήταν η οικογένεια Λουκά «Κωνσταντορά», η οικογένεια Καρσερά, η οικογένεια Δημητρίου, η οικογένεια Παρασκευά, η οικογένεια Χαραλάμπους, η οικογένεια Παφίτη, η οικογένεια Δίπλαρου κ.λπ.

Η προκήρυξη των προσφορών για τις νέες (δεύτερες) δημοτικές εργατικές κατοικίες (πολυκατοικίες) Σταυρού έγινε από το Δήμο Αμμοχώστου, υπό τη μελέτη και επίβλεψη του τότε Δημοτικού Μηχανικού Οικονόμου, ενώ οι ενδιαφερόμενοι θα έπρεπε να καταβάλουν το ποσό των πέντε λιρών σαν εγγύηση, προκειμένου να εξασφαλίσουν τα έντυπα της προσφοράς. Σύμφωνα με μαρτυρίες, ο εργολάβος που τελικά ανέλαβε την ανέγερση των νέων δημοτικών εργατικών κατοικιών (πολυκατοικιών) ήταν η κοινοπραξία του Παναγιώτη Τουμαζή και του Πέρναρου, ενώ ο επιστάτης του έργου ήταν ο Αντώνης Κοκκινής, ο οποίος μετέπειτα διέμενε στις δημοτικές εργατικές κατοικίες (πολυκατοικίες). Η προσφορά κατακυρώθηκε στην συγκεκριμένη κοινοπραξία από το

Εικόνα 1: Παλιές (1) και νέες (2) δημοτικές εργατικές κατοικίες

Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Αμμοχώστου, μετά από αξιολόγηση όλων των προσφορών από την Επιτροπή Οικοδομών του Δήμου, που απαρτιζόταν από τον Δήμαρχο Ανδρέα Πούγιουρο και τους Δημοτικούς Συμβούλους Νίκο Φλουρέντζο, Χαμπή Νικόλα και Δρ. Νιαζί Μανιέρα.

Ο Δήμος Αμμοχώστου εξασφάλισε τη χρηματοδότηση για την ανέγερση των νέων δημοτικών εργατικών κατοικιών (πολυκατοικιών) στην περιοχή του Σταυρού, μέσω δανείου, αφού οι Άγγλοι αποικιοκράτες δεν ήταν πρόθυμοι να στηρίξουν οικονομικά το εγχείρημα αυτό.

Οι δεύτερες (νέες) δημοτικές εργατικές κατοικίες, ανεγέρθηκαν στην ίδια τοποθεσία που βρίσκονταν και οι πρώτες δημοτικές εργατικές κατοικίες. Χρονολογικά η ανέγερση τους τοποθετείται μεταξύ του 1956 - 1957, επί δημαρχίας του αείμνηστου Ανδρέα Πούγιουρου ενώ αριθμούσαν περί τις 110 νέες εργατικές κατοικίες, κατανεμημένες σε 16 συγκροτήματα (Μπλοκς). Ο βασικός σκοπός της ανέγερσης τους ήταν και πάλι η μεταφορά των παραγκόβιων.

Οι καινούργιες αυτές εργατικές κατοικίες ήταν όλες σε διώροφα συγκροτήματα και γενικότερα θεωρούνταν τόσο μικρότερες σε έκταση (τετραγωνικά μέτρα) κατοικίες, όσο και με λιγότερες ανέσεις, συγκριτικά με τις πρώτες εργατικές κατοικίες, οι οποίες αποπερατώθηκαν το 1948.

Το ενοίκιο που πλήρωναν οι κάτοικοι στον Δήμο Αμμοχώστου, για να διαμένουν στις δημοτικές εργατικές κατοικίες (είτε στις παλιές, είτε στις νέες), ήταν μεταξύ τριών και πέντε λιρών τον μήνα.

Απόσπασμα από το βιβλίο «Δημοτικές Εργατικές Κατοικίες (Πολυκατοικίες) Σταυρού Αμμοχώστου» του Ανδρέα Βασιλείου Μανέ που κυκλοφόρησε στις 03/09/2021

ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

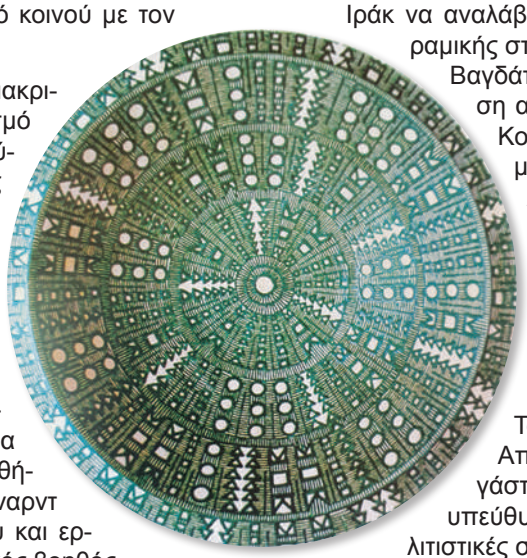

Βαλεντίνος Χαραλάμπους

Ένας από τους σημαντικότερους Κύπριους καλλιτέχνες με διεθνή καταξίωση.

Γεννήθηκε στο Βαρώσι το 1929 σε οικογένεια παραδοσιακών αγγειοπλαστών. Αποφοίτησε από το Γυμνάσιο Αμμοχώστου και ως άριστος μαθητής που ήταν πήρε βραβείο για καλής επίδοσής από κοινού με τον Παναγιώτη Σέργη.

Ο Βαλεντίνος Χαραλάμπους διακρινόταν, επίσης, και στον αθλητισμό όπου και εκπροσώπησε την Κύπρο στους Πανελλήνιους αγώνες το 1947.

Τα γονίδια του όμως τον οδήγησαν στην αγγειοπλαστική. Σπούδασε στο Λονδίνο αφού έγινε δεκτός στο Central School of Artes and Crafts κατ' εξαίρεση λόγω του ότι καταγόταν από οικογένεια αγγειοπλαστών. Αργότερα από το 1947 μέχρι και το 1951 μαθήτευσε κοντά στον μεγάλο Μπέρναρντ Λίτς στο κολλέγιο Cornwall όπου και εργάστηκε για έναν χρόνο ως τεχνικός βοηθός.

Το 1952 επέστρεψε στην Κύπρο και εργάστηκε στον πατέρα του μέχρι το 1957. Στην Αμμόχωστο ο Βαλεντίνος Χαραλάμπους γνώρισε τον Πολ Γεωργίου και τον Χριστόφορο Σάββα ενώ περνούσε ατέλειωτες ώρες στην Δημοτική Πινακοθήκη όπου και κάποιες φορές είχε την τύχη να συντροφεύει τον Κύπριο λογοτέχνη Γιώργο Φιλίππου Πιερίδη.

Το 1957 προσκλήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας του Ιράκ να αναλάβει την ίδρυση του Τμήματος Κεραμικής στο Ινστιτούτο Καλών Τεχνών στην Βαγδάτη. Αργότερα του ανετέθη η ίδρυση ανάλογου τμήματος στο Κολλέγιο Κοριτσιών «Ταχρίρ», και στο 1967 μεταπήδησε στην νεοϊδρυθείσα Ακαδημία Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου της Βαγδάτης όπου και ανέλαβε την ίδρυση και την διεύθυνση του Τμήματος Κεραμικής. Στην θέση αυτή παρέμεινε μέχρι και την αφυπηρέτηση του το 1983.

Το 1985 επιστρέφει στην Κύπρο. Από το 1988 μέχρι και το 1998 εργάστηκε στις Πολιτιστικές Υπηρεσίες, υπεύθυνος για τις Κύπρο-Αραβικές πολιτιστικές σχέσεις.

Ένας καλλιτέχνης που πορεύεται και δημιουργεί, βασισμένος στη συλλογική και συναισθηματική του μνήμη και βίο, αποφεύγοντας να αρπάζεται από σύντομους και πρόσκαιρους ενθουσιασμούς. Με αποθέματα από

ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

την κυπριακή κεραμική και αγγειοπλαστική κληρονομιά. Γεμάτος γνώσεις και εμπειρίες από την αγγλοσαξονική του παιδεία, μα ξεχειλίζει και απελευθερώνει την τέχνη του μέσα από την Ανατολή, τη Βαγδάτη.

Στην καλλιτεχνική του πορεία έχει παρουσιάσει αρκετές ατομικές εκθέσεις στην Κύπρο, Ελλάδα και Βαγδάτη. Επίσης, έχουν δημοσιευτεί κριτικές για τα έργα του σε περιοδικά του Λονδίνου, του Παρισιού και της Ελλάδας. Κεραμικές του τοιχογραφίες μεγάλων διαστάσεων διακοσμούν το αεροδρόμιο Λευκωσίας, το ξενοδοχείο Ασπέλια στη Αμμόχωστο, την ΚΕΟ Λονδίνου και τη Λέσχη Αξιωματικών στη Βαγδάτη.

Ο κεραμίστας Βαλεντίνος Χαραλάμπους εκτός από άλλες διακρίσεις έχει τιμηθεί και με το «Βραβείο Πολιτιστικής Προσφοράς Τεύκρου Ανθία - Θοδόση Πιερίδη»

ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Η ιστορία της Ξανθούλας Τελεβάντου Περδίκη…

«Εγώ, η Ξανθούλα Τελεβάντου Περδίκη γεννήθηκα στις 6 Φεβρουαρίου 1966 στην κατεχόμενη Αμμόχωστο. Το σπίτι μου βρίσκεται στην οδό Ιθάκης, στην ενορία του Αγίου Μέμνωνα. Όταν αναγκαστήκαμε να φύγουμε, ήμουν 8,5 χρονών και πήγαινα στην τρίτη δημοτικού. Μετά από πολλές περιπλανήσεις καταταλάξαμε στη Λάρνακα, η οποία μας φιλοξενεί τα τελευταία 47 χρόνια».

Είμαι παντρεμένη με τον Δημήτρη Περδίκη, από την κατεχόμενη Νεάπολη της Αμμοχώστου. Αποκτήσαμε τρία παιδιά και τέσσερα εγγόνια. Η αγάπη μας για την Αμμόχωστο δεν στέρεψε ποτέ και προσπαθούμε καθημερινά να μεταφέρουμε το πάθος και την αγάπη μας για την Αμμόχωστο στα παιδιά και στα εγγόνια μας, μέσα από τις αναμνήσεις μας.

Ασχολούμαι επαγγελματικά με την ραπτική τα τελευταία 40 χρόνια. Έχουμε τη δική μας μικρή βιοτεχνία όπου φτιάχνουμε λευκά είδη και είδη προικός.

Η ζωγραφική μπήκε στη ζωή μου μετά την τελευταία λειτουργία που πραγματοποιήθηκε στον Άγιο Γεώργιο τον Εξορινό το 2019 πριν την πανδημία. Στην επιστροφή μου για τη Λάρνακα σκεφτόμουν τι μπορούσα να κάνω και ‘γω ως άτομο για την Αμμόχωστο. Βαθιά μέσα μου ήξερα ότι θα τα κατάφερνα με τη ζωγραφική, γιατί από μικρή ήθελα να γίνω ζωγράφος, αλλά πού τέτοια πολυτέλεια; Ως παιδιά του πολέμου δεν είχαμε το θάρρος να ζητήσουμε από τους γονείς μας να μας βοηθήσουν να ανακαλύψουμε τα ταλέντα και να εκπληρώσουμε τα όνειρά μας. Οι προτεραιότητες τους ήταν να επιβιώσουμε, να στήσουν το νοικοκυριό και άλλα πιο αναγκαία πράγματα.

Στόχος μου ως αυτοδίδαχτη ζωγράφος είναι να ζωγραφίσω οτιδήποτε έχει σχέση με την Αμμόχωστο, έτσι ώστε τα έργα μου να αφυπνίσουν τις μνήμες των παλιών και να μάθουν οι νεότεροι.»

Η αυτοδίδακτη Αμμοχωστιανή ζωγράφος, Ξανθούλα Τελεβάντου τίμησε με την παρουσία της την αντικατοχική εκδήλωση στις 7 Αυγούστου 2021, καθώς κατά την διάρκεια της εκδήλωσης ζωγράφιζε τον πίνακα «Με τα μάτια της παιδικής μου ψυχής» αγναντεύοντας την Αμμόχωστο. Ο πίνακας παραδόθηκε στον Δήμο Αμμοχώστου ενώπιον της ολομέλειας του Δημοτικού Συμβουλίου Αμμοχώστου στη συνέδρια της 2ας Σεπτεμβρίου 2021.

Το έργο κοσμεί το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αμμοχώστου στην Δερύνεια μέχρι και την επιστροφή μας στην Αμμόχωστο.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Ο ζωγράφος Πολ Γεωργίου

ΠΗΓΗ- ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ «ΚΛΑΙΡΗ ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΔΕΛΦΗ ΜΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟ ΒΙΟΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΙ»

της μ. Κλαίρης Αγγελίδου

Πραγματικά ήταν χάρμα οφθαλμών να βλέπεις το ζωγράφο Πολ Γεωργίου και τη γυναίκα του Τρούντι να περπατούν τα απογεύματα. Εκείνος με το καπέλο και τα χέρια του πίσω στην πλάτη να πηγαίνει πάντα δύο τρία βήματα μπροστά, η Τρούντι, η μούσα του, τον ακολουθούσε πιστά και λίγο πιο πίσω ο σκύλος τους.

Ξεκινούσαν από το σπίτι τους στην οδό Ερμού 136, ένα δρόμο γεμάτο με αρχοντικά με καμάρες και βεράντες, μεγάλα παραθύρια για να μπαίνει το φως κι η θαλασσινή αύρα και πήγαιναν αργά, τελετουργικά θα 'λεγα, προς το Ακταίο.

Πρόσφατα έμαθα από την ανεψιά του, πως στο σπίτι του στην Αμμόχωστο, έμειναν καμιά τρακοσαριά πίνακες και μερικοί άλλοι στο σπίτι της μητέρας της, της αδελφής του Πολ Γεωργίου. Τι να απέγιναν άραγε; Τους άρπαξαν, τους κατέστρεψαν; Είχε αποτυπώσει, αδελφή μου, σε κάθε του πίνακα, την ομορφιά σου, και τις μεγάλες στιγμές του Αγώνα. Το πνεύμα της αντρείας και της θυσίας.

Τα Κύπρια Σάγα, το Ες αεί για τη θυσία του Γρηγόρη Αυξεντίου, τα Φυλακισμένα Μνήματα, τον Αχυρώνα στο Λιοπέτρι. Άλλα έργα του οι καμήλες στην πύλη της Αμμοχώστου. Ζωγράφισε γέροντες και καλόγερους, εκκλησιές Βυζαντινές, την Παναγιά Βρεφοκρατούσα, στην Κανακαριά στο Λιοπέτρι. Γενικά η μητρότητα είναι κάτι που τον συγκλονίζει, γι' αυτό ζωγραφίζει τη μάνα στην πιο τρυφερή της στιγμή, όταν θηλάζει το παιδί της. Θαυμάσαμε αρκετές από τις ζωγραφιές του στην συνολική έκθεση που έγινε φέτος στην Κρατική Πινακοθήκη και ταξίδεψε και στο Λονδίνο.

Αν μπορούσες να μας πεις, τι έγιναν οι πίνακες στην Αμμόχωστο!

Η καταστροφή τους είναι πλήγμα για την παγκόσμια τέχνη. Ο χρωστήρας του ήταν μαγικός. Ευτυχώς, που πρόλαβε και κάποια έργα του κοσμούν πολλά μουσεία, γκαλερί και ιδιωτικές συλλογές της Ευρώπης και Αμερικής.

Ο Πολ Γεωργίου με άλλους κουλτουριάρηδες ζωγράφους, ποιητές και διανοούμενους σύχναζαν στο ωραίο, γεμάτο έργα τέχνης, πίνακες, πορσελάνες κι άλλα διαλεκτά αντικείμενα, κατάστημα του Νίκου Ζαννεττίδη. Εκεί συζητούσαν την πνευματική ανάπτυξη της Ευρώπης και του κόσμου.

Κάποιοι ταξίδευαν κι έφερναν την καινούρια πληροφόρηση. Άρεσε και του Νίκου να πηγαίνει. Το βράδυ μετέφερε όλες τις συνομιλίες με κάθε λεπτομέρεια.

Η Γερτρούδη, η αγαπημένη σύντροφος του Πολ Γεωργίου, πέθανε το 1965 στο Λονδίνο.

Από τότε δεν ξαναζωγράφισε.

Έζησε ως το 1972 με την ανάμνηση της μούσας του, ανάμεσα στους πίνακες και τους πολλούς φίλους και εκτιμητές του έργου του. Σου άρεσαν όλα αυτά, γιατί έδειχναν τη ζωντάνια και την πνευματικότητα που είχες.

Πόσοι ζωγράφοι αλήθεια; Εκτός από τον Πολ Γεωργίου, οι αδελφοί Ξάνθος και Φώτος Χατζησωτηρίου, ο Γιώργος Σκοτεινός, η Ιουλία Τουμαζή, ο Άντης Παρτζίλης, ο Λευτέρης Οικονόμου, ο Άντης Χατζηαδάμου, η Λένια Σαβεριάδου και ο Μιχ. Χατζηδημητρίου. Ο Γιώργος Σκοτεινός όταν γύρισε από τις σπουδές του, νοίκιασε ένα παλιό πλινθαρόκτιστο σπίτι στον Άγιο Μέμνονα, στην οδό Εσπερίδων. Ήταν το εργαστήρι του κι ο εκθεσιακός του χώρος. Εκεί πηγαίναμε συχνά με τον Νίκο. Μας

άρεσε. Πίναμε καφέ και συζητούσαμε για τέχνη και πολιτική. Μαζί με τον Πολ Γεωργίου εξέθετε έργα του στο «Βοκκάκιο» των αδελφών Νόντα και Βασίλη Βασιλακά. Πηγαίναμε για ένα ποτό, αλλά κυρίως για ν' ακούσουμε το Νόντα και τον Βασίλη να παίζουν κιθάρα και να τραγουδούν με τη ζεστή φωνή τους, τραγούδια της εποχής. Εκεί, θαυμάζαμε τα έργα τέχνης, των δύο ζωγράφων, δεμένα τόσο με το χώρο του «Βοκκάκιο», κάτι ξεχωριστό για την Αμμόχωστο. Θαυμάζαμε ακόμα το «Blue Bungalow», το σπίτι του Πωλ Γεωργίου στην παραλία.

Εκεί ήταν και το σπίτι του Χατζηπέτρου και το σπιτάκι του Ευάγγελου Λουίζου.

Ο Λουίζου μας κάλεσε μια μέρα πεντέξι φίλους και τον Αμερικανό Πρέβη, τον Belcher για να φάμε ψαρόσουπα, που ο ίδιος είχε φτιάξει, με συνταγή γάλλου σεφ.

Μπόλικα ψάρια, μπόλικες ντομάτες, κρεμμύδια και μπαχαρικά. Όλα αυτά ψημένα με νερό της θάλασσας, που φερε πέρα από την «Καμήλα» από το ανοικτό πέλαγος. Ήταν μοναδική. Από τότε δεν έχω ξαναφάει τέτοια σούπα και μάλιστα μέσα σε πήλινο πιάτο, με κουτάλια ξύλινα και αλάτι των βράχων της θάλασσας χοντροκοπανισμένο. Το Ακταίο δίπλα, γεμάτο άσπρα κρίνα. Ευτυχώς, ο Παυλάκης πήρε μερικά και τα φύτεψε στο «Nissi Beach» κι αυτά πολλαπλασιάστηκαν. Έτσι, τώρα, μπορούμε να θαυμάσουμε τα κρίνα σου στην Αγία Νάπα. Ας είναι.

Όταν για πρώτη φορά τα είδα στην Αγία Νάπα, έκλαψα από συγκίνηση. Θυμήθηκα τα ωραία χρόνια που ζήσαμε κοντά σου, ανέμελα γεμάτοι όνειρα.

Βουτούσαμε στο νερό σαν μικρά ψαράκια κολυμπώντας σε εκείνη την πεντακάθαρη γαλάζια θάλασσα.

Μια θάλασσα που ταξίδεψε τη ζωή μου και δεν μπορώ να αγαπήσω άλλη. Η θάλασσά σου Αμμόχωστος…..

Πόσα όνειρα δεν έκανα στα βράχια σου! Πόσα καράβια και πύργους έκτισα στην αμμουδιά σου!

Κι όλα αυτά είναι τόσο μακριά. Έχουν χαθεί.

Πως αντέχεις καημένη μου Αμμόχωστος, να βλέπεις τα σπίτια, ρημαγμένα, χορταριασμένα, άβατα! Τη θάλασσα θολή. Πραγματικά θαυμάζω την αντοχή σου. Αν ήμουν εγώ στη θέση σου, θάχα ραγίσει. Ή μήπως ράγισα, αδελφή μου, και δεν το ξέρω.

Όχι. Όσο είσαι εσύ δίπλα μου, δεν ραγίζω.

Αντέχω. Πρόσεξε εσύ, να μην σου κόψουν την ανάσα οι ορδές των βαρβάρων.

Κράτα γερά, για να ακουμπούμε πάνω σου. Τι ωραία αλήθεια ήταν η γιορτή της πορτοκαλιάς. Άρχισε δειλά - δειλά το 1936, με άμαξες στολισμένες με κλωνάρια λεμονιάς και πορτοκαλιάς. Κοπέλες στεφανωμένες με πορτοκαλανθούς. Παρελάσεις των σχολείων.

Ένα πανηγύρι χαράς, που εξελίχθηκε τα κατοπινά χρόνια, ιδιαίτερα μετά την Ανεξαρτησία, σε μια γιορτή ανεπανάληπτη. Ωραίοι στολισμοί με εσπεριδοειδή στο δημόσιο κήπο, στο γυμναστήριο, δεκάδες άρματα το ένα καλύτερο από το άλλο, φιλαρμονικές που παιάνιζαν, ομάδες χορευτικές από την Ελλάδα και την Κύπρο , χορευτικές εσπερίδες σ' όλα τα ξενοδοχεία. Στο ξενοδοχείο «Σαβόυ», το πιο παλιό ξενοδοχείο της πόλης γινόταν η εκλογή της «Μις Πορτοκαλιά».

Το ξενοδοχείο ανήκε στον Χούρη και εδώ γίνονταν, όπως καλύτερα από μένα ξέρεις, όλοι οι χοροί των Σωματείων και οι χορευτικές βραδιές, τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά.

Κάποτε ο καθηγητής μας των Αγγλικών «Κόμης Σαιν Μεμνών», Κόμης του Αγίου Μέμνονος, όπως φιλάρεσκα αποκαλούσε τον εαυτό του, ήπιε σιαμπάνια στο γοβάκι νεαρής ύπαρξης. Βούιξε το σχολείο την άλλη μέρα και πηγαδάκια – πηγαδάκια οι μαθητές συζητούσαν το πρωτάκουστο συμβάν.

Στο Σαβόυ μαζεύονταν οι κοπέλες για να επιδείξουν τις ωραίες αμφιέσεις και κομμώσεις τους. Ήταν ένα είδος «νυμφοπάζαρου». Σωπαίνεις, δεν σου αρέσει ο χαρακτηρισμός. Τον αποσύρω.

Το Σαβόυ ήταν ότι καλύτερο είχε η πόλη τότε. Αργότερα η παραλία γέμισε ξενοδοχεία.

Μυρτώ Αζίνα - Χρονίδη

Η Μυρτώ Αζίνα - Χρονίδη, ιατρός και λογοτέχνης, εγγονή του Παπαμιλτιάδη, εφημέριου του ΙΝ Αγίου Νικολάου, γνήσια Αμμοχωστιανή, έφυγε από κοντά μας τον περασμένο Αύγουστο. Αντί άλλου κειμένου εις μνήμη, καταθέτουμε εκ μέρους της οικογένειας το διήγημά της «Στην καρδιά του Venusberg» από τη συλλογή της «Παθολογία» του 1987.

Εκείνο το πρωί της Δευτέρας έβγαινα σκυφτή από το παθολογικό ινστιτούτο.

Ήταν ένα ψυχρό πρωί και στ' απέναντι δέντρα οι παγοκρύσταλλοι κρέμονταν σαν πολυέλαιοι, πράγμα που, παρ' όλη την αφηρημάδα μου, δεν μπορούσε να μείνει απαρατήρητο.

Ξαφνικά μια βραχνή φωνή στα ελληνικά μ' έκαμε και κοντοστάθηκα.

- Είσαστε Κυπρία; ρώτησε ο άντρας που βρέθηκε δίπλα μου.

Έγνεψα σιωπηλά και καθόλου ενθουσιασμένη, γιατί το μόνο που επιθυμούσα ήταν να νιώσω στο βαθύ σωλήνα του οισοφάγου μου ένα ζεστό μυρωδάτο καφέ με πολλή κρέμα.

- Η κυρία Γ είναι επίσης Κυπρία, συνέχισε ο κύριος, και θέλει από σας μια χάρη.

Στο θέαμα της κυρίας Γ δεν μπόρεσα παρά ν' ανατριχιάσω. Ήταν μια κοντή αδύναμη γυναίκα, που λες και το δέρμα της τύλιγε βασανιστικά μέσα τα κόκκαλά της, χωρίς να τους αφήνει ούτε περιθώριο κίνησης. Τα μάτια της φάνταζαν γυάλινα και τόσο βαθιά μπηγμένα στις σπηλιές τους, που λες και μια κίνηση του κεφαλιού της προς τα πίσω θα ήταν ικανή να τα κάνει να φύγουν απ' τη θέση τους:

Σαν τα μάτια μιας πλαστικής κούκλας, που κάποιο παιδί με ξύλο τα έσπρωξε μες στο άδειο της κεφάλι.

Χαμογέλασα παγωμένα κι άπλωσα το χέρι:

- Ο Γιώργος πέθανε χτες το βράδυ… Ο Γιώργος έκαμε χρόνια άρρωστος…, μουρμούρισε η γυναίκα. Ήταν τόσο άρρωστος…

Τα μάτια της στυλώθηκαν στα δικά μου.

- Οι γιατροί, ξέρεις… δεν ξέρουν ποτέ τίποτα. Ο Γιώργος πέθαινε μέρα με τη μέρα… μα οι γιατροί δεν έβρισκαν τίποτα. Εσύ θα μου πεις την αλήθεια, είσαι Κυπραία, να μπεις στη νεκροψία. Σε παρακαλώ, πρόσθεσε άτονα.

Η γυναίκα μ' εκνεύριζε με την όλη της παρουσία. Είχε κάτι πολύ απόκοσμο στην όλη της εμφάνιση, κι ο τρόπος που μου μιλούσε έπαιρνε σαν δεδομένο πως εγώ, μια απλή φοιτήτρια, θα είχα την τόλμη να ζητήσω από τον καθηγητή της παθολογοανατομίας να τον συνοδέψω στην αυτοψία του νεκρού σώματος του κυρίου Γ.

- Θα σε ωφελέσει άλλωστε, μουρμούρισε.

Ο Έλληνας μού χαμογέλασε με νόημα. Και χωρίς να το πολυσκεφτώ, όμως ειλικρινά χωρίς καμιά απολύτως όρεξη ή ιδιαίτερη συμπόνια, απλά και μόνο από υποχρέωση, πορεύθηκα προς το γραφείο του professor Τ.

Τελικά ο κύριος Γ υπήρξε ένας ψηλός κύριος με πολύ μεγάλα χέρια. Τον μετρήσαμε προσεχτικά με τη σιδερένια ρίγα, καταγράψαμε τους εμφανείς «λεκέδες του θανάτου» στα διάφορα σημεία του σώματός του, ανοίξαμε το στόμα και αδειάσαμε τα υγρά που ήταν γεμάτο κι έπειτα τον παραδώσαμε στα χέρια του καθηγητή, που άρχισε με τον κλασσικό τρόπο να κάνει τις βασικές τομές.

Ένα ένα τα όργανά του αφαιρούνταν κι έμπαιναν σε μικρές κούπες με φορμαλίνη για να εξεταστούν αργότερα και μικροσκοπικά.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Ο βοηθός τώρα δούλευε μεθοδικά να ελευθερώσει από μόνο μια, μικρή σχετικά, τρύπα τον εγκέφαλο, κι η προσοχή όλων ήταν εκεί στραμμένη, ενώ ταυτόχρονα ο καθηγητής προχωρούσε στο άνοιγμα του θώρακα έτσι ώστε μέσα από τα κάγκελα των πλευρών να ξεχωρίζουν φυλακισμένοι οι πνεύμονες κι η καρδιά.

Εξωτερικά λοιπόν κανένα πρόβλημα, άριστη κατάσταση. Ούτε πουθενά κάποιος όγκος ούτε υπερβολικό λίπος ούτε κλειστές αρτηρίες.

Ο καθηγητής, θέλοντας τελικά να ρίξει μια ματιά στην εσωτερική δομή των οργάνων, μοίρασε τον εγκέφαλο, τα νεφρά, το συκώτι, τους πνεύμονες.

Τίποτα κι εκεί.

Κούνησε το κεφάλι απογοητευμένος:

- Ήταν υγιής. Τελείως υγιής. Δεν μπορώ να καταλάβω, ψιθύρισε.

Ένας γδούπος που ακούστηκε έκανε τα κεφάλια μας να γυρίσουν με την ίδια ένταση που γυρίζει ένα ελάφι στο δάσος, όταν ακούσει ανθρώπινα βήματα.

Ήταν ο βοηθός που έπεσε φαρδύς πλατύς στο πάτωμα. Μετά από τα σωστά μέτρα, γύρισε λίγο λίγο πίσω στις αισθήσεις του. Το χέρι του έδειχνε κάτι επίμονα. Κάτι που γυάλιζε στο ανατομικό τραπέζι. Ο καθηγητής πλησίασε. Ήταν η καρδιά του Γ. Με μια στιλπνή επιφάνεια και τις βασικές αρτηρίες της αναπαυτικά πάνω της ξαπλωμένες. Ο βοηθός μούγκρισε σαν μουγκός και λέξεις δε βγαίναν απ' το στόμα του.

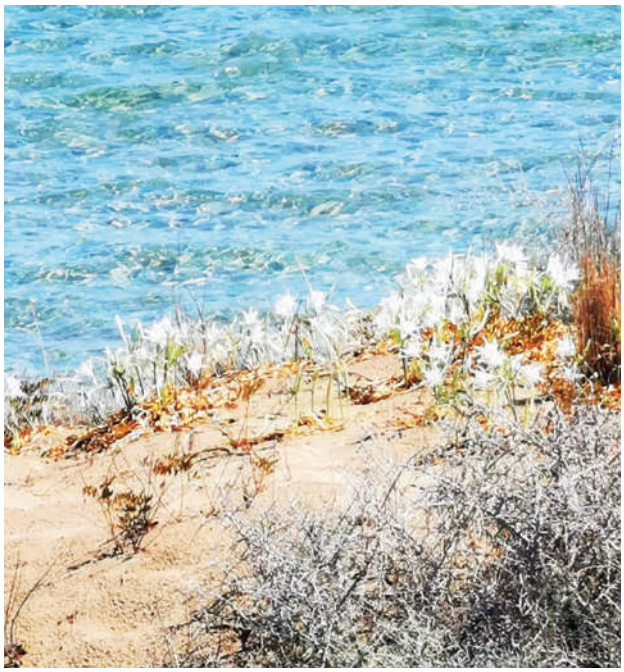
Ο καθηγητής άνοιξε την καρδιά στα δυο και: Ω, Κύριε! Το δωμάτιο στριφογύρισε μπροστά μου στο ρυθμό ενός ανεμόμυλου. Τα μάτια μου κόλλησαν στο θέαμα. Το αίμα κυλούσε παγωμένο μέσα μου και τα χέρια μου σφίχτηκαν τόσο που οι αρθρώσεις ράγισαν.

Μέσα απ' τη μισάνοιχτη καρδιά φαινόταν κάτω από το δυνατό φως της αίθουσας μια πόλη. Ήταν φτιαγμένη από σάρκα, υφασμένη από ιστούς όπως ένα πρόπλασμα αρχιτεχτονικής μελέτης. Ήταν μια τέλεια πόλη: Με τους δρόμους, τις εκκλησίες, τους ανεμόμυλους, τα περιβόλια, κι ήταν φτιαγμένη αντί από τούβλα κι άσφαλτο και ξύλο απ' τη σάρκα της καρδιάς του. Το ξεφωνητό μου έσχισε την αίθουσα. Ο καθηγητής απάγγελλε στα λατινικά το «Πάτερ ημών», ο βοηθός ήταν πεσμένος μπρούμυτα στο τραπέζι.

Κόντεψα πιο κοντά σαν υπνωτισμένη. Κι έβλεπα όλο και πιο πολλές λεπτομέρειες. Είδα το λιμάνι, τις καλαμιές στην άμμο, τα συντριβάνια στο δημόσιο κήπο, το δασάκι απέναντι στο νοσοκομείο, το Γυμνάσιο, την εκκλησία του Αη-Νικόλα, την πύλη και τα τείχη.

Κι ύστερα στα ρουθούνια μου, αντί για θρομβωμένο αίμα, φύσηξε ο άνεμος απ' τα λεμονόδεντρα και τις πορτοκαλιές.

- Αμμόχωστος! Αμμόχωστος! ψιθύρισα. Και με αβέβαια βήματα βγήκα έξω, σκουντουφλώντας πού και πού σε κουκουνάρια, εκεί στο Venusberg, στο μακρινό δάσος της Βόννης.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ
ΔΗΜΟΤΩΝ

Αρετή Γ. Λόρδου – Ιωνίδου

ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ

Το 1956 κτίστηκε το δημοτικό σχολείο στον Άγιο Ιωάννη και η Σχολική Εφορεία Αμμοχώστου μετέφερε εκεί, από τα άλλα σχολεία, τα παιδιά που κατοικούσαν στην ενορία αυτή. Έτσι, αλλάξαμε πάλι σχολείο. Ευτυχώς όμως όλοι οι φίλοι και τα γειτονόπουλα μας μείναμε μαζί. Ήμασταν τα πρώτα παιδιά που φοίτησαν στο δημοτικό του Άη Γιάννη. Ήμουν στην Ε τάξη τότε.

Ήταν ένα μοντέρνο και λειτουργικό σχολείο, λαμβάνοντας υπόψη την εποχή εκείνη. Οι τάξεις διδασκαλίας ήταν μεγάλες και είχαν καλό προσανατολισμό. Υπήρχε αίθουσα για τα οικοκυρικά και τη μαγειρική, αίθουσα θεάτρου, κλειστή αίθουσα αθλοπαιδιών, ωραία αυλή με γήπεδα για ποδόσφαιρο και μπάσκετ, καθώς και ένας πανέμορφος κήπος.

Την πρώτη μέρα που πήγαμε στο καινούριο μας σχολείο ήμουν κρυωμένη και με πυρετό, αλλά δεν ήθελα να απουσιάσω. Τη στιγμή που ο Διευθυντής μας καλωσόριζε, μεταξύ άλλων μας υπέδειξε και την ανάγκη να κρατούμε το σχολείο μας καθαρό. Ακριβώς εκείνη τη στιγμή έκανα εμετό στα γυαλισμένα πλακάκια της βεράντας, μπροστά σε όλους! Ο Διευθυντής κοίταζε έκπληκτος μια εμένα και μια το πάτωμα. Αισθάνθηκα μεγάλη ντροπή, γιατί έγινα το επίκεντρο του επεισοδίου. Ένιωσα ότι ρεζιλεύτηκα και άρχισα να κλαίω, κάνοντας την κατάσταση χειρότερη.

Όλοι μας διακατεχόμασταν από χαρά και ψυχική ευφορία τις πρώτες μέρες. Έρχονταν οι δάσκαλοι στις τάξεις και ανακοίνωναν τα ονόματα μας για να γνωριστούμε μεταξύ μας. Μετά, μας τοποθετούσαν στα θρανία ανάλογα με το ύψος. Ήμουν πάντοτε προς τα τελευταία θρανία και αυτό με βόλευε πάρα πολύ, γιατί γινόμουν αθέατη όποτε ήθελα. Ύστερα, μας μοίραζαν τη σχολική ύλη. Ξεκινούσαν από τα μολύβια, τα λάστιχα, τη ρίγα. Έδιναν σε όλα τα παιδιά από ένα κουτί με χρωματιστά μολύβια. Ακολουθούσαν τα τετράδια με γραμμές και χωρίς γραμμές. Το τετράδιο της ιχνογραφίας, το τετράδιο της μουσικής με το κλειδί του σολ απ' έξω, το τετράδιο της καλλιγραφίας. Μετά έρχονταν τα βιβλία. Το αναγνωστικό της τάξης, τα βιβλία της ιστορίας και της γεωγραφίας, η αριθμητική και το βιβλίο της επιστήμης. Γέμιζε η σχολική σάκα με όλα αυτά και καταχαρούμενοι τρέχαμε στο σπίτι να τα περιεργαστούμε. Ακολούθως,

πηγαίναμε στο βιβλιοπωλείο για να πάρουμε κόλλες να ντύσουμε βιβλία και τετράδια, να βάλουμε την ετικέτα με το όνομα μας και να προετοιμάσουμε το «Λεύκωμα» μας, στο οποίο οι φίλοι θα άφηναν τις αφιερώσεις τους κάτω από τη φωτογραφία τους. Θα ήταν πολύτιμο για μένα ένα τέτοιο λεύκωμα σήμερα! Χάθηκαν δυστυχώς και αυτά μέσα στην καταιγίδα που έφερε η προσφυγιά στη ζωή μας…

Όλα τα παιδιά της οδού Ευριπίδου πηγαίναμε μαζί στο σχολείο με τα πόδια. Περνούσαμε από το ΓΣΕ στην οδό Σταδίου, στρίβαμε αριστερά μπροστά από το Εμπορικό Λύκειο της Αμμοχώστου, που ήταν στη συμβολή με την οδό Ελευθερίας, και μετά πηγαίναμε δεξιά. Περνούσαμε από το σπίτι του Τσιλλάρα, που ήταν στα αριστερά του δρόμου, και την έπαυλη του Στεφάνου, που ήταν στα δεξιά, και φτάναμε στο σχολείο μας.

Καθ' οδόν για το σχολείο παίζαμε πάντα. Μαζεύαμε

σπόρους και κιτρινισμένα ξερά φύλλα κάτω από τους πανύψηλους γέρικους ευκαλύπτους και τα σπάζαμε, για να απολαύσουμε τη μυρωδιά τους. Μας άρεσε να περπατούμε μέσα στο βαθύ χαντάκι που ήταν σκαμμένο κατά μήκος του τοίχου που περιέκλειε το ΓΣΕ και είχε βάθος περίπου ένα μέτρο. Το χειμώνα μαζεύονταν τα νερά της βροχής και διοχετεύονταν προς τη θάλασσα. Με μεγάλη ευχαρίστηση τσαλαβουτούσαμε με τις λαστιχένιες ποδίνες μας μέσα στη γλιστερή λάσπη. Κάποιες φορές γλιστρούσαμε και επιστρέφαμε καταλασπωμένοι στο σπίτι για να αλλάξουμε ρούχα και παπούτσια πριν πάμε στο σχολείο. Αν η μάνα ήταν στο σπίτι, γινόταν έξαλλη. Αν απουσίαζε, η αγαπημένη μας Νίτσα μάς κάλυπτε και δεν μας πρόδινε ποτέ.

Το σχολείο ήταν πολύ κοντά στη θάλασσα και τον χειμώνα η αυλή στην πίσω πλευρά πλημμύριζε από τη φουσκοθαλασσιά. Τοποθετούσαμε πλατιές μεγάλες πέτρες στη σειρά και σχηματίζαμε διαδρόμους για να διακινούμαστε μέσα στη λίμνη που δημιουργείτο. Ήταν μεγάλη διασκέδαση να πλατσουρίζουμε μέσα στις λάσπες! Σύντροφός μου σ' αυτή τη διασκέδαση ήταν η συμμαθήτρια μου Ευθαλία. Ήταν μια πανέμορφη μικρούλα με ξανθιές κοτσίδες, από την Ελλάδα, και ζούσε στην οδό Ελευθερίας, δίπλα από το σινεμά ΡΙΟ. Όταν απουσίασε για μια βδομάδα και επανήλθε στο σχολείο μας, ήταν το πιο λυπημένο κοριτσάκι του κόσμου. Φορούσε μαύρα ρούχα και μια μαύρη κορδέλα στα μαλλιά. Σκοτώθηκε η μανούλα της από μια αδέσποτη σφαίρα Άγγλων στρατιωτών. Ήταν το 1956 ή το 1957. Κλάψαμε πολλές φορές μαζί. Τελικά έφυγε από την Κύπρο και δεν την ξανάδα ποτέ. Πρόσφατα, ανακάλυψα τυχαία ότι η μαμά της λεγόταν Μαρία Οικονόμου και ήταν από την Κοκκινιά του Πειραιά.

Λύκειο Ελληνίδων

Μετά το μεσημεριανό φαγητό έπρεπε να ετοιμαστούμε για τα ιδιαίτερα μαθήματα. Οι γονείς μας φρόντιζαν να μας παρέχουν τα πάντα σχετικά με την ανατροφή και τη μόρφωση μας, πολλές φορές σε βάρος της δικής τους καλοπέρασης. Κόποι και θυσίες πολλές για να αναθρέψουν τέσσερα παιδιά. Η μητέρα μας έστελνε από μικρή ηλικία στο Λύκειο Ελληνίδων Αμμοχώστου. Μας εξηγούσε πόσο τυχεροί ήμασταν που στην πόλη μας υπήρχαν τότε σπουδαίες προσωπικότητες που μεριμνούσαν για την πρόοδο, για τον πολιτισμό και για το γενικό καλό. Μια από αυτές τις προσωπικότητες ήταν η κυρία Μαρία Π. Ιωάννου, μορφωμένη, φιλόδοξη και πρωτοπόρος για την εποχή. Είχε την αμέριστη συμπαράσταση και τη βοήθεια του συζύγου της, Παναγιώτη Ιωάννου, ενός πλούσιου εμπόρου της Αμμοχώστου. Έτσι, το 1931 ίδρυσε το Λύκειο Ελληνίδων.

Η Θέκλα και εγώ διδασκόμασταν πιάνο από τη δ. Πιπίτσα Χ''Κυριάκου και μαθαίναμε να διαβάζουμε τις νότες. Σολφέζ και αρμονία μάς δίδασκε ο κ. Αρβανιτάκης. Η κ. Μαρία Ιωάννου, με γλυκύτητα και υπομονή, μας δίδασκε ποίηση και θέατρο. Τα αδέλφια μου μάθαιναν βιολί.

Κάθε Πέμπτη απόγευμα γίνονταν τα Φιλολογικά Τέια. Μαζεύονταν οι γονείς μας με τους φίλους τους και εμείς τα παιδιά απαγγέλλαμε ποίηση, παίζαμε πιάνο και συμμετείχαμε στις θεατρικές παραστάσεις, υπό την επίβλεψη της κ. Μαρίας Ιωάννου. Στο τέλος της χρονιάς, πριν φύγουμε για την Καντάρα, έπρεπε να δώσουμε εξετάσεις πιάνου. Ερχόταν, λοιπόν, από τη Λεμεσό ο διάσημος ανά το παγκόσμιο μουσουργός, μαέστρος και μουσικολόγος Σόλων Μιχαηλίδης· καθόταν μαζί με την κ. Μαρία Ιωάννου, τον κ. Αρβανιτάκη, τον άλλο σπουδαίο μουσικό Γιάγκο Μιχαηλίδη και τις υπόλοιπες δασκάλες του πιάνου στη μεγάλη κεντρική αίθουσα, για να μας εξετάσουν και να κρίνουν αν θα προβιβαζόμασταν στην πιο πάνω κλίμακα.

Όταν ερχόταν η σειρά μου, ανέβαινα με τρεμάμενα πόδια στο ξύλινο βάθρο που ήταν τοποθετημένο πάνω το πιάνο. Άρχιζα δειλά δειλά να κτυπώ τα πλήκτρα. Έχανα τις νότες, ξεχνούσα να πατήσω την ύφεση και τη δίεση. Ήθελα να κλάψω, αλλά το ζεστό χαμόγελο του Σόλωνα Μιχαηλίδη ερχόταν την κατάλληλη στιγμή για να με ενθαρρύνει. Η καρδούλα της μικρής μου αδελφής πήγαινε να σπάσει από την αγωνία σε κάτι τέτοιες στιγμές, όπως μου διηγούνταν μετά την εξέταση. Αποφασισμένη, έπαιρνα φόρα δυναμικά. Έπρεπε να τα καταφέρω, έπρεπε να αλλάξω βιβλίο! Πράγματι, τα κατάφερνα μια χαρά και αποκτούσα το βιβλίο με τις νότες και τα μουσικά κομμάτια για την επόμενη σειρά των μαθημάτων, που τόσο πολύ λαχταρούσα.

Ο πατέρας και η μητέρα μας ενθάρρυναν στην προσπάθειά μας αυτή και το 1955 μας αγόρασαν ένα πιάνο HOFFMAN για να μελετούμε στο σπίτι. Τρεις άνθρωποι κουβάλησαν το πιάνο, τυλιγμένο με κουβέρτες και χαρτόνια, για να το ανεβάσουν από την ψηλή σκάλα του σπιτιού μας και να το τοποθετήσουν με προσοχή σε μια γωνιά του δωματίου. Στα παιγνίδια μας συμπεριλάβαμε και τραγούδια στο πιάνο που η Θέκλα και εγώ αυτοσχεδιάζαμε. Συνήθως εγώ καθόμουν στο πιάνο και η Θέκλα σατίριζε τραγουδιστά διάφορα που συνέβαιναν στο σπιτικό μας ή που είχε στο μυαλό της η ίδια να κάνει. Ιδιαίτερα μας άρεσε ένα λαϊκό ποίημα που λεγόταν «Της Άρτας το Γιοφύρι». Η μια έπαιζε το κομμάτι και η άλλη τραγουδούσε. Μόνο γέλια θυμούμαι από τις χαρούμενες και ευτυχισμένες αυτές στιγμές με την πολυαγαπημένη μου.

(«Το γαϊτανάκι της μνήμης», Αρετή Γ. Λόρδου – Ιωνίδου , εκδ. Κύτταρο, Λεμεσός 202)

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΔΗΜΟΤΩΝ

Νίκος Νικολάου-Χατζημιχαήλ

ΟΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΕΝΟΣ ΠΙΤΣΙΡΙΚΑ ΣΤΗΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟ ΤΟΥ 1957

Μου έκανε τρομερή εντύπωση εκείνο το πανέμορφο σπιτάκι κι έμεινα να το κοιτάω σαν χαζός. Λες κι είχε ξεπηδήσει από κάποιο παραμύθι! Προβαλλόταν στον καταγάλανο λαμπερό ουρανό σαν ζωγραφιά, που τη συμπλήρωναν στο βάθος οι πινελιές με τα καταπράσινα περιβόλια. Και τι όμορφη αυτή η πέτρινη σκάλα του! Και τα χρώματα, τόσο ταιριαστά: πράσινη η πόρτα και τα παράθυρα, στο ανοιχτό χρώμα της φάβας οι τοίχοι. Τη χρωματική πανδαισία συμπλήρωνε το ξύλινο μπαλκονάκι του με τις πολλές γαρουφαλλιές, τα σκυλάκια και το αγιόκλημα. Ποιοι άραγε να ζούσαν σε τούτο το σπιτάκι; Οι εφτά νάνοι; Κάποια εξορισμένη και μαγεμένη βασιλοπούλα; Η απορία μου όμως, λύθηκε αμέσως: άνοιξε η πράσινη πόρτα κι εμφανίστηκε αργά αργά μια μορφή, στα σκούρα ντυμένη, με μαύρο μαντήλι στο κεφάλι, να κοιτάει ερευνητικά κάτω, προσπαθώντας να αναγνωρίσει πρόσωπα, μα σαν άκουσε τη φωνή του θείου «ο εγγονός σου» τότε κινήθηκε σβέλτα και άρχισε να κατεβαίνει ανυπόμονα, στηριζόμενη με το δεξί της χέρι στην κουπαστή της σκάλας. Την επόμενη στιγμή δεν έβλεπα τίποτε. Με είχε εξαφανίσει στην αγκαλιά της.

Το σπιτάκι - στο κάτω Βαρώσι - ανήκε στην οικογένεια Τουμάζου, που αργότερα συνδέθηκα με σταθερή φιλία με αρκετά από τα μέλη της. Ο Παναγιώτης ήταν στα βουνά τότε. Λίγα μόλις χρόνια μετά, όταν είδα τη φωτογραφία του στην «Αγωγή», το περιοδικό του σχολείου, ένιωσα περηφάνια γιατί αξιώθηκα κι εγώ να φορέσω το ίδιο θρυλικό πηλίκιο του Ελληνικού Γυμνασίου Αμμοχώστου, με την κεντημένη κίτρινη κουκουβάγια, του σχολείου που μας έμαθε ποιοι είμαστε, από πού καταγόμαστε, μας έκανε ελεύθερα σκεπτόμενους ανθρώπους, και το πιο σπουδαίο, μας έμαθε πως η λευτεριά ενός τόπου κερδίζεται μόνο με αγώνες και αίμα!

Παντού υπήρχε πολλή άμμος· μόνο στον γιαλό μας, στο χωριό, είδα τόσο πολλή άμμο. Απέναντι, ήταν μια σειρά από βαθύσκιες συκαμιές μπροστά από μερικά καταλύματα - εκεί καθίσαμε - κι ένα τσούρμο παιδιά που έσερναν ένα μεγάλο ξύλινο κιβώτιο, που το είχαν δεμένο με σπάγκο. Ήταν το αυτοκίνητό τους και ο ήχος της μηχανής του έβγαινε από τα χείλη τους, κάποτε με αγκομαχητά γιατί σκάλωνε σε καμιά πέτρα κι αυτά πάσχιζαν να το απαγκιστρώσουν. Ο θείος έλεγε τα νέα του στη γιαγιά, εξήγησε ότι θα έμενα στην Αμμόχωστο για δυο εβδομάδες για διακοπές και ότι θα με ξανάφερνε για να περάσω μια δυο μέρες κοντά της. Εγώ έλεγα τα νέα της οικογένειάς μου στο χωριό, πώς πέρασε η σχολική χρονιά, και απαντούσα σε ό,τι με ρωτούσαν.

Η πρώτη μου μέρα πέρασε με βόλτες στην πόλη και επισκέψεις στους συγγενείς, οι επόμενες όμως, είχαν πολλή θάλασσα. Ο θείος Παναγιώτης, εφευρετικός μάστορας με τέσσερις σιδερόβεργες κι ένα σεντόνι έστηνε μια σκιερή καλύβα μπροστά ακριβώς από το κέντρο «Ακταίον», λίγο αριστερά, μόλις κατέβουμε τα σκαλιά. Η θεία Γεωργία καθόταν στη σκιά σε μια αναπαυτική καρέκλα, έπλεκε, χωρίς ωστόσο να με χάνει από το οπτικό της πεδίο, κι ο θείος κάθε τόσο αντάλλασε λίγες κουβέντες με γνωστούς του, που κοντοστέκονταν όταν τον αναγνώριζαν. Μαζί μας, βέβαια, είχαμε παγωμένο νερό και σάντουιτς αλλά απολάμβανα και το παγωτό μου από τον υπαίθριο πωλητή, που έσπρωχνε με πολύ κόπο το ποδήλατό του στην άμμο διαλαλώντας το «τριανταφύλλου και γαλάτου» παγωτό του. Πλατσούριζα στο δροσερό κυματάκι και μελετούσα με προσοχή την κίνηση σε όλη την παραλία και την απέραντη γαλάζια θάλασσα της Αμμοχώστου μέχρι εκείνο τον βράχο που έμοιαζε με την καμπούρα μιας καμήλας, και πιο πέρα ακόμα, εκεί που τα πλοία φαινόντουσαν ακίνητα και μικρά σαν βάρκες. Πού να φανταστώ πόσο μεγάλα ήταν. Ο θείος πρόσεξε το ενδιαφέρον μου για τα καράβια και την επόμενη μέρα το πρωί επισκεφτήκαμε το λιμάνι της Αμμοχώστου. Μου έκαναν στην αρχή εντύπωση τα ψηλά τείχη και ο κόσμος που πηγαινοερχόταν στην προβλήτα με γρήγορους ρυθμούς, άλλοι πεζοί, άλλοι σπρώχνοντας καρότσια, άλλοι με ποδήλατο κι άλλοι μεταφέροντας στην πλάτη ένα γεμάτο σακί. Μόνο όταν είδα ψηλά σε μια πλατφόρμα ένα αυτοκίνητο να το φορτώνουν με κιβώτια συνειδητοποίησα ότι βρισκόμουν μπροστά σε ένα τεράστιο πλοίο. Θεέ μου πόσο μεγάλο ήταν! Νόμιζα ότι τα πλοία ήταν το πολύ δυο τρεις φορές πιο μεγάλα από τις βάρκες που βλέπαμε στην Κώμα του Γιαλού. Άντε πέντε φορές. Όχι όμως τόσο μεγάλα όπως αυτό που έβλεπαν τα μάτια μου. Απίστευτο μεγαθήριο!

Κάθε μέρα και μια έκπληξη. Την επόμενη επισκεφτήκαμε το Δασούδι στην είσοδο της Αμμοχώστου, κοντά στα τείχη. Εκεί, στο Ιωβηλαίον, όπως λεγόταν, ένας φωτογράφος είχε στήσει το υπαίθριο φωτογραφείο του και ήταν η δεύτερη φορά που πηγαίναμε εκεί. Τον αναγνώρισα αμέ-

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΔΗΜΟΤΩΝ

σως: ήταν ο χαμογελαστός φωτογράφος που ήρθε στο σχολείο μας και μας έβγαλε ομαδική φωτογραφία. Ήταν ο φωτογράφος Ευάγγελος, που είχε καταγωγή από τη Σμύρνη. Η περιοχή έξω από τα τείχη προς τη Σαλαμίνα λεγόταν Νέα Σμύρνη· στην περιοχή πρώτος, κατοίκησε και ονομάτισε ο πατέρας του, ο Μανώλης Ζαννετής, που ήρθε από τη Σμύρνη γύρω στο 1910.

Ούτε που κατάλαβα πώς πέρασαν οι πρώτες μέρες τόσο γρήγορα κι ευχάριστα, μα είχαμε κι άλλες εκπλήξεις: Το Σάββατο, αργά το απόγευμα, πήγαμε στον «Παρνασσό». Ο Παρνασσός ήταν ένα ξεχωριστό δροσερό σημείο στο Κάτω Βαρώσι, κάτι σαν καφενείο, εστιατόριο, οικογενειακό κέντρο, δεν ξέρω πώς να το πω. Όταν άρχισε να σουρουπώνει όλα τα τραπεζάκια ήταν κατειλημμένα. Πολλοί κάθονταν ακόμα και στο χαμηλό τοιχάκι της περίφραξης του χώρου κι άλλοι σε μικρές συντροφιές, πηγαινοέρχονταν απ΄ έξω. Τα παιδιά έτρεχαν εδώ κι εκεί όσο οι γονείς τους απολάμβαναν ό,τι είχαν παραγγείλει. Υπήρχε μια ευθυμία παντού. Όλων τα πρόσωπα ήταν χαρούμενα· ποτέ στη ζωή μου δεν συνάντησα πιο ευτυχισμένη κοσμοσυρροή. Όταν όμως έσβησαν τα φώτα, όλα τα παιδιά επέστρεψαν κοντά στους γονείς τους. Όλα τώρα ήταν ήσυχα. Από ένα παλιό γραμμόφωνο ακουγόταν η κλασσική μουσική των παραστάσεων του καραγκιόζη, ταράμ τατάμ ταράμ ταρατάμ και μετά η βραχνή χαρακτηριστική φωνή του καραγκιοζοπαίχτη «έεειιι όπα! Όπα όπα, μανούλα μου, όπα κολλητήριιι»... θα φάααμεεε θα πιούμεεε και νηστικοί θα κοιμηθούμε»…

…και άρχιζαν τα γέλια, που συνεχίζονταν μέχρι το τέλος της παράστασης, μέχρι να ακουστεί από τη βραχνή φωνή «κυρίες μου και κύριοι, παιδιά μου, εδώ τελείωσε η παράστασις ο Καραγκιόζης γιατρός. Γεια σας… γεια σας!» και να ανάψουν τα φώτα, και ν' αρχίσει πάλι η μουσική από το παλιό γραμμόφωνο: ταράμ τατάμ ταράμ ταρατάμ! ταράμ τατάμ ταράμ ταρατάμ!

Υπήρξαν εποχές, που οι άνθρωποι ήταν πραγματικά ευτυχισμένοι· με τα ελάχιστα!

ΝΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ-ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΗΛ

Ο Νίκος Νικολάου-Χατζημιχαήλ γεννήθηκε στο Βασίλι της Αμμοχώστου το 1948 και μετά την αποφοίτησή του από το Ελληνικό Γυμνάσιο Αμμοχώστου και την εκπλήρωση των στρατιωτικών του υποχρεώσεων σπούδασε μαθηματικά στο Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Διηγήματα, ποιήματα και άλλες εργασίες του έχουν δημοσιευτεί σε ελλαδικά και κυπριακά περιοδικά καθώς και σε ανθολογίες και συλλογικά έργα στην Κύπρο, την Ελλάδα και αλλού. Διηγήματά του έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, ολλανδικά και αλβανικά και δύο ποιητικές του συλλογές έχουν μεταφραστεί στα ιταλικά. Εκτός από διηγήματα και ποίηση έγραψε και δημοσίευσε χρονογραφήματα και δοκίμια. Έχει διοργανώσει δύο ατομικές εκθέσεις ζωγραφικής και συμμετείχε σε πολλές ομαδικές. Πήρε μαθήματα αγιογραφίας. Υπήρξε μέλος των πνευματικών ομάδων των περιοδικών λόγου, τέχνης και προβληματισμού «ο Κύκλος» και «Κυπριακή Βιβλιοφιλία-Φιλοτεχνία». Ζει στη Λευκωσία.

Ποιήματα:

- Καρπασία, ποίημα, Λάρνακα 1984 (χειρόγραφη έκδοση εκτός εμπορίου).
- Διθαλάσσου, ποιήματα, Λευκωσία, Κάρβας 2012. (Βραχεία Λίστα υποψηφίων βιβλίων για τα κρατικά βραβεία).
- Πικρόλιθος, σημειώσεις σχεδίας, Λευκωσία, Κάρβας 2014.
- Ύδατα Υδάτων, δελτία θυέλλης, Λευκωσία, Κάρβας 2016.
- Isolamara, Fermenti, Roma 2016, (δίγλωσση έκδοση).

Διηγήματα:

- Η Κόρη του Δραγουμάνου, διηγήματα, Αθήνα, Μεταίχμιο 2003, (τιμήθηκε με το κρατικό βραβείο διηγήματος).
- 20 Διηγήματα, Λευκωσία, Κάρβας 2014.
- Φυσορρόος, διηγήματα, Αθήνα, Βακχικόν 2019.

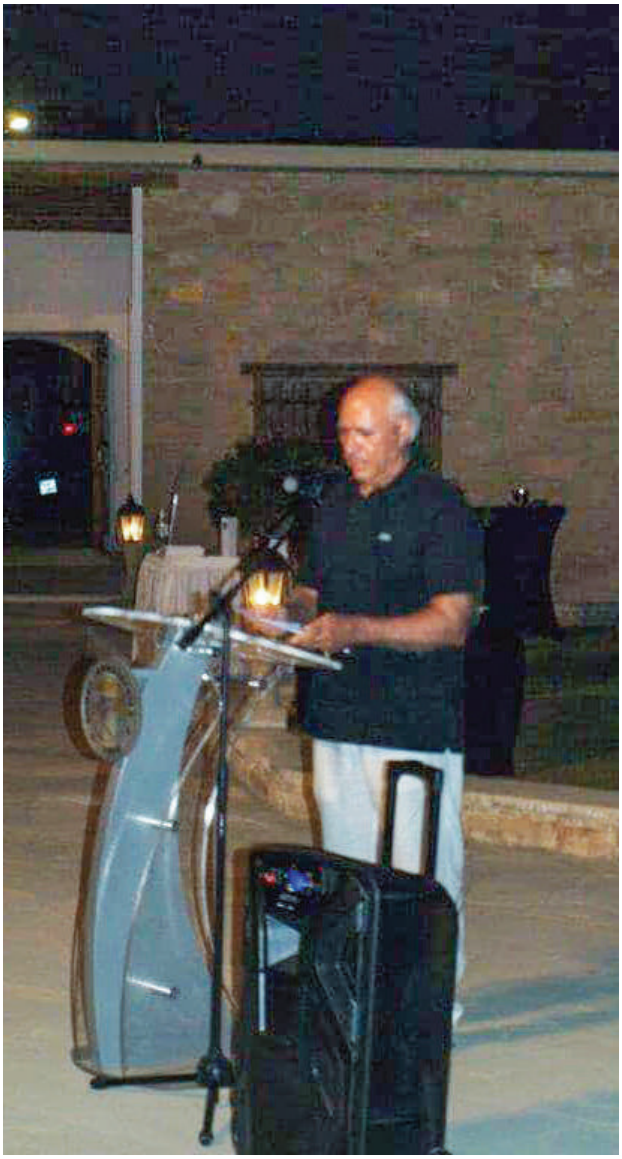
ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΔΗΜΟΤΩΝ

Μενέλαος Αβραάμ

Ο Μενέλαος Αβραάμ (γιος του αείμνηστου Γιαννάκη Αβραάμ) εξηγεί πως δόθηκε το όνομα «Προμηθέας» στο μορφωτικό σύλλογο που δέσποζε στην περιοχή των Δημοτικών Εργατικών Κατοικιών (Πολυκατοικιών) Σταυρού Αμμοχώστου

Η καρδιά των Δημοτικών Πολυκατοικιών Σταυρού Αμμοχώστου ήταν ο μορφωτικός σύλλογος «Προμηθέας». Ποιος ήταν όμως ο «Προμηθέας»; Γιατί επέλεξαν αυτό το όνομα εκείνοι οι «αμόρφωτοι» αλλά αυτομόρφωτοι άνθρωποι, που λόγω της φτώχιας δεν μπορούσαν να συνεχίσουν γυμνασιακές ή ανώτερες σπουδές σε μια εποχή που η παιδεία ήταν προνόμιο της ανώτερης τάξης; Δεν ήταν καθόλου αφύσικο να δοθεί το όνομα «Προμηθέας» στον σύλλογο από εκείνους τους ανθρώπους που είχαν την αίσθηση της αδικίας και της ανισότητας και πείσμωσαν περισσότερο στη ζωή, γνωρίζοντας ότι δεν αρκεί μονάχα η εργασία και η πάλη για τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων αλλά και η γνώση. Κυνηγούσαν τη γνώση από τη μια για να κατανοούν όχι μόνο βιωματικά αλλά και επιστημονικά αυτά που συμβαίνουν γύρω τους, ενισχύοντας την επιχειρηματολογία και την πειθώ τους και από την άλλη διότι έβλεπαν ότι η άγνοια και η αμορφωσιά είναι από τις χειρότερες μορφές ανελευθερίας που καταδικάζουν την εργατιά στη χειραγώγηση και την εκμετάλλευσή της από την άρχουσα τάξη και την ξένη και τη ντόπια. Ο «Προμηθέας» λοιπόν ήταν ένα σύμβολο. Το σύμβολο του φωτός, της γνώσης, της τέχνης. Αυτός ο Τιτάνας που είναι ήρωας των τραγωδιών του Αισχύλου, υπήρξε ο πιο αντικομφορμιστής ήρωας της ελληνικής μυθολογίας. Αυτός έκλεψε από τον Δία, που συμβολίζει την εξουσία, την αυταρχικότητα και τη βία, που ήθελε να εξολοθρεύσει το ανθρώπινο είδος, αυτός, ο Προμηθέας, έκλεψε από τον Δία τη φωτιά και την έδωσε στους ανθρώπους, οδηγώντας τους στην απελευθέρωση και τη δημιουργικότητα. Αυτός ο «Πυροφόρος Προμηθέας» που έγινε «Προμηθέας Δεσμώτης», καταδικάστηκε από τους θεούς με την πιο βαριά τιμωρία, την εξορία και το αλυσόδεμα σε ένα βουνό με τα όρνεα να του τρώνε το συκώτι. Όμως δεν λύγισε, δεν ενέδωσε, δεν ταπεινώθηκε. Γι' αυτό και ο Αισχύλος ολοκλήρωσε την Τριλογία του μύθου με τον «Προμηθέα Λυόμενο». Τον απεγκλωβισμένο και απελευθερωμένο Προμηθέα. Αυτό λοιπόν το ηρωικό ιδανικό αντιπροσώπευε πλήρως τους εργαζόμενους. Ανυπόταχτοι, ασυμβίβαστοι και στοχοπροσηλωμένοι τόσο στον αντιαποικιακό όσο και στον κοινωνικό αγώνα αντιστέκονταν στο πολιτικό, το οικονομικό και το εκκλησιαστικό κατεστημένο. Και οραματίζονταν τον κόσμο της κοινωνικής ισότητας και της κοινωνικής δικαιοσύνης, όπου όλοι οι άνθρωποι θα είναι ελεύθεροι, με ίσα δικαιώματα στην εργασία, στη μόρφωση, στην ανάπαυση, στην ψυχαγωγία, στην πολιτισμική ανάπτυξη. Αυτά είχαν υπόψη τους οι πρωτοπόροι Πολυκατοικιώτες όταν ονόμαζαν τον σύλλογο τους Προμηθέα, με εκείνο το καινοτόμο και ουσιαστικό επίθετο μπροστά: «Μορφωτικός» Σύλλογος Προμηθέας.

Απόσπασμα από την ομιλία του Μενέλαου Αβραάμ κατά την παρουσίαση του βιβλίου «Δημοτικές Εργατικές Κατοικίες (Πολυκατοικίες) Σταυρού Αμμοχώστου» στις 03/09/2021

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΔΗΜΟΤΩΝ

Ανδρέας Κάκκουρας

Γενικός Γραμματέας Σχολικής Εφορείας Αμμοχώστου μέχρι το 1974. Στο χέρι του τα κλειδιά του Ελληνικού Γυμνασίου Αμμοχώστου μαζί με τα κλειδιά που οδηγούν στον ΓΣΕ καθώς και του χρηματοκιβωτίου της Σχολικής Εφορείας. Ελπίζει και περιμένει στα 90 του χρόνια να ξανανοίξει τις θύρες. Όλος ο πόνος και πίκρα της προσφυγιάς διάχυτα φεύγουν από την ψυχή και την καρδιά του όταν σου μιλά για την Αμμόχωστο.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Υποστράτηγος Τάσος Μάρκου: Ο σύγχρονος Λεωνίδας της Κυπριακής ιστορίας

Στις 8 Σεπτεμβρίου του 1936 γεννιέται στο Παραλίμνι της επαρχίας Αμμόχωστου, αν όχι ο μεγαλύτερος, σίγουρα ένας από τους μεγαλύτερους ήρωες της σύγχρονης ιστορίας του μαρτυρικού αυτού νησιού. Ο Υποστράτηγος Τάσος Μάρκου.

Σε πολύ μικρή ηλικία η οικογένεια του θα μετακομίσει στην κοντινή πόλη της Αμμοχώστου για βιοποριστικούς σκοπούς και ο Τάσος Μάρκου θα φοιτήσει στα δημόσια εκπαιδευτήρια της πόλης, μεταξύ αυτών και το ιστορικό Ελληνικό Γυμνάσιο Αμμοχώστου (μετέπειτα Α' Γυμνάσιο Αμμοχώστου). Με την ολοκλήρωση των γυμνασιακών του υποχρεώσεων θα επιτύχει την εισαγωγή του στη σχολή Ευέλπιδων, την οποία θα εγκαταλείψει για ένα χρονικό διάστημα προκειμένου να ενταχθεί στην ΕΟΚΑ κατά τη διάρκεια του απελευθερωτικού αγώνα. Με το τέλος του απελευθερωτικού αγώνα επιστρέφει στην σχολή Ευέλπιδων όπου και αποφοιτά το 1959.

Το 1961 επιστρέφει στην Κύπρο και εντάσσεται στον Κυπριακό στρατό με το βαθμό του Λοχαγού.

Τι κάνει όμως τόσο ξεχωριστό τον Τάσο Μάρκο ώστε να ενταχθεί στο πάνθεο των Κυπρίων ηρώων;

- Όταν του ζήτησαν να παραδώσει έκθεση με τα κατορθώματα του κατά τον απελευθερωτικό αγώνα του 1955-59, απάντησε: «Ό,τι έκανα ήταν υποχρέωση προς την πατρίδα μου. Δεν έχω τίποτε άλλο να πω για τον εαυτό μου».

- Όταν στις δικοινοτικές ταραχές του 1964 ως Αξιωματικός της ΕΦ διατάχθηκε να προστατεύσει τον άμαχο πληθυσμό, δεν ξεχώρισε Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους. Προστάτευε Κύπριους.

- Το 1972 αποτρέπει προσπάθεια πραξικοπήματος έναντι της εκλεγμένης Κυπριακής Κυβέρνησης, αφού αποσπά εμπιστευτικά έγγραφα από τους επίδοξους πραξικοπηματίες βάζοντας φρένο στα σχέδια τους.

- Τον Ιούλιο του 1974 πολέμα ηρωικά όχι μόνο τον Τούρκο εισβολέα, αλλά ταυτόχρονα μάχεται ώστε να αποκατασταθεί η εκλεγμένη κυβέρνηση του τόπου και να απομακρυνθούν οι πραξικοπηματίες από την εξουσία.

- Στις 14 Αυγούστου 1974 όταν του ζητείται να οπισθοχωρήσει, αφού έπεσε η γραμμή της Μιας Μηλιάς, απαντά: «Ο Τάσος Μάρκου δεν πρόκειται να οπισθοχωρήσει. Μόνο πάνω από τα πτώματα μας θα περάσει ο εχθρός.»

Και έκτοτε κανείς δεν τον ξαναείδε.

Η πατρίδα εκτιμώντας το μέγεθος του ηρωισμού του και αποδίδοντας σε αυτόν τη αρμόζουσα τιμή προήγαγε τον Τάσο Μάρκου στο βαθμό του Υποστράτηγου την 26η Οκτωβρίου 2002. Απόδωσε δε προς τιμή του Ήρωα Αξιωματικού, σε ένα από τα μεγαλύτερα στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς το όνομα του, ονομάζοντας το «Στρατόπεδο Υποστράτηγου Τάσου Μάρκου».

Ο Ταγματάρχης Τάσος Μάρκου, πιστός στον όρκο του Έλληνα αξιωματικού παρέμεινε αμετακίνητος επί των επάλξεων της άμυνας της Πατρίδας του, πολέμησε με απαράμιλλο ηρωισμό, θάρρος και αυταπάρνηση και αποτελεί σήμερα την ηρωικότερη μορφή μεταξύ των Ελλήνων Κυπρίων Αξιωματικών. Ιδιαίτερη Δόξα και Τιμή ανήκει στον ηρωικό και αθάνατο - είτε ζει αγνοούμενος είτε έπεσε στο πεδίο της Τιμής - Τάσο Μάρκου. Τέτοιους άνδρες και τέτοιους αξιωματικούς γέννησε η μικρή μας Κύπρος και ανάγιωσε η Αμμόχωστος.

Τιμή σ' εκείνους όπου στην ζωή των
ώρισαν να φυλάγουν Θερμοπύλες …
Κ.Π. Καβάφης

Εκ της επαρχίας και πόλεως της Αμμοχώστου πεσόντες και αγνοούμενοι ως απόρροια της Τουρκικής εισβολής του 1974

Η πόλη και επαρχία της Αμμοχώστου δεν μέτρησε μόνο την απώλεια του συνόλου των γεωγραφικών της συνόρων από τη βάρβαρη τουρκική εισβολή του 1974, αλλά και την απώλεια δικών της παιδιών που είτε έχασαν τη ζωή τους, είτε ακόμα και σήμερα αγνοείται η τύχη τους.

Ως ελάχιστος φόρος τιμής, στους παρακάτω πίνακες αναφέρονται τα ονόματα των Αμμοχωστιανών πεσόντων, αλλά και των αγνοουμένων. Διευκρινίζεται ότι για την ετοιμασία του πίνακα που αφορά τους πεσόντες Αμμοχωστιανούς λήφθηκε υπόψη τόσο ο τόπος γέννησης, όσο και ο τόπος διαμονής τους, ενώ για την ετοιμασία του πίνακα Αμμοχωστιανών αγνοουμένων λήφθηκε υπόψη μόνο ο τόπος γέννησης (καθότι μόνο αυτή η πληροφόρηση ήταν διαθέσιμη από το γραφείο του Επιτρόπου Προεδρίας).

Ο Δήμος Αμμοχώστου σε συνεργασία με το ΓΣΕ προτίθεται να ετοιμάσει μνημείο πεσόντων και αγνοουμένων, το οποίο και θα βρίσκεται στο πολιτιστικό κέντρο του Δήμου Αμμοχώστου στην Δερύνεια.

ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΜΟΙ ΠΕΣΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΟΙ 1974
ΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ / ΟΝΟΜΑ	ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ/ΘΑΝΑΤΟΥ
ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ	
Παππουλής Ιωάννης	Λευκωσία 16/8/74
Χρίστου Χρίστος	Βώνη 15/8/74
ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΣ	
Ζαχαρίου Παναγιώτης	Περιοχή Αγίου Παύλου Βασίλειας 28/7/74
ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΠΑΘΑΡΙΚΟΥ	
Καραμάνλης Μιχάλης	Κουτσοβέντης 14/8/74
Νικολάου Νίκος	Λιμνίτης 16/8/74
Νικολάου Χριστάκης	Άγιος Γεώργιος Κερύνειας 20/7/74
ΑΓΙΟΣ ΗΛΙΑΣ	
Κωνσταντίνου Παναγιώτης	Καράολος 20/7/74
ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	
Αναστασίου Αναστάσιος	Συγχαρί 20/7/74
Κουμή Γιαννάκης	Σακκάρια 20/7/74
Σπύρου (Νικολάου) Νίκος	Περιοχή Κάτω Δερύνειας 17/8/74
ΑΓΙΟΣ ΛΟΥΚΑΣ	
Κυριάκου Ανδρέας	Σακκάρια 20/7/74
Πιλάτου Σωτήρης	Περιοχή Δεκέλειας 7/9/74
ΑΓΙΟΣ ΣΕΡΓΙΟΣ	
Αργυρού Γεώργιος	Περιοχή Άσπρης Μούττης-Δικώμου 22/7/74
Λουκά Ειρηναίος	Βώνη 15/8/74
Σοφιανού Χαράλαμπος	Αμμόχωστος 14/8/74
ΑΓΚΑΣΤΙΝΑ	
Μιχαήλ (Φραντζέσκου) Σωτήριος	Περιοχή Συγχαρίου-Πέλλα Πάϊς 23/7/74
Χ''Γαβριήλ Ανδρέας	Περιοχή Μιας Μηλιάς-Κυθρέας 14/8/74
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	
Αδάμου Βρυωνής	Αμμόχωστος 19/8/74
Αναστασίου Μιχαλάκης	Περιοχή Λαπήθου-Καραβά 6/8/74
Αντωνίου Φώτιος	Σχολή Γρηγορίου Λευκωσία 16/8/74
Αυξεντίου (Γεωργίου) Ανδρέας	Αμμόχωστος 15/8/74
Βουκκαλής Νικόλας	Νοσοκομείο Αμμοχώστου 21/7/74
Γεωργαλλή Γεωργαλλής	Μια Μηλιά 14/8/74
Γεωργίου (Πετρασίτης) Ανδρέας	Περιοχή Κάτω Δερύνειας 17/8/74
Γεωργίου Μιχαλάκης	Περιοχή Συγχαρίου-Πέλλα Πάϊς 23/7/74
Δημητριάδης Θέμης	Περιοχή Συγχαρίου-Πέλλα Πάϊς 23/7/74
Δημητρίου Ανδρέας	22/7/74
Ερωτοκρίτου Λίνος	Περιοχή Συγχαρί-Πέλλα Πάϊς 23/7/74
Ζορπή Ανδρέας	Άγιος Παύλος Λευκωσίας 16/8/74
Θεοδούλου Μιχαλάκης	Δρόμος Λ/σίας-Αμμοχώστου 14/8/74
Ιωαννίδης (Μάρκου) Ηλίας	Άγ. Ερμόλαος 20/7/74
Ιωάννου Γιαννάκης	Σακκάρια 22/7/74
Καλλή Σταύρος	Περιοχή «Αλωνάγρα» Άσπρης Μούττης 22/7/74
Κιοτή Παναγιώτης	Αμμόχωστος 15/8/74
Κολάνης Γεώργιος	Περιοχή Λαπήθου-Καραβά 2/8/74
Κυριάκου Νίκος	Περιοχή Συγχαρίου 23/7/74
Λοΐζου Γεώργιος	Περιοχή Άσπρης Μούττης-Συγχαρίου 22/7/74
Μαούρης Γεώργιος	Άγιος Παύλος 16/8/74
Μαρίνου Παναγιώτης	Μια Μηλιά 3/8/74
Μελιφρονίδης Γεώργιος	Περιοχή Τέμπλους 22/7/74
Μενοίκου Κώστας	Λάρνακα Λαπήθου 148/74
Μεράνου Φοίβος	Περιοχή Λαπήθου 6/8/74
Νεοχωρίτη Σταύρος	Αμμόχωστος 19/8/74
Νικολάου Ιάκωβος	Περιοχή Συγχαρί-Πέλλα Πάϊς 14/8/74
Νίκου (Κουμή) Μιχαλάκης	Περιοχή Δικώμου 14/8/74
Παναγιώτου Ανδρέας	Περιοχή Συγχαρίου-Πέλλα Πάϊς 23/7/74
Πανταζής Γεώργιος	Περιοχή Συγχαρί-Πέλλας Πάϊς 14/8/74
Παντελή Άριστος	Λάρνακα 21/7/74
Σαββίδης (Ιωάννου) Δημήτρης	Κλεπίνη 14/8/74
Σιδερά Μιχαλάκης	Περιοχή Γαϊδουρά 14/8/74
Τζιωρτζή Αντώνης	Σακκάρια 20/7/74
Τσαπαρίλα Παναγιώτης	Ν. Σμύρνη Αμμοχώστου 25/7/74
Χατζηκυριάκου Φίλιππος	Περιοχή Τζιάους 14/8/74
Χατζηπροκοπίου Σώτος	Καράολος 22/7/74
Χατζηχαραλάμπους Γεώργιος	Άγιος Μέμνωνας 16/8/74
Χριστοδούλου Μάμας	Λευκωσία 21/7/74
Χρίστου Κυριάκος	Βώνη 15/8/74

ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ / ΟΝΟΜΑ	ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ/ΘΑΝΑΤΟΥ
Χριστοφή Χριστάκης	Αμμόχωστος 22/7/74
ΑΡΝΑΔΙ	
Κουμπαρής Γεώργιος	Αμμόχωστος 20/7/74
Λοΐζου Χριστοφής	Περιοχή Τζιάους 17/8/74
Χριστοφή (Κέλλος) Κυριάκος	Αγκαστίνα 20/7/74
ΑΣΣΙΑ	
Βοσκού Αντωνάκης	Δρόμος Τύμπου-Αγλαντζιάς 14/8/74
Γιακουμή Αριστοκλής	Άγιος Παύλος 14/8/74
Κκαφά Αντώνης	Αφάνεια 21/8/74
Κυριάκου (Φιλίππου) Πέτρος	---
Κυριάκου Σάββας	Κοντεμένος 20/7/74
Κωνσταντίνου (Χ''Τατής) Παντελής	Άσσια 14/8/74
Μαρκάτζης Δημήτριος	Κοντέα Αμμοχώστου 23/8/74
Παφίτης Απόστολος	Περιοχή Κοντέας 23/8/74
Πίττας Γεώργιος	Άσσια 14/8/74
Ππάση Απόστολος	Λευκωσία 15/8/74
Σιαμπάνη Αντώνης	Άσσια 15/8/74
Σωτηρίου Γεώργιος	Άσσια 14/8/74
Φραγκόπουλος Αρτέμης	Άσσια 16/8/74
Φράγκου (Νικόλα) Φραγκόπουλος	Νοσοκομείο Αμμοχώστου 30/7/74
Φώτη Χρίστος	Καζιβερά 20/7/74
Χρίστου (Μούζουρα) Άγγελος	Άσσια 14/8/74
ΑΥΓΟΡΟΥ	
Βασιλείου Σέργιος	Περιοχή Μιας Μηλιάς-Τράχωνα 14/8/74
Βρακά Παναγιώτης	Αμμόχωστος 21/7/74
Καλαθά Κυριάκος	Περιοχή Ακανθούς 25/8/74
Κάρυος Νικηφόρος	Κουτσοβέντης 24/7/74
Κώστα (Χατζηγιάννη) Κώστας	Περιοχή Δικώμου-Αγύρτας 21/7/74
Λαουτάρη Χριστόδουλος	----
Παπαγεωργίου Αντώνης	Κυθρέα 20/7/74
Παφίτης Παναγιώτης	Αμμόχωστος 20/7/74
Τυρίμου Ευαγόρας	Περιοχή Άσπρης Μούττης-Συγχαρίου 22/7/74
ΑΦΑΝΕΙΑ	
Γιωργαλλή Σάββας	Αφάνεια 21/8/74
Μιχαήλ Νικόλαος	Περιοχή Λαπήθου 6/8/74
ΑΧΕΡΙΤΟΥ	
Αυξέντη Κωνσταντίνος	Φλαμούδι 5/9/74
Παπαλλή Χριστοφής	Περιοχή Άσπρης Μούττης Πενταδακτύλου 21/7/74
Σεργίου Χαράλαμπος	Περιοχή Λαπήθου 6/8/74
ΑΧΝΑ	
Βαρδάκης Λάμπρος	Ακανθού 16/8/74
Γεωργίου Γεώργιος	Λάπηθος 21/7/74
Καμηλάρη Κυριάκος	Περιοχή Άσπρης Μούττης-Συγχαρίου 22/7/74
Κκολός Κυριάκος	Περιοχή Συγχαρίου-Πέλλα Πάϊς 23/7/74
Κόκκινος Ιωάννης	Περιοχή Λαπήθου-Καραβά 20/7/74
Κοντού Ανδρέας	Περιοχή Τράχωνα 22/7/74
Κούντουρος (Σενέκη) Αδάμος	Περιοχή Αγίου Δημητρίου Καϊμακλίου 14/8/74
Κωνσταντή (Κων/νου) Παναγιώτης	Αθαλάσσα 20/7/74
Χριστοφόρου Άδωνης	Περιοχή Συγχαρίου-Πέλλα Πάϊς 23/7/74
ΒΑΣΙΛΙ ΚΑΡΠΑΣΙΑΣ	
Καλλή Άγγελος	Άγιος Παύλος 20/7/74
Φωτίου Παναγιώτης	Περιοχή Μιας Μηλιάς 14/8/74
ΒΑΤΥΛΗ	
Αρτεμίου Ανδρέας	Περιοχή Συγχαρίου Πέλλα-Πάϊς 23/7/74
Πογιατζής (Αγαθαγγέλου) Βασίλειος	Πάϊ Πας 16/8/74
Πογιατζής Ανδρέας	Άγιος Γεώργιος Κερύνειας 20/7/74
Πουλλαΐδης Ανδρέας	Περιοχή Λαπήθου 6/8/74
Χατζηαντώνη Κωστάκης	Περιοχή Βουνού-Κουτσοβέντη 24/7/74
ΒΙΤΣΑΔΑ	
Κυριάκου Επιφάνειος	Κυρά 15/8/74
Σπύρου (Ντόρτζου) Αντώνιος	Περιοχή Κοντέας 23/8/74
ΒΟΥΚΟΛΙΔΑ	
Μαούζης Χριστόδουλος	Βώνη 15/8/74
ΓΑΣΤΡΙΑ	
Νικολάου Νικόλαος	Περιοχή Συγχαρίου 23/7/74
ΓΙΑΛΟΥΣΑ	
Κωνσταντίνου Κωνσταντίνος	Δρόμος Κερύνειας-Πανάγρων 6/8/74
Λεωνίδου Λεωνίδας	Βώνη 15/8/74
Ράφτης Γεώργιος	Περιοχή Αγίου Συμεού 20/7/74
Χαραλαμπούδη Πέτρος	Μια Μηλιά 14/8/74
ΓΟΥΦΕΣ	
Καλλή Κυριάκος	Περιοχή Τ/Κ χωριού Όφκορος Αμμοχώστου 21/7/74
ΓΥΨΟΥ	
Ευθυμίου Αντώνιος	αντάρα 21/7/74
Νεοφύτου Νεόφυτος	Περιοχή Λαπήθου-Καραβά 4-5/8/74
Σύζινος Γεώργιος	Καϊμακλί 16-17/8/74
ΔΑΥΛΟΣ	
Λοΐζου Βάσος	Βώνη 15/8/74
ΔΕΡΥΝΕΙΑ	
Βερέης Πιερής	Περιοχή Μιας Μηλιάς 14/8/74
Κώστα (Χριστοφόρου) Σταύρος	Περιοχή Μόρας-Αφάνειας (Δρόμος Λευκωσίας-Αμμοχώστου) 15/8/74
Παναγιώτου Πανίκκος (Παναγιώτης)	Γ.Ν. Λάρνακας 25/8/74
Πέτρου Στέλιος	Περιοχή Συγχαρίου-Πέλλα Πάϊς 23/7/74
Χρίστου (Χριστούδια) Λοΐζος	Αμμόχωστος 14/8/74
ΕΠΤΑΚΩΜΗ	
Μάρκου (Τσαγγάρη) Μάρκος	Κοντεμένος 20/7/74
ΚΑΛΟΨΙΔΑ	
Γεωργίου Σωτήρης	Περιοχή Κλεπίνης 15/8/1974
Ιωακείμ Γεώργιος	Γ.Ν.Λευκωσίας 24/7/74
Ριαλά Αντώνης	Πρ. Γραμ. Λευκωσίας 14/8/74
ΚΟΝΤΕΑ	
Δημοσθένους Αντώνιος	Καραβάς 22/7/74
Κοκκινόβουκος Μιχαήλ	Βώνη 15/8/74
Κυριάκου Θεόδωρος	Άγιος Κασσιανός 15/8/74
Ξενής (Χαραλάμπους) Σάββας	θαλάσσα 20/7/74
ΚΩΜΑ ΤΟΥ ΓΙΑΛΟΥ	
Αβραάμ Λοΐζος	Περιοχή Πέλλα Πάις-Συγχαρίου 23/7/74
Γεωργίου Γεώργιος	Άγιος Γεώργιος Κερύνειας 22/7/74
ΛΕΥΚΟΝΙΚΟ	
Βελούση Πέτρος	Περιοχή Συγχαρίου-Πέλλα Πάϊς 23/7/74
Γιανναζιή Έκτωρας	Περιοχή Συγχαρίου-Πέλλα Πάϊς 23/7/74
Ελευθερίου Ελευθέριος	Περιοχής Μιας Μηλιάς 14/8/74
Καμιτζής Σταύρος	Άγιος Ανδρόνικος 22/7/74
Κλείτου Κλείτος	Περιοχή Άσπρης Μούττης-Δικώμου 22/7/74
Μακρίδης Ανδρέας	Περιοχή Δικώμου-Αγύρτας 21/7/74
Μανδρίτης Νίκος	Κουτσοβέντης 14/8/74
Μιχαήλ Παναγιώτης	Βώνη 15/8/74
Παπασολομώντος	Περιοχή Τ/Κ χωριού Όφκορος Αμμοχώστου 21/7/74
Χ''Παντελής Παναγιώτης	Περιοχή Κυθρέας-Λευκονίκου-Χαλεύκας

ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ / ΟΝΟΜΑ	ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ/ΘΑΝΑΤΟΥ
	16/8/74
Χ''Σιεγκάλλης (Παρασκευόπουλος)	Βασίλειος Περιοχή Συγχαρίου-Πέλλα Πάϊς 23/7/74
ΛΙΟΠΕΤΡΙ	
Γεωργίου (Κατσαρής) Γεώργιος	Λευκωσία 16/8/74
Κερμανού Σάββας	Κυθρέα 14/8/74
Μασιάς Δημητράκης	Περιοχή Μιας Μηλιάς 14/8/74
Ονησιφόρου (Κκολού) Ανδρέας	Περιοχή «Πετρομούθκια» Αγίου Ιλαρίωνα 21/7/74
Παντελή Ανδρέας	Κουτσοβέντης 24/7/74
Παύλου Χρίστος	Περιοχή Κλεπίνης 14/8/74
ΛΥΘΡΑΓΚΩΜΗ	
Γιαννή Γιαννής	Δρόμος Λαπήθου-Κερύνειας 6/8/74
Μιχαήλ Νίκος	Περιοχή Τέμπλους Κερύνειας 22/7/74
ΛΥΣΗ	
Γεροπαπάς Αντώνης	Περιοχή Λύσης 18/8/74
Γεροπαπάς Ιωάννης	Περιοχή Λύσης 18/8/74
Γιάννου Κυριάκος	Περιοχή Λαπήθου 6/8/74
Ιωνά (Προκόπα) Ανδρέας	Άγιος Ιλαρίωνας 21/7/74
Κουσσιάπας Ανδρέας	Άγιος Παύλος 18/8/74
Μακαρίτης Ανδρέας	Τράχωνας 22/7/74
Μαλλής (Καλλή) Μιχάλης	Άγιος Παύλος 17/8/74
Μούσκος Τάκης	Περιοχή Αγίου Γεωργίου Κερύνειας 22/7/74
Νικολέττη Κυριάκος	Λευκωσία 16/8/74
Νικολέττης Παναγιώτης	Περιοχή Μιας Μηλιάς 14/8/74
Πέλιας Γεώργιος	Αμμόχωστος 15/8/74
Ρούσος Ξενής	Περιοχή Λύσης 18/8/74
Σπύρου Παναγής	Περιοχή Λύσης 18/8/74
Ττόφα (Ξενή) Χριστόφορος	Αθαλάσσα 17/8/74
ΜΑΚΡΑΣΥΚΑ	
Γιάννη (Γεράσιμου) Γεώργιος	Δρόμος Λ/σίας-Αμμοχώστου 14/8/74
Κυριάκου Ανδρέας	Περιοχή Κοντεμένου 20/7/74
Λευτέρη (Ανδρέου) Γεώργιος	Κοντέα 22/7/74
Στυλιανού Στέλιος	Άγιος Παύλος Λευκωσίας 16/8/74
ΜΑΝΔΡΕΣ	
Γιάννη Γιάννης	Άγιος Παύλος 16/8/74
Κουτσόφτας Ιωάννης	Περιοχή Συγχαρίου-Πέλλα Πάϊς 23/7/74
ΜΑΡΑΘΟΒΟΥΝΟΣ	
Ανδρέου Άγγελος	Μουσουλίτα 14/8/74
Γεωργίου Παύλος	Περιοχή Λαπήθου 6/8/74
Ηλία (Ορθοδόξου) Ανδρέας	Όπισθεν Νοσοκομείου Αμμοχώστου 21/7/74
Θεοχάρους Θεοχάρης	Αγκαστίνα 21/8/74
Κκολιάς Βασίλειος	Περιοχή Μιας Μηλιάς 14/8/74
Κωστή (Καραλούκα) Ανδρέας	Άγιος Ιλαρίωνας 21/7/74
Παναγή (Νεοκλή) Παναγιώτης	Περιοχή Αγ. Ερμολάου 15/8/74
Σταυρινού Ανδρέας	Περιοχή Άσπρη Μούττη-Συγχαρίου 22/7/74
Χριστοδούλου Χριστόδουλος	Περιοχή Συγχαρίου-Πέλλα Πάϊς 23/7/74
ΜΗΛΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	
Βαρνάβα (Παύλου) Παναγιώτης	Περιοχή Μιας Μηλιάς 14/8/74
Κολόμπου Αρτέμης	Νέο Λιμάνι, κοντά στις Πολωνικές παράγκες Αμμοχώστου 20/7/74
Λοΐζου (Χριστοφόρου) Γεώργιος	Περιοχή Αγύρτας 30/7/74
Νικολάου Αντώνιος	Περιοχή Παλαίκυθρου 14/8/74
Παύλου Φλωρέντζος	Τζιάος 22/7/74
ΝΕΑ ΣΠΑΡΤΗ (ΓΑΪΔΟΥΡΑΣ)	
Θεοδώρου (Βιττής) Αντωνάκης	Κούκλια 22/7/74
Κασσιανού Κενδέας	Πυρόϊ 17/8/74
ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ	
Αρτυματάς Κωστάκης	Περιοχή Άσπρη Μούττη-Συγχαρίου 22/7/74

ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ / ΟΝΟΜΑ	ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ/ΘΑΝΑΤΟΥ
Γεωργαλλά Γεώργιος	Περιοχή Άσπρη Μούττη-Συγχαρίου 22/7/74
Γιαννή Γιαννής	Περιοχή Κουτσοβέντη 14/8/74
Γλυκαίνου Συμεών	Περιοχή Ακανθούς-Αγίου Αμβροσίου 15/8/74
Γουρούνια Γεώργιος	Περιοχή Δικώμου 21/7/74
Κουμής Θεόδωρος	Παλαίκυθρο 16/8/74
Μάρκου Τάσος	Περιοχή Μιας Μηλιάς 14/8/74
Σπάου Κωνσταντίνος	Περιοχή Κερύνειας 22/7/74
Στυλιανού Ανδρέας	Περιοχή Άσπρης Μούττης-Συγχαρίου 22/7/74
Ψαρά Νίκος	Περιοχή Συγχαρίου-Πέλλα Πάϊς 23/7/74
Ψύλλου Κυριάκος	Σκυλλούρα 15/8/74
ΠΕΡΙΣΤΕΡΩΝΑ	
Γιακουμεππής Ιάκωβος	Κερύνεια 22/7/74
Θεοδώρου Ιωάννης	Άγιος Παύλος 14/8/74
ΠΗΓΗ	
Θεωρή (Βρακά) Δημήτρης	Λευκόνοικο 21/7/74
Σωφρωνίου Χριστάκης	Βώνη 15/8/74
Φωτίου Κώστας	Παλαίκυθρο 14/8/74
Χειλιμήντρη (Ευαγγέλου) Δημήτριος	Περιοχή Αγίου Παύλου Λευκωσίας
ΠΥΡΓΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	
Μηλιώτης Ελευθέριος	Περιοχή Άσπρης Μούττης-Συγχαρίου 22/7/74
ΡΙΖΟΚΑΡΠΑΣΟ	
Βασίλη (Τσούντουρου) Σύνεσης	-----
Γιαννίκου Ιωάννης	Περιοχή Παλαίκυθρου-Δρόμος Λ/σίας Αμμοχώστου, 14/8/74
Δημητρίου (Ζαρμά) Λεοντής	Περιοχή Μιας Μηλιάς 14/8/74
Κλείτου Ανδρέας	Αεροδρόμιο Λευκωσίας 23/7/74
Κορκού Νίκος	Περιοχή Αγίου Γεωργίου Κερύνειας 22/7/74
ΣΤΥΛΛΟΙ	
Αλεξάνδρου Ανδρέας	Περιοχή Άσπρης Μούττης-Συγχαρίου 22/7/74
Ανδρέου (Κάρουλλα) Ανδρέας	Περιοχή Δικώμου-Αγύρτας 21/7/74
Δημητρίου Δημήτριος	Τράχωνας 23/7/74
ΣΩΤΗΡΑ	
Αδάμου Αδάμος	Περιοχή Λαπήθου 6/8/74
Αθανασίου Γεώργιος	Άγιος Παύλος Λευκωσίας, 17/8/74
Αναστασίου Χριστοφής	Γλυκιώτισσα Κερύνειας 20/7/74
Ανδρέα (Παντελή) Αντώνιος	Περιοχή Μιας Μηλιάς 14/8/74
Γιωρκάτζη (Ποταμού) Κυριάκος	Περιοχή Σακκάρια Αμμοχώστου 14/8/74
Πασχάλης Παναγής	6ος Μ/Δ δρόμου Καραβά-Κερύνειας 20/7/74
Χριστοφή (Λυσή) Κώστας	Περιοχή Μιας Μηλιάς-Αγλατζιάς 14/8/74
ΤΡΙΚΩΜΟ	
Ανάμιση Δημήτριος	Περιοχή Άσπρης Μούττης-Δικώμου 22/7/74
Βαρνάβα Βαρνάβας	Κερύνεια 22/7/74
Δημητρίου Δημήτριος	Περιοχή Άσπρης Μούττης 22/7/74
Ζακχαίου Πρόδρομος	Όπισθεν Νοσοκομείου Αμμοχώστου 21/7/74
Ζωγράφου Παναγιώτης	Πέλλα-Πάϊς 23/7/74
Κατσαρού Μιχαλάκης	Περιοχή Κυθρέας-Λευκονίκου-Χαλεύκας 16/8/74
Ορθοδόξου Ανδρέας	Κερύνεια 22/7/74
Πασχάλης Ιωάννης	Περιοχή Κυθρέας – Λευκονίκου – Χαλεύκας 16/8/74
Στυλιανού Ιωάννης	Συγχαρί-Πέλλα Πάϊς 20/7/74
Φιλίππου Γεώργιος	Περιοχή Συγχαρίου-Πέλλα Πάϊς 23/7/74
Χ''Αντώνης Δημήτριος	Περιοχή Συγχαρίου-Πέλλα Πάϊς 23/7/74
Χατζήπασχαλης Ιάκωβος	Κερύνεια 22/7/74
ΦΡΕΝΑΡΟΣ	
Ζουβάνη (Τζιοβάνη) Γιάννης	Περιοχή Λαπήθου 6/8/74
Κιλέ Γιασουμής	Περιοχή Μιας Μηλιάς-Τράχωνα 14/8/74
Τσολάκης Λουκάς	Περιοχή Άσπρης Μούττης-Συγχαρίου 22/7/74
Τσομαλλούρης Θεόδωρος	Άγιος Παύλος Λευκωσίας 16/8/74
Ττοφή Νίκος	Περιοχή Λαπήθου 6/8/74

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ **ΑΜΜΟΧΩΣΤΟ**

Η ορχήστρα «Επιπόλαιοι» στην Αμμόχωστο

Η ορχήστρα «Επιπόλαιοι» στην Αμμόχωστο, ιδρύθηκε γύρω στο 1968-1969. Ιδρύθηκε από μια ομάδα ανθρώπων - νεαρών αμούστακων παιδιών, οι οποίοι είχαν μεγάλο πάθος και αγάπη για τη μουσική. Έτσι, για την ιστορία, πιο κάτω αναφέρονται τα ονόματα των μελών της, καθώς και τα όργανα που έπαιζε ο καθένας τους:

1. Άκης Γεωργίου, τραγούδι (από την Αμμόχωστο)
2. Βάσος Βασιλείου, κιθάρα & μπουζούκι (από την Λύση)
3. Αντρέας Σοφοκλέους (Μπλάκκης), μπουζούκι (από την Αμμόχωστο)
4. Λάκης Ζένιου, ντραμς (από την Αμμόχωστο)
5. Κώστας Φυλακτής, ηλεκτρική κιθάρα & μπάσο (από την Αμμόχωστο)
6. μ. Άκης Ιγνατίου, μπάσο και τραγούδι (από την Γιαλούσα)
7. Μαίρη Αλεξίου, τραγούδι (από την Αμμόχωστο)

Τα στοιχεία δόθηκαν από τους Άκη Ιγνατίου και Βάσο Βασιλείου.

ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Δημητράκης Αναστασιάδης

Η καταγωγή του Δημητράκη Αναστασιάδη είναι από το Κάτω Βαρώσι. Διέμενε στην οδό Πηγάσου 17Α, δίπλα από την εκκλησία της Παναγίας Χρυσοσπηλλιώτισσας και το Δημοτικό Σχολείο Κάτω Βαρωσίων.

Ο Δημητράκης Αναστασιάδης φοίτησε στο Εμπορικό Λύκειο Αμμοχώστου και τελειώνοντας το Γυμνάσιο, το 1962, το σχολείο αυτό μετονομάστηκε σε Οικονομικό Γυμνάσιο Αμμοχώστου - Β' Γυμνάσιο. Στον Δήμο Αμμοχώστου, διορίστηκε το 1962, ως Αγορανομικός Υπάλληλος. Ως τέτοιος, τον περισσότερο χρόνο ήταν στο Λιμάνι της Αμμοχώστου, μαζί με τον συνάδελφο του Σαβέρα Μουσουπέτρου όπου κατέγραφαν όλες τις εξαγωγές (πορτοκάλια, πατάτες κ.λπ.) που αποστέλλονταν στο εξωτερικό. Από αυτές τις εξαγωγές ο Δήμος Αμμοχώστου εισέπραττε ένα πολύ σεβαστό ποσό.

Εντός των τειχών της πόλης της Αμμοχώστου στεγάζονταν οι μεγάλες αποθήκες των σιτηρών, τα οποία φυλάσσονταν στις αποθήκες αυτές για εσωτερική κατανάλωση. Εκτός της δουλειάς τους με τις εξαγωγές, όσον αφορά τα σιτηρά, ήταν και ένας λόγος για καλύτερη και πιο στενή συνεργασία μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Απλά θυμάται δύο ονόματα Τουρκοκυπρίων που εργάζονταν στην Επιτροπή Σιτηρών. Ήταν ο Ακκίλ και ο Ζιχνί. Μετά τα γεγονότα του 1963 χάθηκαν μεταξύ τους.

Όταν δεν είχαν εξαγωγές από το λιμάνι της Αμμοχώστου, εργάζονταν ως Υπάλληλοι στη Δημοτική Χοντρική Αγορά. Άνοιγαν την αγορά με το συνάδελφο του Νίκο Μάντζαλο. Οι αγρότες εκεί έφερναν μήλα, κεράσια, χρυσόμηλα και άλλα φρούτα και λαχανικά. Εργάζονταν εκείνες τις ώρες υπερωριακά, ώστε το επόμενο πρωί να δουλέψει η Δημοτική Αγορά, χωρίς κανένα πρόβλημα. Πριν το 1974, όλες οι φορτοεκφορτώσεις των προϊόντων γινόντουσαν από το Λιμάνι της Αμμοχώστου, το οποίο προσέγγιζαν όλα τα πλοία, εμπορικά ή επιβατικά, λόγω και της εκβάθυνσης που υπήρχε στο Λιμάνι της Αμμοχώστου. Προσέγγιζαν το Λιμάνι και μεγάλα κρουαζιερόπλοια, που είχαν προορισμούς μακρινούς ως επί το πλείστον, π.χ. Οδησσός της Σοβιετικής Ένωσης και αλλού.

Τέλος, βάσει του Περί Δήμων Νόμου, στην Αμμόχωστο, οι αγορανομικοί υπάλληλοι έκαναν αιφνίδιες επισκέψεις σε αρτοποιεία, πρατήρια βενζίνης ακόμα και σε μπακάλικα-παντοπωλεία, τα οποία χρησιμοποιούσαν βάρη και σταθμά, καθώς και σε καταστήματα πώλησης υφασμάτων.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΧΑΡΗΣ Κ.
Οικία Γκίνκα 16, Άνω 5 ..... 86 74 98

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
» Κεντρικά Δημοτικά Γραφεία, Ανεξαρτησίας & Μ. Συγκλητικής 87 21 56
» Οικία Δημοτικού Γραμματέως, Πεντέλης 4 ..... 86 25 47
» Δημοτική Βιβλιοθήκη, 16ης Ιουνίου.. 86 23 54
» Δημοτικός Παιδαγωγικός Σταθμός, Λεωφ. Ελευθερίας 86 33 05
» Δημοτικό Στάδιο 86 20 81
» Δημοτικά Λουτρά, Λεωφ. Ελευθερίας 86 35 95
» Δημοτικό Πάρκο, Έναντι Α' Γυμνασίου 86 49 49
» Δημοτικό Γκαράζ, Δρ. Αμμοχώστου-Λάρνακος 86 22 84
» Δημοτικά Σφαγεία, Λεωφ. Λάρνακος 50..... 86 25 46
» Δημοτική Αγορά Χονδρικής Πωλήσεως, Πλατ. Δημ. Αγοράς 86 27 34
» Γραφεία Συγίστων, Λιμήν Αμμοχώστου 86 23 67
» Τμήμα Οδοκαθαριστών, Κίμωνος 86 27 50

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΑΓΓΕΛΟΣ,
Ασκύλου 42 ..... 86 41 25

ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Ελένη Φλουρέντζου

Η Ελένη Φλουρέντζου γεννήθηκε στο Τρίκωμο, κεφαλοχώρι της Επαρχίας Αμμοχώστου, στις 4 Ιανουαρίου 1947. Στον Δήμο Αμμοχώστου προσλήφθηκε το έτος 1967.
Η Ελένη Φλουρέντζου εργαζόταν στη Γραμματεία του Δήμου στην Αμμόχωστο, ως δακτυλογράφος στον 2ο όροφο, όπου στεγαζόταν και το Γραφείο του Δημάρχου Πούγιουρου. Ανάμεσα στα καθήκοντα της στο Δήμο Αμμοχώστου ήταν να δακτυλογραφεί τα πρακτικά, καθώς επίσης και να αρχειοθετεί διάφορα έγγραφα.
Εργαζόταν στην Αμμόχωστο μέχρι και τις 14 Αυγούστου 1974. Ακολούθως, εγκαταστάθηκε μόνιμα στην Ελλάδα, συγκεκριμένα στην Αθήνα, μαζί με την οικογένεια της. Τότε με απόφαση του Δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου Αμμοχώστου, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, πήρε, όπως και άλλοι υπάλληλοι του Δήμου Αμμοχώστου, άδεια χωρίς απολαβές. Αυτή η άδεια ανανεωνόταν κάθε χρόνο μέχρι και τη συνταξιοδότηση της το 2010 σε ηλικία 63 χρονών, οπόταν αποχώρισε οριστικά από τον Δήμο Αμμοχώστου.
Στον 2ο όροφο εργαζόντουσαν ακόμα τρεις συναδέλφισσες της, η Θέλμα Τσάνου - Αντωνίου, η Ελένη Δημητρίου και η Φρόσω Πιερίδου. Έκει στο 2ο όροφο ήταν και τα Γραφεία του Δημοτικού Γραμματέα Θεόδωρου Οικονόμου καθώς και του Βάσου Μαυράτσα Αναπληρωτή Δημοτικού Γραμματέα Β'.
Όλες τους δακτυλογραφούσαν κάτω από την καθοδήγηση της Θέλμας Τσάνου.
Η ίδια θυμάται το τελευταίο βράδυ της Γιορτής του Πορτοκαλιού όπου διεξαγόταν ο διαγωνισμός για την εκλογή της «Μις Πορτοκαλιά». Όσα ξενοδοχεία δήλωναν συμμετοχή διοργάνωναν χορούς με φαγητό, ποτό και μουσική για να διασκεδάζουν οι θαμώνες. Αυτά, κυρίως, ήταν τα μεγάλα παραλιακά ξενοδοχεία στη Λεωφόρο Κέννεντυ. Από κάθε ξενοδοχείο εκλεγόταν από την κριτική επιτροπή μια «Μις Πορτοκαλιά» και στο τέλος, όλες μαζί, πήγαιναν σε ένα ξενοδοχείο, όπου η εκεί κριτική επιτροπή είχε τον λόγο για την πρώτη των πρώτων.
Θυμάται, επιπλέον, ότι διεξαγόταν «Διαγωνισμός Βιτρίνας» στον οποίο λάμβαναν μέρος οι καταστηματάρχες, κυρίως της οδού Δημοκρατίας.
Επίσης, ο Δήμαρχος Αμμοχώστου, παρέθετε cocktail party προς τιμή των ξένων προσκεκλημένων, των Δημοτικών Συμβούλων και των εργαζομένων στο Δήμο μετά των συζύγων. Οι κυρίες της Αμμοχώστου, με επικεφαλής φυσικά την κυρία Ida Pershitz, έφτιαχναν ένα πολύ ωραίο cocktail με βότκα και γνήσιο χυμό πορτοκαλιού.
Η κυρία Pershitz ήταν από το Ισραήλ και ήταν η μόνη που είχε φυτά κουμκουάτ τότε στο κτήμα της. Τα είχε φέρει από το Ισραήλ και πρόσφερε μεγάλες ποσότητες για τη Γιορτή του Πορτοκαλιού. Ήταν μια πολύ ευγενική και καλοσυνάτη κυρία.
Παράλληλα με τα πιο πάνω, το Μάιο διοργανώνονταν στην Αμμόχωστο τα Ανθεστήρια με τη συμμετοχή ιδιωτικών αρμάτων και των σχολείων της πόλης.
Άλλη εκδήλωση που διοργάνωνε ο Δήμος μας ήταν ο Κατακλυσμός. Οι προσκλήσεις και το πρόγραμμα ετοιμάζονταν από την Ελένη Φλουρέντζου. Μεγάλος ο φόρτος εργασίας, θυμάται, καθότι ο Δήμαρχος προσκαλούσε αρκετό κόσμο. Ο Κατακλυσμός διεξαγόταν στη Γλώσσα, κοντά στην παραλία του Κωνστάντια. Αρκετοί οι οποίοι διέθεταν βάρκες (οι λεγόμενες βαρκαρόλες) τις διέθεταν για βαρκάδα στα νερά της Αμμοχώστου.
Αυτά… για να θυμούνται οι μεγάλοι, να αναπολούν οι Αμμοχωστιανοί και να μαθαίνουν οι νεώτεροι που δεν είχαν την τύχη να ζήσουν στην κοσμοπολίτικη Αμμόχωστό μας…

Δημοτική Χορωδία

Στο πλαίσιο των προσπαθειών για ευαισθητοποίηση και προβολή του προβλήματος της Αμμοχώστου και της Κύπρου γενικότερα, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε, τον Μάρτιο του 1997, τη δημιουργία της χορωδίας του Δήμου Αμμοχώστου.
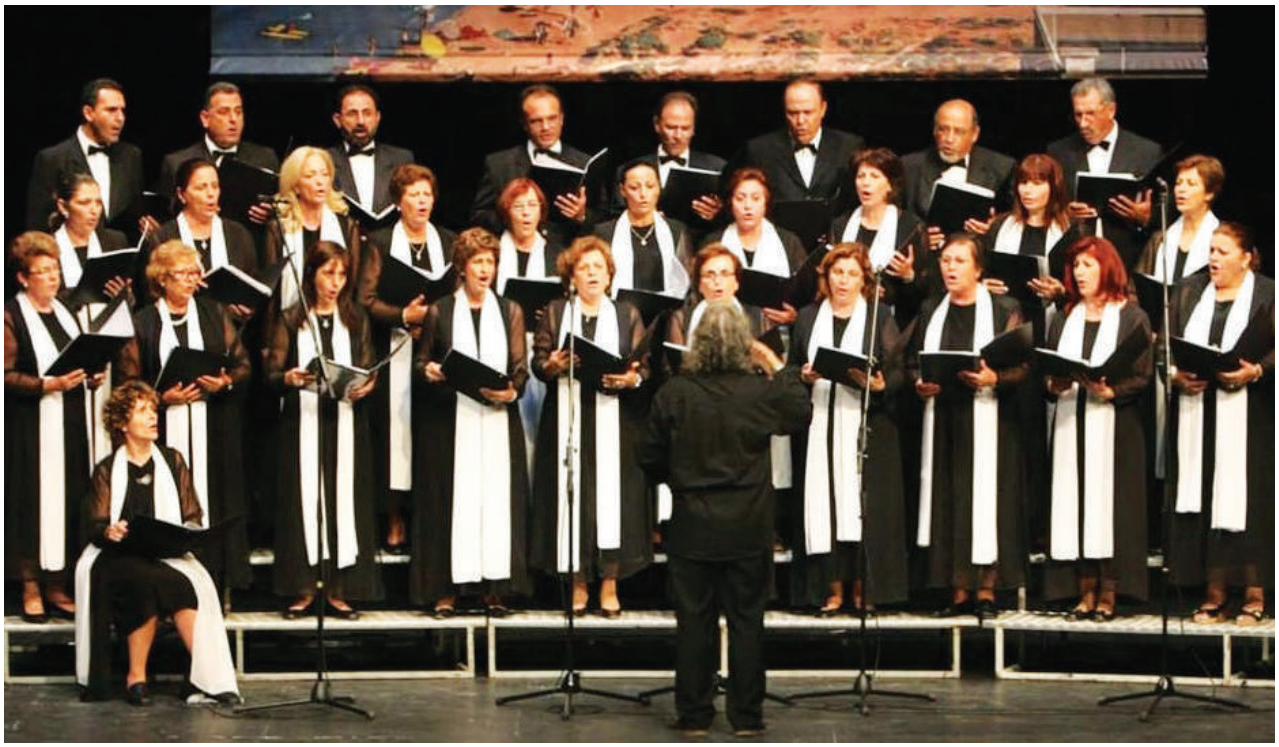

Σκοπός της λειτουργίας της είναι η προβολή της κατεχόμενης πόλης μας και η διατήρηση ζωντανής της μνήμης της, καλλιεργώντας την ιδέα της πολυπόθητης επιστροφής. Από τον Δεκέμβριο του 1997 η χορωδία έχει κάνει αξιόλογες εμφανίσεις και έχει συνεργαστεί με γνωστούς σολίστες της Κύπρου και του εξωτερικού. Έχει πραγματοποιήσει εμφανίσεις σε χορωδιακά φεστιβάλ και διαγωνισμούς στην Κύπρο και στο εξωτερικό αποσπώντας πολύ ευνοϊκά σχόλια. Τέτοιες εμφανίσεις πραγματοποιήθηκαν μεταξύ άλλων σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Κέρκυρα, Σαλαμίνα, Ρόδο, Πάτρα, Ναύπακτο, Πράγα, Βαρσοβία, Κρακοβία, Βαρκελώνη, Βενετία, Σόφια και αλλού.

Παρουσιάζεται τα τελευταία 25 χρόνια στις αντικατοχικές εκδηλώσεις του Δήμου Αμμοχώστου και συνεργάζεται με καλλιτέχνες από την Κύπρο και την Ελλάδα όπως: Αλέξια Βασιλείου, Κώστας Χατζηχριστοδούλου, Μιχάλης Βιολάρης, Κούλλης Θεοδώρου, Δημήτρης Φανή, Λία Βίσση, Κατερίνα Κούκα, Λένα Αλκαίου, Γεράσιμος Ανδρεάτος, Ευρυδίκη, Κωνσταντίνα, κ.λπ.

Το ρεπερτόριο της Χορωδίας περιλαμβάνει ευρύ φάσμα από τραγούδια κλασικού, θρησκευτικού, πατριωτικού και άλλου περιεχόμενου. Η σοβαρή προσπάθεια που καταβάλλεται καταξιώνεται με την παραχώρηση έργων από συνθέτες για πρώτη εκτέλεση. Η Χορωδία του Δήμου Αμμοχώστου έχει 45 μέλη και είναι μέλος της Ένωσης Χορωδιών Ελλάδας.

Τα ευμενή σχόλια από τις παρουσιάσεις της ενδυνα-

μώνουν την πίστη των Αμμοχωστιανών, αλλά και όλων των προσφύγων για συνέχιση του δίκαιου αγώνα μέχρις ότου εκπληρωθεί το μεγάλο όραμα για ελευθερία και ειρήνη στην πολύπαθη Κύπρο μας.

Από τον Ιανουάριο του 2003 τη διεύθυνση της Χορωδίας έχει αναλάβει ο συνθέτης κ. Νίκος Βήχας.

Στοιχεία Επικοινωνίας
Προσωρινό Δημαρχείο Αμμοχώστου,
Λεωφόρος Αρχ. Μακαρίου ΙΙΙ 138, 3021 Λεμεσός,
Τ.Θ. 51682, 3507 Λεμεσός,
Τηλέφωνο: 25339757
Email: info@famagusta.org.cy

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
Δήμου Αμμοχώστου

Το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αμμοχώστου ιδρύθηκε το 1996 με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και ανεγέρθηκε στη Δερύνεια, στα κράσπεδα της Αμμοχώστου, δίπλα από το οδόφραγμα που από το 1974 μοιράζει τεχνητά το νησί μας στα δύο. Ιδρυτικός στόχος του Πολιτιστικού Κέντρου είναι η προβολή του θέματος της κατοχής της Αμμοχώστου από τα τουρκικά στρατεύματα αλλά και η λειτουργία του ως πολιτιστικού φορέα στην ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου.

Για την επίτευξη των ιδρυτικών στόχων του Κέντρου διενεργούνται σχεδόν καθημερινά ξεναγήσεις για τους επισκέπτες που φιλοξενούνται κάθε χρόνο στους χώρους του, στο πλαίσιο των οποίων, εκτός από τη διά ζώσης ενημέρωση, εντάσσονται οι προβολές ταινιών, οι παρουσιάσεις εκθέσεων (Ζωγραφικής, Φωτογραφίας, Αγιογραφίας, Γλυπτικής κ.ά.), η διανομή έντυπου υλικού για την ιστορία των κατεχόμενων μας εδαφών, τον πολιτισμό και τη λαϊκή μας παράδοση, η λειτουργία παρατηρητηρίου, η λειτουργία προθαλάμου με φωτογραφίες, χάρτες και στοιχεία για τους Αγνοούμενους, τους Εγκλωβισμένους αλλά και τις Αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και άλλων Διεθνών Οργανισμών για τον τόπο μας.

Εκτός από τους εκατοντάδες ξένους επίσημους φιλοξενούμενους του Κράτους, Υπουργούς, Προέδρους Κοινοβουλίων, Ευρωβουλευτές, εκπροσώπους κρατών, δημοσιογράφων, τηλεοπτικών καναλιών, στρατιωτικών και άλλων ομάδων από το εξωτερικό, στο Κέντρο φιλοξενούνται και ενημερώνονται για την κατοχή πολλοί ξένοι και Ελλαδίτες επισκέπτες καθώς και ομάδες φοιτητών και μαθητών.

Στον 2ο όροφο του Πολιτιστικού Κέντρου λειτουργεί Παρατηρητήριο όπου καθημερινά οι διάφοροι επισκέπτες μπορούν να αγναντέψουν σε «απόσταση αναπνοής» με διόπτρες την αγαπημένη μας πόλη και σχεδόν όλη την κατεχόμενη γη μας. Στο κτίριο του Πολιτιστικού Κέντρου υπάρχει μικρή βιβλιοθήκη με βιβλία για τα κατεχόμενα εδάφη μας καθώς και μικρή ταινιοθήκη. Λειτουργεί, επίσης, προθήκη με είδη παραδοσιακής τέχνης και μουσειακά αντίγραφα. Ξεχωριστή προθήκη ετοιμάστηκε για έκθεση αντιπροσωπευτικών αρχαιολογικών ευρημάτων από την Επαρχία Αμμοχώστου.

Οι χώροι του Κέντρου χρησιμοποιούνται, επίσης, από διάφορους Οργανισμούς και Σωματεία για τη διεξαγωγή σεμιναρίων, διαλέξεων, και άλλων εκδηλώσεων όπως παρουσιάσεις βιβλίων, φιλολογικά μνημόσυνα, φιλανθρωπικές αγορές.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Διεύθυνση
Ευαγόρου 35, 5385 Δερύνεια, Αμμόχωστος

Ώρες Λειτουργίας
Στην παρούσα φάση το Πολιτιστικό Κέντρο παραμένει κλειστό το Σάββατο και την Κυριακή.
Το Παρατηρητήριο (εξωτερική σκάλα) και η καφετέρια παραμένουν ανοικτά για όλες τις μέρες.

Στοιχεία Επικοινωνίας για επισκέψεις και πληροφορίες

Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Αμμοχώστου,
Ευαγόρου 35 , 5385 Δερύνεια, Αμμόχωστος
Τηλέφωνο: 23740860
Τηλέφωνο: 25384073 μόνο σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης (Δευτέρα - Παρασκευή μεταξύ των ωρών 07:30 - 15:00)
Email: cultural.centre@famagusta.org.cy

Επίσκεψη της πετοσφαιρικής ομάδας του Παναθηναϊκού

Επίσκεψη στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αμμοχώστου, της πετοσφαιρικής ομάδας του Παναθηναϊκού η οποία βρέθηκε στην Κύπρο στο πλαίσιο διοργάνωσης του πετοσφαιρικού τουρνουά της Ένωσης Νέων Παραλιμνίου. Οι πετοσφαιριστές παρακολούθησαν διαφωτιστικά φιλμάκια για την Αμμόχωστο, ξεναγήθηκαν στον χώρο του Πολιτιστικού Κέντρου και ενημερώθηκαν για το θέμα της Αμμοχώστου από τον Δημοτικό Σύμβουλο Παντελάκη Ανδρονίκου.

Επίσκεψη τέως προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλου

Επίσκεψη του Προέδρου Εθνοσυνέλευσης της Αρμενίας στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αμμοχώστου στη Δερύνεια

Ο Δήμαρχος Αμμοχώστου Δρ. Σίμος Ιωάννου και αντιπροσωπεία του Δ.Σ. ξενάγησαν τον Alen Simonyan στο Πολιτιστικό Κέντρο και αντάλλαξαν μαζί του απόψεις για την υφιστάμενη κατάσταση που επικρατεί στην Αμμόχωστο αλλά και την αναγκαιότητα άμεσης επανέναρξης των συνομιλιών για επίλυση του Κυπριακού. Σχολίασαν, επίσης, τους άρρηκτα διαχρονικούς δεσμούς μεταξύ των χωρών μας και την αλληλοϋποστήριξη σε καίρια θέματα όπως είναι τα εθνικά και πολιτικά ζητήματα.

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Α/Α	ΟΝΟΜΑ/ΙΔΙΟΤΗΤΑ
1.	«ΑΝΟΡΘΩΣΙΣ» ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
2.	«ΝΕΑ ΣΑΛΑΜΙΝΑ» ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
3.	ΕΒΕ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
4.	ΛΥΚΕΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ (παράρτημα Λάρνακα)
5.	ΛΥΚΕΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ (Παράρτημα Λευκωσίας)
6.	ΛΥΚΕΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ (Κεντρικό Παράρτημα Λεμεσού)
7.	ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗ.ΚΟ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ (Λεμεσός)
8.	ΛΥΚΕΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ (Παράρτημα Ελεύθερης Περιοχής Αμμοχώστου)
9.	ΑΡΣΙΝΟΗ ΑΝΟΡΘΩΣΙΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
10.	ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
11.	ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΤΥΦΛΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
12.	ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
13.	ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΠΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ
14.	ΡΟΤΑΡΙΑΝΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
15.	ΡΟΤΑΡΙΑΝΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΚΑΒΟ – ΓΚΡΕΚΟ
16.	Ροταριανός Όμιλος «ΛΕΥΚΩΣΙΑ-ΣΑΛΑΜΙΣ»
17.	ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
18.	Αθλητικός Σύλλογος «ΜΑΡΑΘΩΝ» ΚΑΤΩ ΒΑΡΩΣΙΩΝ
19.	Αθλητικός Σύλλογος «ΠΡΟΟΔΟΣ» ΑΓΙΟΥ ΛΟΥΚΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
20.	ΣΚΟΠΕΥΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
21.	ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΦΟΡΕΙΑΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
22.	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ Β ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
23.	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
24.	ΣΩΜΑ ΚΥΠΡΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΕΦΟΡΕΙΑ ΟΔΗΓΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
25.	ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ «ΓΑΛΗΝΟΣ»
26.	ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΡΓΟΛΑΒΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
27.	ΕΝΩΣΗ ΚΥΠΡΙΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ ΕΚΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
28.	ΣΩΜΑΤΕΙΟ «ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ ΕΠΙΣΤΡΕΦΩ»
29.	ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΟΙΚΟΛΟΓΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
30.	ΝΕΟΛΑΙΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΤΜΗΜΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
31.	ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΥΚΕΜ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
32.	Σύνδεσμος Παλαιών Προσκόπων 30ου Συστήματος Αμμοχώστου Φ/Δι ΑΝΔΡΕΑ ΜΟΡΦΙΤΗ
33.	ΑΚΕΛ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
34.	ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥ ΟΜΙΛΟΥ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ» ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
35.	ΕΔΟΝ
36.	ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ Σ.Ε.Κ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
37.	ΔΕΟΚ ΛΑΡΝΑΚΑΣ/ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
38.	ΠΟΓΟ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
39.	ΔΗΚΟ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
40.	ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΕΔΕΚ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
41.	ΕΔΕΚ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
42.	ΝΕΔΗΚ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
43.	ΠΟΕΔ Αμμοχώστου
44.	ΟΕΛΜΕΚ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
45.	ΝΕ.ΔΗ.ΣΥ. ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
46.	Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
47.	Γ.Ο.ΔΗ.ΣΥ.
48.	ΔΗ.ΣΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
49.	ΔΗΚΟ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑ
50.	ΠΕΟ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
51.	ΛΕΣΧΗΣ ΛΑΙΟΝΣ ΑΡΣΙΝΟΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
52.	ΛΑΙΟΝΣ ΟΘΕΛΛΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
53.	INNER WHEEL ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
54.	ΟΜΙΛΟΣ ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΕΩΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
55.	Σύνδεσμος ΜΠΟΟΥΛΙΝΓΚ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
56.	Οργάνωσης Πολυτέκνων (Π.Ο.Π.)
57.	Πρόεδρος Επαρχιακής Επιτροπής ΠΑΣΥΞΕ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
58.	Ενωσης Αγωνιστών Αμ/στου
59.	Συνδέσμος Εφέδρων Καταδρομέων Επαρχίας ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
60.	Συνδέσμος Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων
61.	ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
62.	Σωματείο Εκτοπισθέντων και Αποδήμων «ΑΓ. ΜΕΜΝΩΝ » ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
63.	Κίνηση για την Επανένωση της Κύπρου
64.	Προσκόπων Αμμοχώστου
65.	ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
66.	ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
67.	«ΠΑΛΑΙΑ ΣΑΛΑΜΙΣ» Αη Γιωρκούδι ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
68.	ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
69.	ΡΟΤΑΡΑΚΤ
70.	Λέσχη ΛΕΟ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
71.	Κυπριακή Ομοσπονδία Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ)
72.	ΣΩΜΑ ΚΥΠΡΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
73.	ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑΣ
74.	Επαρχιακή Επιτροπή ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
75.	Επαρχιακός Συνδέσμος Ευημερίας Ηλικιωμένων ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
76.	ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΣΟΦΕΛΙΑ
77.	Επαρχιακή Προσκοπική Επιτροπή ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
78.	Λέσχη Λάϊονς Ευαγόρας ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
79.	ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ Η ΠΟΛΗ ΜΑΣ
80.	FAMAGUSTA TENNIS CLUB Όμιλος Αντισφαίρισης Αμμοχώστου
81.	ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
82.	ΟΘΕΛΛΟΣ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ
83.	ΟΝΕ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
84.	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΚΤΟΠΙΣΜΕΝΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ ΤΟΥ ΠΑΣΥΞΕ
85.	ΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
86.	Γ.Σ.Ε.

Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αμμοχώστου

Η πρώτη μορφή συλλογικής οργάνωσης του Εμπορικού κόσμου της Κύπρου ήταν το Κυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο που ιδρύθηκε το 1927. Λειτουργούσε μόνο στη Λευκωσία και σ' αυτό εκπροσωπούντο οι πόλεις της νήσου. Παράλληλα με το Κυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο ιδρύεται το 1952 η Εμποροβιομηχανική Ομοσπονδία Κύπρου, με Ομοσπονδιακά Συνδεδεμένη την Εμποροβιομηχανική Ομοσπονδία Αμμοχώστου.

Το έτος 1963 γίνεται η συνένωση του Κυπριακού Εμπορικού Επιμελητηρίου με την Εμποροβιομηχανική Ομοσπονδία και δημιουργείται το ΚΕΒΕ (Κυπριακό Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο) με ομοσπονδιακά μέλη τα τοπικά Επιμελητήρια, Λευκωσίας, Λεμεσού, Αμμοχώστου, Λάρνακας και Πάφου, προς εξυπηρέτηση εμπορικών και βιομηχανικών σκοπών στη Κύπρο.

Στο καταστατικό του ΚΕΒΕ υπήρχε πρόνοια ότι τα τοπικά Επιμελητήρια που επιθυμούν να έχουν στη πόλη τους δικά τους γραφεία, υπαλληλικό προσωπικό και οργάνωση θα πρέπει να έχουν ένα κατώτερο αριθμό μελών που στην περίπτωση της Αμμοχώστου είναι 130 μέλη. Πολύ σύντομα τα δραστήρια μέλη συμπλήρωσαν τον απαιτούμενο αριθμό μελών και έτσι το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αμμοχώστου απέκτησε τη δική του οντότητα. Αρχικά το ΕΒΕΑ στεγάστηκε στα γραφεία του Ναυτιλιακού Πρακτορείου «Φραγκούδη & Στεφάνου», στην οδό Θουκυδίδου 1, κάνοντας χρήση των διευκολύνσεων του γραφείου, με πρώτη υπάλληλο την Ολγα Στούππενου. Αργότερα το 1966 μεταφέρθηκαν στα γραφεία της οδού Γλάδστωνος 26Α, με υπάλληλο την Κυπρούλλα Εγγλέζου. Το 1967 η Μάρω Καρανικόλα αντικαθιστά την κ. Εγγλέζου που αποχώρησε και το 1968 προσλαμβάνεται και ο Παύλος Βανέζης ως Προϊστάμενος Γραμματέας.

Το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αμμοχώστου αποτελείτο από τους Στέφανο Στεφάνου, Πρόεδρο, Χριστόδουλο Μαυρουδή, Επίτιμο Γραμματέα, Ανδρέα Τζωρτζή, Επίτιμο Ταμία και μέλη τους Γεώργιο Κολοκασίδη, Ευαγόρα Γαβριηλίδη, Σπύρο Ιωάννου, Φώτο Λόρδο, Φάνο Επιφανίου, Ανδρέα Ζήσιμο, Φώτο Χατζησωτηρίου, Ομηρο Κούρτη και Τάκη Φιλίππου.

Το Επιμελητήριο ανέπτυξε έντονη δραστηριότητα και συνέβαλε σημαντικά στην ανάπτυξη του εμπορίου και της βιομηχανίας της Αμμοχώστου και γενικά της οικονομίας του τόπου. Προώθησε τη δημιουργία της Ελεύθερης Βιομηχανικής Ζώνης, της Ξενοδοχειακής Σχολής και άλλων έργων υποδομής. Διοργάνωνε με τη συνεργασία του ΚΕΠΑ επιμορφωτικά σεμινάρια, παραχωρούσε υποτροφίες, εξέδιδε το δικό του περιοδικό και συμμετείχε στις διάφορες πολιτιστικές δραστηριότητες. Με πρωτοβουλία του Επιμελητηρίου ιδρύθηκε η Συντονιστική Επιτροπή Αμμοχώστου που λειτουργεί μέχρι σήμερα σαν αντιπροσωπευτικό σώμα της Αμμοχώστου.

Το 1971 επί Προεδρίας του Χριστόδουλου Μαυρουδή γίνεται η αδελφοποίηση του ΕΒΕΑ με το ΕΒΕ Πειραιώς. Και

ενώ η ανάπτυξη της Αμμοχώστου βρίσκεται στο απόγειο της και η εξέλιξη του ΕΒΕΑ διαγράφεται λαμπρή, φθάνουμε στην Τούρκικη Εισβολή και τα τραγικά γεγονότα του Ιούλη του 1974 και τη βίαιη φυγή από την πόλη μας που σήμερα βρίσκεται έρημη και εκτεθειμένη στα καταστροφικά στοιχεία της φύσης.

Παρά την καταστροφή και τις οδυνηρές συνέπειες της Εισβολής, ο Εμποροβιομηχανικός κόσμος της Αμμοχώστου, διασκορπισμένος σε όλα τα σημεία της Ελεύθερης Κύπρου, ανασυντάσσεται και με αξιοθαύμαστο θάρρος, με μοναδικό όπλο την αποκληθείσα ικανότητα και εμπειρία, επαναδραστηριοποιείτε και συμβάλλει στο γνωστό Μεταπολεμικό Οικονομικό Θαύμα.

Το προσφυγοποιημένο Επιμελητήριο Αμμοχώστου ακολουθεί και αυτό τις εξελίξεις. Σχεδόν αμέσως μετά την εισβολή, φιλοξενούμενο από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Λεμεσού, δραστηριοποιείται και αρχίζει η επικοινωνία με τα μέλη. Μέσα στο 1975 επανέρχεται κανονικά το προσωπικό του Επιμελητηρίου και βοηθάει τα μέλη του στην αντιμετώπιση των ποικίλων προβλημάτων τους (χρέη, τόκοι, δανειοδότηση, στεγαστικό κ.ά.) και παράλληλα προωθεί τη διαφώτιση ξένων Κυβερνήσεων, οργανισμών, βουλευτών και παραγόντων για το πολιτικό μας πρόβλημα.

Αρχές του 1978 εκδίδονται τα πρώτα πιστοποιητικά προ-

ελεύσεως, για εξαγωγές προϊόντων από μέλη του ΕΒΕΑ και εισπράττονται κανονικά οι συνδρομές.

Τον Μάρτιο του 1979 προσλαμβάνεται ο Ιάκωβος Χατζηβαρνάβας στη θέση του γραμματέα του ΕΒΕΑ, ο οποίος αποχωρεί το 2019 και στη θέση του γραμματέα προσλαμβάνεται ο Σωτήρη Παναγιώτου.

Το Δεκέμβρη του 1980, το Επιμελητήριο ενοικιάζει και μεταφέρεται σε δικά του γραφεία στην οδό Κουμανδαρίας 1 στη Λεμεσό ενώ το 1989, για την καλύτερη διεξαγωγή των εργασιών του, μεταφέρεται σε ιδιόκτητα γραφεία στην οδό Αγίου Ανδρέου 339 στη Λεμεσό.

Επίσης για την καλύτερη εξυπηρέτηση των μελών του ΕΒΕΑ στην Ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου, το Διοικητικό Συμβούλιο προχώρησε στη λειτουργία γραφείου του Επιμελητηρίου στο Παραλίμνι το έτος 1996, στη Λεωφόρο 1ης Απριλίου. Το 2010 μεταφέρθηκε σε νέα και ευρύχωρα γραφεία, στη Λεωφόρο Γρίβα Διγενή 152, επίσης στο Παραλίμνι (κτίριο Καραγιαννά).

Μακριά από την έδρα του και την κατεχόμενη Αμμόχωστο, το Επιμελητήριο αναπτύσσει αξιοζήλευτη δραστηριότητα. Συμμετέχει ενεργά σε όλες τις ενέργειες του ΚΕΒΕ, ενώ παράλληλα διατηρεί την ανεξαρτησία του και εργάζεται για την επίλυση των ποικίλων προβλημάτων των προσφυγοποιημένων μελών του και την προώθηση των αναπτυξιακών αναγκών της Ελεύθερης Περιοχής Αμμοχώστου.

Με στόχο την ανάπτυξη οικονομικών σχέσεων με άλλες χώρες και τη διεύρυνση των συναλλαγών στους τομείς του εμπορίου, της βιομηχανίας και των υπηρεσιών καθώς και την καλλιέργεια των πολιτιστικών σχέσεων, το ΕΒΕΑ έχει συνάψει πρωτόκολλα συνεργασίας, αδελφοποίησης / διδυμοποίησης με τα ακόλουθα Επιμελητήρια του Εξωτερικού:

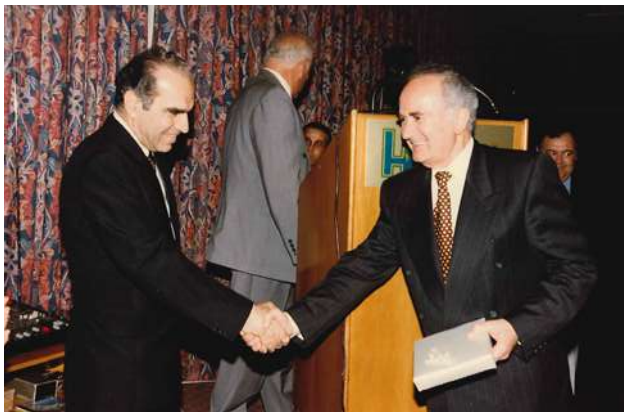
1. Με το Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιώς το 1971
2. Με το Επιμελητήριο Λέσβου το 1999
3. Με το Εμπορικό Επιμελητήριο Taganrog Ρωσίας το 2000
4. Με το Επιμελητήριο Καστοριάς το 2000

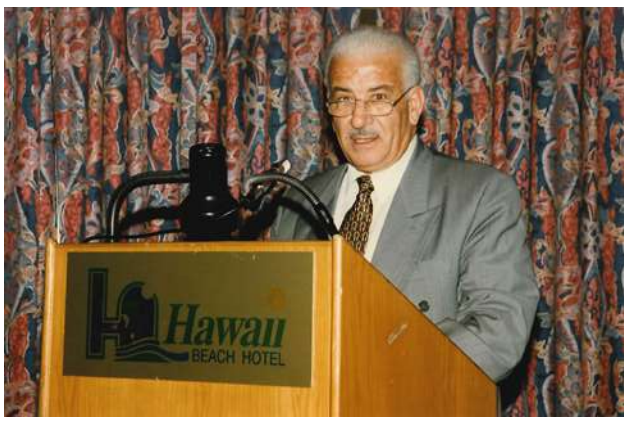
Μια σημαντική δραστηριότητα του Επιμελητηρίου είναι η έκδοση το 1985 του βιβλίου “Famagusta Town & District – A Survey of its People & Places”. Βασικοί σκοποί της έκδοσης αυτής είναι η καταγραφή της ιστορικής, πολιτιστικής και οικονομικής αξίας της πόλης και επαρχίας Αμμοχώστου, η διατήρηση της μνήμης και αγωνιστικότητας, η ενημέρωση των επερχόμενων γενεών για την Αμμόχωστο και η διαφώτιση των ξένων γύρω από την κατεχόμενη επαρχία μας και το πρόβλημα μας.

Παρά το γεγονός ότι πολλά μέλη του ΕΒΕΑ αδράνησαν ή διέλυσαν τις επιχειρήσεις τους μετά το 1974, ο αριθμός των μελών αυξάνεται συνεχώς. Σήμερα το Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αμμοχώστου έχει 334 ενεργά μέλη, τα οποία δραστηριοποιούνται τόσο στην ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου όσο και στη Λεμεσό, Λευκωσία και Λάρνακα. 111 μέλη στην κατηγορία εμπορίου , 79 στη βιομηχανία και 144 στις υπηρεσίες και τουρισμό.

Διατελέσαντες Πρόεδροι

Όνομα	Χρονολογία	Όνομα	Χρονολογία
Στέφανος Στεφάνου	1963	Τάκης Κυριακίδης	1990 - 1996
Ξάνθος Σαρρής	1964	Φώτης Παπαθωμάς	1996 - 2002
Τάκης Κουννάς	1965	Ανδρέας Μάτσης	2002 - 2008
Σπύρος Ιωαννού	1966 - 1967	Λοίζος Σιακαλλής	2008 - 2011
Χριστόδουλος Μαυρουδής	1968 - 1972	Γιώργος Μιχαηλίδης	2011 - 2014
Τάκης Κουννάς	1973	Γιώργος Μαυρουδής	2014 - 2017
Φάνος Επιφανίου	1974 - 1984	Αυγουστίνος Παπαθωμάς	2017 -
Δημητράκης Ιωάνου	1984 - 1990		

Συνεργασίες Δήμου Αμμοχώστου

Ο Δήμος Αμμοχώστου ανέκαθεν είχε αναπτύξει συνεργασίες με οργανισμούς και διαφόρους φορείς τόσο εντός όσο και εκτός Κύπρου με απώτερο σκοπό την προβολή της πόλης της Αμμοχώστου, αλλά και των θεμάτων / προβλημάτων που απασχολούν τους δημότες της κατεχόμενης πόλης. Πολλές από τις υφιστάμενες συνεργασίες, έχουν μπει σε νέα βάση το τελευταίο διάστημα κατόπιν αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, προκειμένου να εντατικοποιηθούν ακόμα περισσότερο οι κοινές προσπάθειες με αυτούς τους οργανισμούς / φορείς για επίτευξη των άνωθεν αναφερόμενων σκοπών.

Στο παρόν τεύχος παρουσιάζονται 3 από αυτές τις συνεργασίες:

- Συνεργασία με Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αμμοχώστου (ΕΒΕΑ)
- Συνεργασία με το Συμβούλιο Ανοικοδόμησης και Επανεγκατάστασης (ΣΑΕ)
- Συμμετοχή στο Δίκτυο πόλεων «Ιωάννης Καποδίστριας»

1. Συνεργασία με Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αμμοχώστου (ΕΒΕΑ)

Ο Δήμος Αμμοχώστου ανέκαθεν είχε επικοινωνία και κοινές δράσεις με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αμμοχώστου (ΕΒΕΑ). Όμως, το 2017 πάρθηκε η απόφαση δημιουργίας Ad-Hoc Επιτροπής που θα συμμετέχουν 2 μέλη από τον Δημοτικό Συμβούλιο και 2 μέλη από το ΕΒΕΑ, με σκοπό την καλύτερη ενημέρωση και συντονισμό των ενεργειών των 2 οργανισμών και την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με ενέργειες που θα πρέπει να γίνονται για την διαφώτιση για την κατεχόμενη πόλη της Αμμοχώστου, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Πρώτη συνεδρία της Ad-Hoc Επιτροπής έγινε στις 29 Νοεμβρίου 2017, ενώ ακολούθησε και αριθμός άλλων συνεδρίων κατά την πάροδο των ετών. Μεταξύ άλλων, συζητήθηκαν τα θέματα του ρυμουλκού «Όθέλλος», της δημιουργίας διαδραστικού χάρτη της πόλης της Αμμοχώστου, της ισότιμης κατανομής των βαρών, της επίσκεψης της Επιτροπής Αναφορών του Ευρωκοινοβουλίου στην πόλη της Αμμοχώστου, της χρήσης της σύγχρονης τεχνολογίας προς προβολή του προβλήματος κατοχής της πόλης από τα Τούρκικα στρατεύματα κ.λπ.

2. Συνεργασία με το Συμβούλιο Ανοικοδόμησης και Επανεγκατάστασης (ΣΑΕ)

Η συνεργασία του Δήμου Αμμοχώστου με το Συμβούλιο Ανοικοδόμηση και Επανεγκατάστασης (ΣΑΕ) ξεκίνησε από το 2004 και περιλάμβανε μεταξύ άλλων την δημιουργία και επικαιροποίηση του Σχεδίου Δράσης για επιστροφή στην πόλη της Αμμοχώστου όταν λυθεί το Κυπριακό. Το 2017, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, εξουσιοδοτήθηκε η Επιτροπή Τεχνικών Θεμάτων και Επανεγκατάστασης του Δήμου Αμμοχώστου, όπως αναλάβει εξολοκλήρου την επικοινωνία με το ΣΑΕ και την διερεύνηση για κοινές δράσεις προς όφελος της πόλη της Αμμοχώστου.

Μετά από συντονισμένες προσπάθειες των 2 πλευρών, η συνεργασία έγινε πιο στενή από ποτέ, με τη διενέργεια κοινών εκδηλώσεων και δράσεων (π.χ. η συνδιοργάνωση της εκδήλωσης «Μορφώνοντας το όραμα της Αμμοχώστου» το 2017), την συμμετοχή του Πρόεδρου της Τεχνικής Επιτροπής Τεχνικών Θεμάτων και Επανεγκατάστασης του Δήμου Αμμοχώστου (Ανδρέας Φλουρέντζου) σε όλες τις συνεδρίες του ΣΑΕ κατόπιν πρόσκλησης από τον Πρόεδρο του ΣΑΕ (Νίκος Μεσαρίτη), την ανάληψη της προεδρίας της υποεπιτροπής «Εθελοντές Αμμοχωστιανοί» του ΣΑΕ από τον Δήμο Αμμοχώστου, την συμμετοχή μελών του ΣΑΕ σε συνεδρίες της Επιτροπής Τεχνικών Θεμάτων του Δήμου Αμμοχώστου κ.λπ.

3. Συμμετοχή στο Δίκτυο πόλεων «Ιωάννης Καποδίστριας»

Ο Δήμος Αμμοχώστου είναι ένα από τα ιδρυτικά μέλη του Δικτύου Πόλεων Ιωάννης Καποδίστριας (μαζί με τους Δήμους Αίγινας, Ναυπλιέων, Κέρκυρας και Koper-Capodistria Σλοβενίας), το οποίο ιδρύθηκε το 2007. Το εν λόγω Δίκτυο επαναλειτούργησε το 2014 με σκοπό την ανάδειξη του έργου του επιφανούς αυτού ανδρός τόσο σε Ελλάδα και Κύπρο, όσο και στο εξωτερικό με διεύρυνση του Δικτύου σε πόλεις στις οποίες έζησε ο Πρώτος Κυβερνήτης της Ελλάδας.

Ο λόγος για τον οποίο ανήκει ο Δήμος Αμμοχώστου σε αυτό το Δίκτυο Πόλεων έγκειται στο γεγονός ότι, η μητέρα του Καποδίστρια, Αδαμαντίνη (Διαμάντω) Γονέμη γεννήθηκε και έζησε στην πόλη της Αμμοχώστου, ανήκουσα σε αριστοκρατική καθολική οικογένεια της τότε εποχής.

Το Δίκτυο Πόλεων συνεδριάζει τρεις φορές το χρόνο, στο Δήμο Κέρκυρας, Δήμο Αίγινας και Δήμο Ναυπλιέων σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους σε συνδυασμό με σειρά εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται σε κάθε πόλη.

Το εν λόγω Δίκτυο βρίσκεται υπό την αιγίδα της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής UNESCO. Η Ελληνική Εθνική Επιτροπή για την UNESCO αναγνωρίζει πως η συνεργασία των πόλεων που συνδέονται με τον Ιωάννη Καποδίστρια θα ενισχύσει τον διαπολιτισμικό διάλογο και τις αναπτυξιακές προοπτικές του κάθε τόπου και προτάσσει το ρόλο της εκπαίδευσης και της νεολαίας.

Άμεσοι στόχοι και δράσεις του Δικτύου περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τη διεύρυνση του με τις πόλεις Αγία Πετρούπολη, Παρίσι, Γενεύη και Πάντοβα, τη σύσταση επιστημονικής επιτροπής και τη θεσμοθέτηση Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Διαδρομής «Ιωάννης Καποδίστριας» σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού της Ελλάδας, προκειμένου να αναδειχτεί η προσωπικότητα και το έργο του Κυβερνήτη.

ΡΕΤΡΟ

Ιστορικό αρχείο από παλαιότερες εκδηλώσεις του Δήμου Αμμοχώστου μετά το 1974

Δὶς ἱς «μπουζούκι

Συνάντηση αὐτό... «ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ». Τό «ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ» θά τό βρῆτε στήν Ἀμμόχωστο. Νεώτερό κέντρο, αὐτό ὁλίγο ἀκαίτεαν τό σύμπαν. Ἀνήκει αὐόν κ. Ἄγγελο Κωνσταντίνου — ἕναν ἀφανέρωτο κέρδιο ἐπιχειρηματία. Ὁ κ. Ἄγγελος Κωνσταντίνου, εἶναι ὁ δράστης τῆς παρουσίας αὐτό «ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ» τοῦ Δημήτρη Μητρολάνου. Καί Δημήτριος Μητρολάνος ἐ-ατί μεθερμηνευόμενος: ὁ ἀγαπητός τῶν Κυπρίων λαϊκός τραγουδιστής. Πέταξε λοιπόν ὁ Μητρολάνος αὐτό τήν Ἑλλάδα στήν Κύπρο, γιά λίγες μέρες καί πῆγε καί... πάθησε αὐτό «ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ» τῆς Ἀμμοχώστου. Μεταξύ τῆς πρώτης καί τῆς δεύτερης παυσης — ἐξ οὗ καί διπλοπαυσία — ὁ Μητρολάνος, ἔβγαλε μιά φωτογραφία καί τό αὐτόγραφο τους. Κάλως ἔτσι γίνονται οἱ

«ELIOMILOS»
CAFE KIOSK - RESTAURANT - BAR
Τηλ. 6-7750, Ἀμμόχωστος
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
«ΕΛΙΟΜΥΛΟΣ»

Famagusta Beach is ... Cool in the Summer and warm in the Winter
Come and Stay at the
"KING GEORGE"
THE LEADING HOTEL AT FAMAGUSTA RIGHT ON THE BEACH
and compare the comfort and the climate with other places in Cyprus!
Special inclusive terms for visitors staying the whole Winter Season.

KING GEORGE HOTEL
FAMAGUSTA CYPRUS

ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ
«ΚΑΛΑΜΙΕΣ»
Το ΣΑΒΒΑΤΟΝ, ἐην 1ουνίου 1964 ἀρχίζει τὴν λειτουργίαν του, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Παναγιώτη Σταύρου, ἐρωμένου διευθυντοῦ τῆς «ΧΡΥΣΗΣ ΑΚΤΗΣ», τὸ ὡραῖον παραθαλάσσιον κέντρον Βαρωσίων
«Καλαμιὲς»
• Μαγευτικὸν περιβάλλον.
• Κουζίνα ἐκλεκτή.
• Ἄριστος περιποίησις.
• Τιμαὶ λογικαί.
• Καυτὰ καὶ κρύα φαγητά.
• Χῶρος διὰ σταθμεύσιν ἀυτοκινήτων.

ΒΑΡΩΣΙΩΤΕΣ
Τὰ ὀρθοπεδικὰ παπουτσάκια
JUMPING JACKS
θὰ τὰ βρῆτε στοὺς
ΑΔΕΛΦΟΥΣ ΚΟΝΤΟΥ
Ἑρμοῦ 53 καὶ Ἀκίνητα Ἁγ. Νικολάου 26

Hermes Street, Famagusta

Asterias Hotel
TEL. 67171 · P.O.Box 773
FAMAGUSTA - CYPRUS

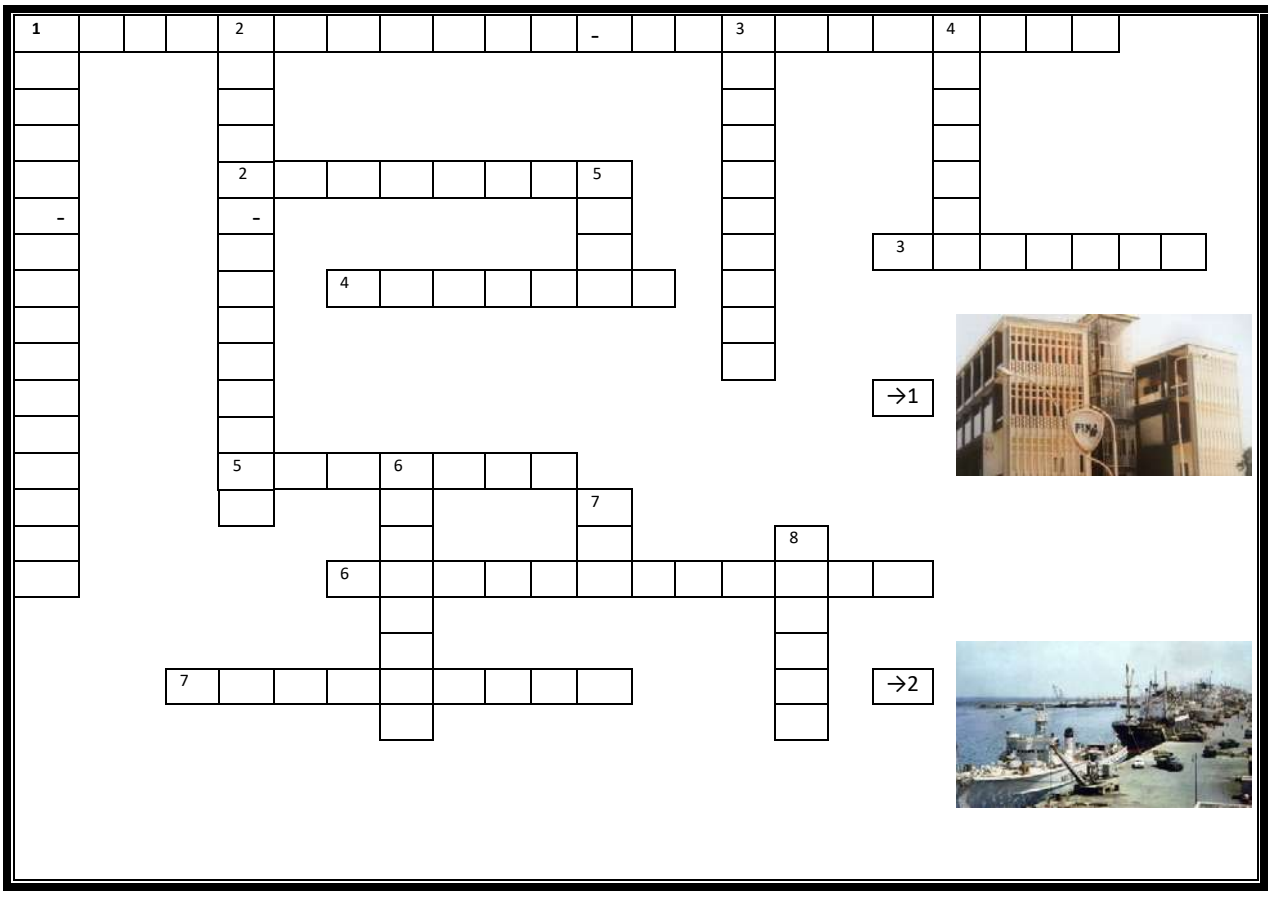

The ACES
The ACES

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΕΙΜΑΣΤΕ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1 Υπερασπιστής της Πόλης της Αμμοχώστου εναντίων των Οθωμανών.
2 Ιδρυτής της ήταν ο Τεύκρος, γιος του Τελαμώνα. (Πόλη).
3 Από το όνομα ποιου σπουδαίου βασιλιά της Σαλαμίνας πήρε το όνομα του ο πρώτος Γυμναστικός Σύλλογος στην Αμμόχωστο.
4 Ενορία με τις αγαπημένες Δημοτικές Εργατικές Κατοικίες.
5 Γνωστή τραγωδία του Ουίλιαμ Σαίξπηρ που θεωρείται ότι πήρε και το όνομα του ο «Πύργος του Οθέλλου».
6 Εκδήλωση που διοργανώνει στην Δερύνεια κάθε χρόνο τον Αύγουστο ο Δήμος Αμμοχώστου
7 Εικόνα →1

ΚΑΘΕΤΑ

1 Επίτιμος Δημότης της Αμμοχώστου και ένας από τους σημαντικότερους σύγχρονους Έλληνες μουσικοσυνθέτες που απεβίωσε στις 2/9/2021.
2 Καθεδρικός Ναός του 14ου αιώνα, Γοτθικής αρχιτεκτονικής.
3 Γιορτή της άνοιξης και των λουλουδιών.
4 Επίθετο του νυν δημάρχου του Δήμου Αμμοχώστου.
5 Από που πήρε το όνομα της η Αμμόχωστος.
6 Πιο ζώο απεικονίζετε πάνω από την πύλη του φρουρίου της Αμμοχώστου.
7 Αρχικά του Ναυτικού Ομίλου Αμμοχώστου.
8 Εικόνα →2

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ
1 ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗΣ ΒΡΑΓΑΙΝΟΣ, 2 ΣΑΛΑΜΙΝΑ, 3 ΕΥΑΓΟΡΑ, 4 ΣΤΑΥΡΟΥ, 5 ΟΘΕΛΛΟΣ, 6 ΑΝΤΙΚΑΤΟΧΙΚΗ, 7 ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ

ΚΑΘΕΤΑ
1 ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ, 2 ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, 3 ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΑ, 4 ΙΩΑΝΝΟΥ, 5 ΑΜΜΟ, 6 ΑΙΟΝΤΑΡΙ, 7 ΝΟΑ, 8 ΑΙΜΑΝΙ

ΕΙΜΑΣΤΕ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ!

Όλα Αμμόχωστος!

48 Χρόνια χωρίς Αμμόχωστο.
Σαν ο Μητροπολιτικός Δήμος όλων των προσφύγων αρνούμαστε να ζούμε σε μισή πατρίδα.
Ενισχύουμε και διατηρούμε τον κοινωνικό ιστό της πόλης μας.
Το Α' Γυμνάσιο Αμμοχώστου, το στάδιο Γ.Σ.Ε., το Λύκειο Ελληνίδων,
η Λεωφόρος Δημοκρατίας.... ο μόνος προορισμός μας!

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ I FAMAGUSTA MUNICIPALITY
Διεύθυνση: Ανεξαρτησίας & Μ. Συγκλητικής, Αμμόχωστος
Προσωρινή Διεύθυνση: Λεωφόρος Αρχ. Μακαρίου III 138, 3021 Λεμεσός
Ταχυδρομική Διεύθυνση: Τ.Θ. 51682, 3507 Λεμεσός

T: +357 25 339 757
F: +357 25 386 969
E: ammochostos.famagusta.municipality@cytanet.com.cy
W: www.famagusta.org.cy

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
FAMAGUSTA MUNICIPALITY
Εκτοπισμένος από την Τουρκική εισβολή του 1974